

การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ปิยะนาถ เกิดโกคา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

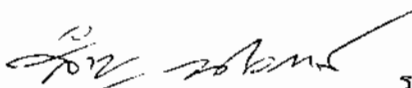
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2549

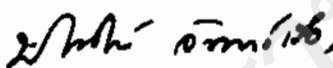
ISBN 974-283-146-7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

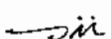
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง
ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน เสนอโดย นางปิยะนาถ เกิดโกศา
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

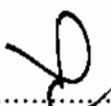

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์โอภาส)
วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศน แก้วพลอย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีร เกียรติกุล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.ปัญญา แก้วเหล็ก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนา แก้วพลอย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรี เกียสกุล
ชื่อนักศึกษา	ปิยะนาถ เกิดโสภา
สาขา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก 1 ห้องเรียน จากจำนวน 7 ห้องเรียน เพื่อจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยและแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการทดลองระยะเวลา 8 สัปดาห์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างก่อนและหลังการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบ (t-test) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงและแยกรายด้าน คือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง
2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title	The Study of Self-Confidence in Early Childhood through Folk Song Experience
Thesis Advisors	Asst. Prof. Thussana Kaewploy Asst. Prof. Waree Kiasakul
Name	Piyanat Koetphokha
Concentration	Curriculum and Instruction
Academic Year	2006

ABSTRACT

This research aims to present a comparative study of self-confidence in early childhood before and after having folk song experience.

The sample was from the second year of preschool pupils in the first semester of academic year 2005, Anuban Lop Buri School, Lop Buri Educational Service Area Office 1.

A simple random sampling technique was used in this study. 1 classroom was set up by drawing lots from 7 classrooms in order to study the folk song experience for 8 weeks, 4 days per week, and 20 minutes per day. The administration total was thirty-two times.

The researcher designed an observation form of self-confidence in early childhood and a folk-song experience plan as a tool. The experiment lasted 8 weeks. The data were analyzed by a ready-made computer program to calculate mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and t-test dependent.

The findings were as follows:

1. the average value of self-confidence in early childhood after receiving folk song experience overall was at a high level; for each aspect, i.e. students' expression, self-esteem, and adjustment to environment were also mostly at a high level.
2. the comparative result showed that after receiving folk song experience the pupils had more self-confidence than before at .01 level of statistical significance.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนาก้าวพลอย ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริเกียรติกร กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ปัญญา แก้วเหล็ก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริเพ็ญ มากบุญ ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวารี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่งได้แก่ นางจิรพรรณ นิสสภานายสมชาย พื่อนรำดีที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นายวิ ศุขกลิ่น ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลพบุรี นางเมตตา ทองอ่อน นางสุธินี ทาศิริ นางอัญชลี อัมโพ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณนางจารุพันธ์ อุทิศสาร ที่ได้กรุณาจัดหาเอกสารและข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้โรงเรียนอนุบาลลพบุรีได้นำการแสดงเพลงพื้นบ้านรำไท่น แสดงเผยแพร่ในชุมชนจังหวัดลพบุรีและกรุงเทพมหานคร ขอขอบคุณหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้โอกาสเด็กปฐมวัยได้แสดงออก และแสดงความสามารถ อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชา ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่อรทัย ลากเวที่ คุณพ่อทรัพย์ ปาลสุข เครือญาติ คณะครูปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลลพบุรี รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ความอบอุ่น ความเมตตาและสร้างแรงบันดาลใจในการสนับสนุนทุกด้านแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถประสบผลสำเร็จทางการศึกษาอันมีคุณค่าอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546.....	9
จุดหมาย.....	9
คุณลักษณะตามวัย.....	10
ระยะเวลาเรียน.....	11
สาระการเรียนรู้.....	11
การจัดประสบการณ์.....	13
กิจกรรมประจำวัน.....	16
ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	19
ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	19
ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	21
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	24
พฤติกรรมที่แสดงลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง.....	26
การวัดและการประเมินผลความเชื่อมั่นในตนเอง.....	29
เพลงสำหรับเด็กปฐมวัย.....	31
ความหมายของเพลง.....	31
ความสำคัญของเพลง.....	32
เพลงและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก.....	32
หลักในการบรรจุท่าทางประกอบเพลงสำหรับเด็กปฐมวัย.....	34

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
เพลงพื้นบ้าน.....	36
ความหมายและความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน.....	36
ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน.....	38
ประวัติของเพลงรำโทน.....	42
เนื้อเพลงรำโทน.....	44
ทำรำของเพลงรำโทน.....	48
แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	58
วิธีดำเนินการทดลอง.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	73
วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	74

	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	77
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	88
หนังสือขอทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย.....	91
หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	92
หนังสือเชิญกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ.....	93
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	94
ภาคผนวก ข.....	95
แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ).....	96
แบบประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ).....	98
ภาคผนวก ค.....	103
คู่มือแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย.....	104
แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย.....	110
ภาคผนวก ง.....	111
คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	112
แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	115
ภาคผนวก จ รายชื่อกลุ่มทดลอง.....	179
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 12.0 for Windows.....	184
ภาคผนวก ช รูปภาพการแสดงเพลงพื้นบ้าน.....	189
ประวัติผู้วิจัย.....	191

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการแสดงออกของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	64
ตาราง 2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเป็นตัวของตัวเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	65
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน..	66
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	67
ตาราง 5	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการแสดงออกก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	68
ตาราง 6	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการเป็นตัวของตัวเองก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	69
ตาราง 7	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	70
ตาราง 8	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	71
ตาราง 9	การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	72
ตาราง 10	ค่า IOC แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ.....	100
ตาราง 11	ค่าIOC แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ.....	101
ตาราง 12	ตารางการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน.....	114
ตาราง 13	รายชื่อกลุ่มทดลองและจำแนกผลค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองทุกด้านจากแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย.....	180

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง 14	ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์การวัดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองจากแบบสังเกต พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านคือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อม.....	182
----------	--	-----

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคลตลอดจนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพราะเป็นการปูพื้นฐานชีวิตทั้งมวลให้แก่เด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติในวันข้างหน้า การจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เกิดขึ้นอย่างมีระบบตามวุฒิภาวะ เด็กควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในวันนี้จะส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก โดยเฉพาะความเชื่อมั่นในตนเองและความมั่นคงด้านจิตใจ นับได้ว่าปัจจัยดังกล่าวเป็นพื้นฐานของการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กทำให้เด็กสามารถดำรงชีวิตและรู้จักแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในการทำสิ่งต่าง ๆ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวและเผชิญเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสมด้วยความรู้สึกที่มั่นคง ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2537, หน้า 1-5) ซึ่งการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพจำเป็นต้องฝึกเด็กให้พึ่งพาตนเองได้ มีความรับผิดชอบ (ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์, 2539, หน้า 15) มีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2538, หน้า 17)

ปัจจุบันเด็กไทยส่วนใหญ่มักเป็นคนขี้อายขาดความมั่นใจในตนเองไม่กล้าแสดงออก (กุลยา ตันติผลลาชีวะ, 2542, หน้า 31) จุดด้อยของคนไทยและเด็กไทยคือการไม่กล้าคิดนอกกรอบและการไม่กล้าแสดงออก (สรินยา สมบุญ, 2548, หน้า 32) การที่เด็กจะกล้าหรือไม่กล้ามีสาเหตุมาจากพื้นฐานทางจิตใจเป็นสำคัญ การเลี้ยงดูที่เด็กได้รับและพฤติกรรมของพ่อแม่หรือคนเลี้ยงมีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย หากเด็กได้รับความมั่นใจ เด็กจะไว้วางใจคน กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการบอกความต้องการของตน สามารถปรับตัวและเข้าร่วมกิจกรรมกับคนอื่นได้ ผลของการสร้างความเชื่อมั่นในวัยเด็กนี้เองเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เด็กจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำงาน ดังนั้นการเลี้ยงดูเด็กในวัย 6 ขวบแรก จึงมีผลต่อการสร้างรูปแบบพฤติกรรมโดยเฉพาะความเชื่อมั่นในตนเองและควรเริ่มตั้งแต่วัยต้นของชีวิต (เมทินี ด่านยังอยู่, 2546, หน้า 20-21)

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำบุคคลไปสู่ความสำเร็จสูงสุดของชีวิตและยังประโยชน์ต่อมนุษยชาติและโลก คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่

รู้จักใช้พลังงานที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวให้เป็นประโยชน์ ทำให้บุคคลมีชีวิต จิตใจ มีกำลังใจ มีความกล้าในการกระทำสิ่งต่างๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือปัญหาเพราะมนุษย์มีจิตที่มีพลังงาน และมีอำนาจสร้างสรรค์อย่างมหาศาล (อารี พันธุ์ณี, 2538, หน้า 58) ความเชื่อมั่นในตนเองจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของชีวิต ดังนั้นการสร้างคุณภาพของบุคคลต้องเริ่มต้นจากเด็กปฐมวัยเพราะเด็กในช่วงปฐมวัยนี้สามารถพัฒนาการเรียนรู้สูงโดยการแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่รอบตัวด้วยความอยากรู้อยากเห็น อีกทั้งเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เหมาะสมต่อการปูพื้นฐานโดยการปลูกฝังคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้มีชีวิตที่ดีขึ้นมีความพร้อมและพัฒนาการทุกด้านตามขีดความสามารถของเด็ก ถ้ามีการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้ดีขึ้นได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526, หน้า 62)

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยของการเรียนรู้อย่างหลากหลายเด็กต้องได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยอาศัย สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ เพราะระบบความคิดของเด็กในวัยนี้ยังไม่พัฒนาถึงขั้นที่จะเข้าใจสิ่งที่เป็นามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม (Piaget, and Inhelder , B. 1969, pp.120-125) และรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนลักษณะของการบูรณาการเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทุกด้าน การใช้สิ่งเร้ามีส่วนช่วยในการพัฒนาเด็กได้มาก ปัจจุบันมีการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วิจัยสารัตถะที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัยทั้งในและต่างประเทศ หนึ่งในจำนวนนั้นคือ “เพลง หรือ ดนตรี” อันเป็นสิ่งที่นักวิชาการ นักศึกษา ท่านผู้รู้ ปราชญ์ รวมทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยต่างเห็นคุณค่าความสำคัญของสารัตถะประโยชน์แห่งศาสตร์ทางดนตรีในการที่จะนำเพลงหรือดนตรีมาเป็นสื่อแห่งการพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ (พิทักษ์ คชวงษ์, 2541, หน้า 21) โฟรเบล (Frobel) นักการศึกษาชาวเยอรมันได้ศึกษาเด็กอย่างใกล้ชิด และได้ทดสอบเด็กปฐมวัยโดยการใช้เพลงเป็นเครื่องมือในการสอน ทำให้ได้แนวคิดที่น่าสนใจว่าการใช้เพลงมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยสามารถที่จะช่วยพัฒนาเด็กได้ดีทางหนึ่งด้วย (สุทธาทิพ มีชูนิก, 2533, หน้า 51) การใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งในวงการศึกษารองไทย มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้แทบทุกวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปฐมวัย ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กวัยนี้ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจะมีความสนใจในการร้องเพลงหรือเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่าง ๆ ให้เข้ากับจังหวะเพลง ครูควรจัดกิจกรรมโดยใช้เพลงประกอบเพื่อสร้างความสนใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีและเพลงยังช่วยให้เด็กกล้าแสดงออกเป็นการฝึกและปลูกฝังความเชื่อมั่นในตนเอง (เยาวภา เดชะคุปต์, 2542, 83) ให้แก่เด็ก

เด็กคือแหล่งที่มาของเพลง เด็กจะมาโรงเรียนพร้อมกับเพลงที่ชอบ เช่น เพลงที่ร้องที่บ้าน เพลงที่เคยได้ยินจากวิทยุ โทรทัศน์ เทปเพลง เพลงที่เรียนจากพี่น้องหรือเพื่อน เพลงจากรายการโทรทัศน์หรือมิวสิควิดีโอที่เด็กจะสนุกเมื่อได้ยิน เด็กวัย 5 ขวบมักมีโอกาสร้องเพลงหรือ

ท่องคำคล้องจองที่ชอบ เด็กเล็ก ๆ จะท่องคำคล้องจองได้โดยไม่รู้ความหมายชอบที่จะเคลื่อนไหวประกอบจังหวะและมีนักแต่งเพลงหลายคนแต่งทำนองให้เข้ากับบทกลอนหรือคำคล้องจองเหล่านี้

แหล่งที่มาของเพลงอีกแหล่งหนึ่งคือ เพลงพื้นบ้านเพลงเหล่านี้จะมีความสมบูรณ์สวยงามง่ายต่อการจดจำ เพลงพื้นบ้านหรือเพลงพื้นเมืองนี้เป็นสิ่งที่ควรนำมาใช้ให้เด็กร้องเพราะเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของประเทศและของพื้นบ้านอีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้เราจะละเลยเพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงกล่อมลูกต่าง ๆ เหล่านี้ไปเสียแล้ว และหันไปรับเอาเพลงที่มีทำนองเป็นตะวันตกเข้ามามากขึ้น (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 90)

เพลงรำไท่น เป็นเพลงพื้นบ้านที่เป็นการละเล่นนิยมเล่นกัน และได้รับความนิยมสูงสุด สมัยจอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีที่ต้องการเชิดชูรำไท่นให้เป็นศิลปะประจำชาติ จึงได้ส่งเสริมให้เพลงรำไท่นเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่งในสมัยนั้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2540, หน้า 1) เพลงรำไท่นเป็นเพลงพื้นบ้านของจังหวัดลพบุรีนิยมร้องสืบทอดกันมาด้วยจังหวะทำนองที่เร้าใจสนุกสนาน ทำรำเป็นทำกรรมชาติยึดความหมายของเนื้อเพลงเป็นหลักมีทั้งเพลงประเภทปลุกใจให้รักชาติ เพลงเชิดผู้นำ เพลงเกี่ยวพาราตี เพลงที่สะท้อนความเป็นอยู่ ฯลฯ ซึ่งสามารถคัดเลือกนำเพลงรำไท่นที่มีเนื้อร้องและจังหวะที่เด่นชัดสนุกสนานบูรณาการในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะอันเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้แสดงออกจากการร้องเพลงประกอบจังหวะที่สนุกสนานโดยการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายด้วยท่าทางอิสระ ท่าทางเลียนแบบ การนำเพลงรำไท่นประกอบด้วยท่ารำง่าย ๆ จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองได้ เนื่องจากเพลงรำไท่นเป็นการละเล่นอย่างหนึ่งของท้องถิ่นซึ่งสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้จากงานวิจัยพบว่าการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านของไทยสามารถช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้ (สมจินตนา คุปตสุนทร, 2547, หน้า 66) นอกจากนั้นยังเป็นการปลูกฝังให้เด็กเห็นคุณค่า เกิดความตระหนัก รัก ห่วงแหน ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และภูมิปัญญาของตนทั้งเป็นการฟื้นฟูเพลงรำไท่นซึ่งเป็นวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าไม่ให้สูญหายไปและยังสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ซึ่งกำหนดจุดมุ่งหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กไทยว่า "ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย" อีกทั้ง "รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 31) และที่สำคัญคือ สร้างความรู้ สร้างวัฒนธรรมที่ตนเองสัมผัสอยู่ตามบริบทในท้องถิ่น สร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรม เกิดความรักในท้องถิ่นหวงแหนวัฒนธรรมประเพณี เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติที่แสดงถึงความเป็นไทย

จากสภาพปัญหาของเด็กไทยดังกล่าวข้างต้น อีกทั้งในปัจจุบันเยาวชนไทยละเลย เพลงพื้นบ้านหันไปรับเพลงที่มีท่วงทำนองตะวันตกมากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นคุณลักษณะอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จของชีวิตในอนาคตและเป็นการส่งเสริมให้เด็กชื่นชม รักวัฒนธรรมและความเป็นไทย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้สื่อ ทำทางนาฏศิลป์ง่าย ๆ ประกอบท่วงทำนองเนื้อร้องและจังหวะของเพลงพื้นบ้านที่สนุกสนานจะส่งผลต่อการแสดงออกและการมีความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยมากน้อยเพียงใดอันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
2. ครูผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษาแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านและนำความรู้ที่ได้รับจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยได้
3. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 จังหวัดลพบุรี รวม 7 ห้องเรียน จำนวน 251 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 จังหวัดลพบุรี ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple

Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 35 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

3 ด้านคือ

- 2.1 ด้านการแสดงออก
- 2.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง
- 2.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โดยทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยคัดเลือกเพลงพื้นบ้านรำไทพองประเภทละ 2 เพลงรวมจำนวน 8 เพลง ได้แก่

1. เพลงประเภทปลุกใจให้รักชาติ เชื่อผู้นำ ได้แก่ เพลงแปดนาฬิกา และเพลงชาติศาสนา พระมหากษัตริย์
2. เพลงประเภทสะท้อนสภาพบ้านเมือง ได้แก่ เพลงลพบุรี และเพลงดึกเสียแล้วละหนา
3. เพลงประเภทที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ได้แก่ เพลงเชื่อนำของชาติ และเพลงสาวน้อยเอวกลม
4. เพลงประเภทที่เกี่ยวกับความรัก การเกี่ยวพาราสี ได้แก่ เพลง ชักชวนสาวงาม และเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลลพบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1

ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก การเป็นตัวของตัวเองและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต โดยศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง 3 ด้าน ได้แก่

1. การแสดงออก ได้แก่ ความสามารถในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งสังเกตได้จากการ กล้าพูด กล้าแสดงท่าทาง กล้าลงมือกระทำ

2. การเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่แสดงให้เห็นถึงการ กล้าตัดสินใจ รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นด้วยตนเอง พึ่งพอใจยอมรับการกระทำของตนเอง และตั้งใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ

3. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถในการร่วมกิจกรรมกับครู และเพื่อนด้วยความเป็นมิตร รู้จักช่วยเหลือ ยอมรับสิ่งใหม่ และปฏิบัติตามกติกาในการเล่น

การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพลงพื้นบ้านใน กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้เด็กแสดงออกโดยใช้เพลงรำไท่ ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มี เนื้อร้อง และทำนองประกอบด้วยทำนองง่ายๆ เช่น การจิบมือ การตั้งวง การก้าวเท้า การย่อเท้า โดยเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาทำนองด้วยตนเอง จากพื้นฐานนาฏศิลป์ง่าย ๆ ซึ่งเหมาะกับวัยของเด็ก โดยคัดเลือกเพลงพื้นบ้านรำไท่ประเภทละ 2 เพลงรวมจำนวน 8 เพลงได้แก่

1. เพลงประเภทปลุกใจให้รักชาติ เชื้อผู้นำ ได้แก่ เพลงแปดนาฬิกา และเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เพลงประเภทสะท้อนสภาพบ้านเมือง ได้แก่ เพลงลพบุรี และเพลงดึกเสียแล้ว ละหนา

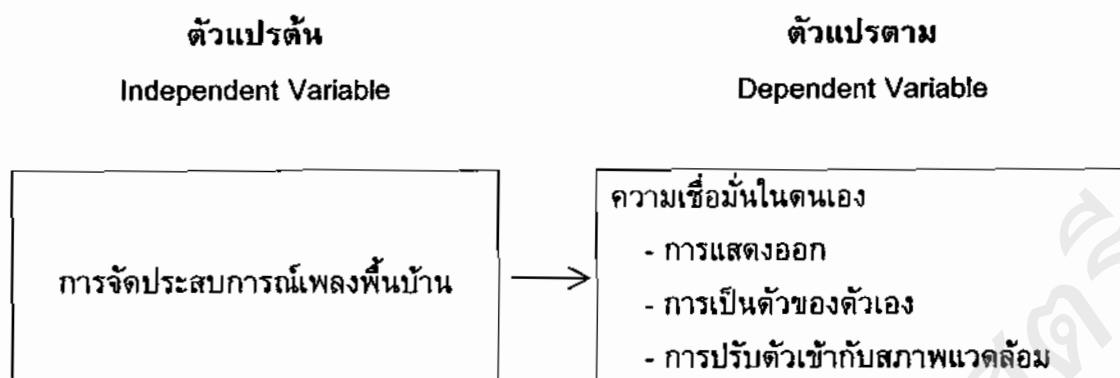
3. เพลงประเภทที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ได้แก่ เพลงเชื้อผู้นำของชาติ และเพลงสาวน้อยเอวกลม

4. เพลงประเภทที่เกี่ยวกับความรัก การเกี่ยวพาราสี ได้แก่ เพลงชักชวนสาวงาม และเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย เมทินี ด่านยังอยู่ (2544) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยไว้หลายประการ ผู้วิจัยได้สรุปการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองที่เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการแสดงออก
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง
3. ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546
 - 1.1 จุดหมาย
 - 1.2 คุณลักษณะตามวัย
 - 1.3 ระยะเวลาเรียน
 - 1.4 สาระการเรียนรู้
 - 1.5 การจัดประสบการณ์
 - 1.6 กิจกรรมประจำวัน
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.2 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.4 พฤติกรรมที่แสดงลักษณะความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.5 การวัดและการประเมินผลความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เพลงสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 3.1 ความหมายของเพลง
 - 3.2 ความสำคัญของเพลง
 - 3.3 เพลงและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
 - 3.4 หลักในการบรรจุทำทางประกอบเพลงสำหรับเด็กปฐมวัย
4. เพลงพื้นบ้าน
 - 4.1 ความหมายและความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน
 - 4.2 ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน
 - 4.3 ประวัติของเพลงรำไท่น
 - 4.4 เนื้อเพลงรำไท่น
 - 4.5 ทำรำของเพลงรำไท่น

5. แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 31-42) เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

1. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 1.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- 1.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- 1.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 1.5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว รักการออกกำลังกาย
- 1.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 1.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- 1.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- 1.10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 1.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 1.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายข้อ 1.5 และข้อ 1.7 ของจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

2. คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่

คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี มีดังนี้

2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

- 2.1.1 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้
- 2.1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง
- 2.1.3 เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
- 2.1.4 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้
- 2.1.5 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด
- 2.1.6 ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ
- 2.1.7 ยึดตัว คล่องแคล่ว

2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- 2.2.1 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 2.2.2 ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
- 2.2.3 ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

2.3 พัฒนาการด้านสังคม

- 2.3.1 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
- 2.3.2 เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
- 2.3.3 พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ทำความเคารพ
- 2.3.4 รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่
- 2.3.5 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

- 2.4.1 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก และจัด

หมวดหมู่สิ่งของได้

- 2.4.2 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
- 2.4.3 พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 2.4.4 สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้

2.4.5 สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและ
แปลกใหม่

2.4.6 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”

2.4.7 เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นามธรรม

2.4.8 นับปากเปล่าได้ถึง 20

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังนั้น
คุณลักษณะตามวัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยคือ คุณลักษณะตามวัยของเด็กวัย 5 ปี ด้านอารมณ์
จิตใจ และด้านสังคม

3. ระยะเวลาเรียน

ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ
ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สารการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการและ
คุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี จะเป็นเรื่องราว
ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
เด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจจะไม่เน้น
เนื้อหา การท่องจำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะ
ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะ
การใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติ
ที่ดีมีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งผู้สอนหรือผู้จัดการศึกษาอาจนำสาระ
การเรียนรู้มาจัดในลักษณะหน่วยการสอนแบบบูรณาการหรือเลือกใช้วิธีการที่สอดคล้องกับ
ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสารการเรียนรู้กำหนดเป็น 2 ส่วน คือประสบการณ์
สำคัญและสาระที่ควรรู้

4.1 ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาการเด็กทางด้าน
ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้าง
องค์ความรู้ โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝัง
คุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกันด้วย

4.1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่

1) ดนตรี

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- การเล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ

ประเภทตี ฯลฯ

- การร้องเพลง

2) สุนทรียภาพ

- การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลก ขำขัน และ

เรื่องราว / เหตุการณ์ที่สนุกสนานต่าง ๆ

3) การเล่น

- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4) คุณธรรม จริยธรรม

- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ

4.1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่

- 1) การเรียนรู้ทางสังคม
- 2) การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- 3) การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4) การวางแผน ตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ
- 5) การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการ

ของตนเองและผู้อื่น

- 6) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- 7) การแก้ปัญหาในการเล่น
- 8) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย

4.2 สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็กโดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก สารที่เด็กอายุ 3-5 ปี ควรเรียนรู้ มีดังนี้

4.2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา

รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่นตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี

4.2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรได้มีโอกาสรู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

4.2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

4.2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประสพการณ์สำคัญที่เหมาะสมในการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองได้แก่ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และประสพการณ์สำคัญด้านสังคม ในส่วนสาระที่ควรรู้ได้แก่เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เนื่องจากเด็กได้เรียนรู้เพลงพื้นบ้านซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านของจังหวัดลพบุรี

5. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

5.1 หลักการจัดประสบการณ์

5.1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง

5.1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

5.1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการ และผลผลิต

5.1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

5.1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

5.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

5.2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

5.2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

5.2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

5.2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

5.2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

5.2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

5.2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5.2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

5.2.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

5.2.10 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลนำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

5.3 การจัดประสบการณ์ทางนาฏศิลป์ให้แก่เด็กปฐมวัย

วรุณี สกฤตภรณ์ (2547, หน้า 52-57) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์เกี่ยวกับการขับร้อง คำร้องควรเป็นแบบง่าย ๆ ส่งเสริมให้มีการร้องหมู่ จัดประสบการณ์ทางพ็อนรำโดยให้เด็กใช้ทักษะที่ฝึกในโอกาสต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการแสดงออก เช่น แสดงในงานโรงเรียน งานในชุมชน และส่งเสริมทักษะจังหวะของดนตรีเช่น การตีกลอง การเคาะไม้ ฯลฯ การสอนต้องให้สอดคล้องกับพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก ให้เด็กเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย จัดสภาพแวดล้อมให้น่าเรียนมีภาพการแสดงของเด็ก ๆ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจ ควรจัดบริเวณให้เอื้ออำนวยในการเคลื่อนไหวประกอบท่าทาง มีกระจกเพื่อดูการแสดงท่าทางของตนเอง ควรนำนาฏศิลป์พื้นบ้านมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัย นาฏศิลป์ไทยเป็นสิ่งสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของไทยควรส่งเสริมให้ตั้งแต่เล็กเพื่อสืบสานต่อไป นอกจากนั้นเด็กยังรักการแสดงออก อารมณ์เบิกบานสนุกสนาน กิจกรรม

ที่จัดควรให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ดังนั้นการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยสำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดดังนี้

5.3.1 ควรศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพลงที่เด็กสนใจนำมาประยุกต์ทำทางให้เด็กเกิดความสนุกสนานและพอใจ

5.3.2 ให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในการแสดงเป็นกลุ่ม ให้รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น ออกทำทางการแสดงตามความสนใจ

5.3.3 การจัดกิจกรรมต้องฝึกทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถสติปัญญา ความสนใจ ความตั้งใจ

5.3.4 มีการฝึกจังหวะ รู้จักเครื่องดนตรีไทย เพลงไทย จังหวะ ทำนอง ฝึกให้เด็กเตรียมตัวก่อนลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นและกล้าตัดสินใจ

5.3.5 อุปกรณ์การแสดงควรมีให้พอเพียงในการฝึกซ้อมเพื่อให้เด็กเกิดความพึงพอใจและมีความสุข

5.3.6 ควรจัดตารางเรียนให้เหมาะสม ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

5.3.7 ขั้นตอนในการปฏิบัติควรมีการวางแผนตั้งแต่เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และอุปกรณ์ การประเมินผล

5.3.8 การสอนควรเป็นการบูรณาการให้สัมพันธ์ และเชื่อมโยงกับหน่วยการเรียนรู้ การสอนให้มากที่สุด

5.3.9 กิจกรรมควรพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

5.3.10 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สอดแทรกในการเรียนการนาฏศิลป์ เช่น การกราบไหว้ การนั่งพับเพียบ

5.3.11 เชิญชวนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจากการเปิดทีวีให้เด็กดูรายการนาฏศิลป์ไทย พาเด็กไปดูรายการที่เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย ให้เด็ก ๆ มีจิตใจรักตั้งแต่เยาว์ก็จะสามารถทำให้เด็กได้รับประเพณีวัฒนธรรมของไทยได้อีกทางหนึ่ง

5.3.12 สนับสนุนให้เด็กแสดงบนเวทีเป็นการสนับสนุนความสามารถพิเศษให้เด็กกล้าแสดงออกและเกิดความภูมิใจ

การจัดประสบการณ์ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กด้านความเชื่อมั่นของตนเองโดยจัดให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมในท้องถิ่นเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองมีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกและเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ อีกทั้งยังส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์จากการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระโดยใช้จังหวะดนตรีของเพลงพื้นบ้านเป็นสื่อจากการนำเพลงพื้นบ้านรำไทพ่นมาประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมกับวัยและ

พัฒนาการของเด็ก เพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยและเป็นการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมประเพณีไทยได้เป็นอย่างดี

6. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

6.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

6.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

6.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

6.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

6.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

6.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

6.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

6.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

6.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ชื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

6.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนร่วม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

6.2.5 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนากิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นหาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

6.2.6 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

6.2.7 การส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวโดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมติในมุมต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

6.3 กิจกรรมประจำวันที่จัดในหนึ่งวันมีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 49-57)

6.3.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

6.3.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

6.3.3 กิจกรรมเสรี/เล่นตามมุม

6.3.4 กิจกรรมสร้างสรรค์

6.3.5 กิจกรรมกลางแจ้ง

6.3.6 เกมการศึกษา

การจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัยในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะโดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง ซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่เสียงปรบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ เคาะเหล็ก รำมะนา กลอง ฯลฯ ประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิด

จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายอยู่ในระหว่างพัฒนา การใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์การเคลื่อนไหวของเด็กมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ช้า ได้แก่ การคืบ คลาน
2. เร็ว ได้แก่ การวิ่ง
3. นุ่มนวล ได้แก่ การโหว่ การบิน
4. ชิ่งชัง ได้แก่ การกระตืบเท้าดัง ๆ ตีกลองดัง ๆ
5. ร่าเริงมีความสุข ได้แก่ การปรบมือ หัวเราะ
6. เศร้าโศกเสียใจ ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหว

1. เคลื่อนไหวไปข้างหน้าและข้างหลัง
2. เคลื่อนไหวไปข้างซ้ายและขวา
3. เคลื่อนตัวขึ้นและลง
4. เคลื่อนไหวรอบทิศ

รูปแบบการเคลื่อนไหว

1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน ได้แก่ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี

2 ประเภท

1.1 การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ได้แก่ ปรบมือ ผงกศีรษะ ขยับตา
ชันเข่า เคาะเท้า เคลื่อนไหวมือและแขน มือและนิ้วมือ เท้าและปลายเท้า

1.2 การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ได้แก่ คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบ
ม้า ก้าวกระโดด

2. การเลียนแบบ มี 4 ประเภท

- 2.1 เลียนแบบท่าทางสัตว์
- 2.2 เลียนแบบท่าทางคน
- 2.3 เลียนแบบเครื่องดนตรีกลไกและเครื่องเล่น
- 2.4 เลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ

3. การเคลื่อนไหวตามบทเพลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทาง
ประกอบเพลงเช่น เพลงไก่ เพลงข้ามถนน ฯลฯ

4. การท่าทางกายบริหารประกอบเพลง ได้แก่ การท่าทางกาย
บริหารตามจังหวะและทำนองเพลง หรือคำคล้องจอง

5. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การเคลื่อนไหวที่让孩子คิด
สร้างสรรค์ท่าทางขึ้นเอง อาจขึ้นำด้วยการป้อนคำถามเคลื่อนไหวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น
ห่วงหอย แอมป์ว๊บบิ้น ถูทราย ฯลฯ

6. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย เรื่องราว ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทางตามจินตนาการจากเรื่องราวหรือคำบรรยายที่ผู้สอนเล่า

7. การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลงได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทางตามสัญญาณหรือคำสั่งตามที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม

8. การฝึกท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทางจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง แล้วให้เพื่อนปฏิบัติตามกิจกรรม

จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ดังกล่าวเป็นการจัดการศึกษาโดยมีจุดหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการครบทุกด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะโดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจองซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่เสียงปรบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ เคาะเหล็ก รำมะนา กลอง ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้เหมาะสมกับวัยซึ่งการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะในลักษณะต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติตามคำสั่ง การปฏิบัติตามข้อตกลง การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ – ผู้ตาม การเคลื่อนไหวประกอบเพลง การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ ครูสามารถเลือกลักษณะการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กอย่างเหมาะสม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยใช้เนื้อเพลง ทำนอง และจังหวะของเพลงรำไท่นซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านของจังหวัดลพบุรีโดยใช้รูปแบบของวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย

ความเชื่อมั่นในตนเอง

1. ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

วิลนา ศรีน้อย (2533, หน้า 43) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึงการหยั่งรู้ถึงความสามารถของตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มีความมั่นใจในการทำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สามารถเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจบทบาทของตนเองในสังคม และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

กรมวิชาการ (2537, หน้า 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้คนเราสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ ช่วยให้คนเรามีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดกล้าแสดงออก ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยความพอใจและภาคภูมิใจ สามารถเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ และแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง อันเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุขในการดำรงชีวิต

วาสนา เจริญสอน (2537, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึงบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่มีความกล้าหาญในการตัดสินใจกระทำการใด ๆ กล้าที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยไม่ลังเลสงสัยในเรื่องที่ตัดสินใจกระทำการนั้น ๆ นอกจากนี้ ความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคลยังเป็นเครื่องบ่งชี้ประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ดังนั้นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะเป็นบุคคลที่สามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเอง มากกว่าที่จะคอยรับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

วิวรรณ ศรีกุศลานุกุล (2538, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง ว่าหมายถึงการรู้จักตนเองตระหนักถึงคุณค่าและความสามารถของตนเองมีความแน่ใจและมั่นใจในการเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ และมีความอดทนพยายามจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สนธยา อ่อนน้อม (2538, หน้า 36) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงการกล้าแสดงออกและความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง มองเห็นคุณค่าความสามารถของตนเองและผู้อื่นทำให้บุคคลนั้นปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ทุกสภาพการณ์และอย่างเป็นสุข

กิตติณา พละวัตร (2539, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นใจตนเองว่า หมายถึงความมั่นใจหรือความกล้าของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้แม้จะมีอุปสรรคขัดขวางก็ไม่ท้อถอย ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ศุภสี ศรีสุคนธ์ (2539, หน้า 10) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตัวเองพอใจในความสามารถของตน กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญเหตุการณ์รวมทั้งการจัดการกับปัญหาในชีวิตประจำวันได้ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมซึ่งความมั่นใจในตนเองนั้นสามารถสร้างได้โดย การจัดบรรยากาศให้เด็กได้พัฒนาอย่างอิสระและอบอุ่นใจ

สุรพล บุตรสีด้วง (2539, หน้า 27) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง ลักษณะของบุคคลที่กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญกับความเป็นจริง กล้าในการที่จะคิด พุด และกระทำ กล้าได้ กล้าเสีย เจลียวดลาด มีความคิดเป็นของตัวเอง กระตือรือร้น คล่องแคล่ว มีความเป็นผู้นำ เข้าสังคมได้ดี รู้จักแสดงสิทธิของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุขภาพดี อารมณ์ขัน และไม่เห็นแก่ตัว

วิไลวรรณ เกื้อทาน (2540, หน้า 10) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่จะช่วยให้สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และมีความสุขในการดำรงชีวิต

น้องนุช เพียรดี (2542, หน้า 20) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองคือการกล้าแสดงออกในการตอบคำถาม การกล้าซักถาม กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ โดยไม่ลังเลด้วยตนเอง มีความรอบคอบสามารถแก้ปัญหาได้ดี มีความเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตลอดจนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

พิมพ์ภา คงรุ่งเรือง (2542, หน้า 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึงบุคลิกภาพที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตัวเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเอง รวมทั้งจัดการแก้ปัญหาและปรับตัวอยู่ในสังคมด้วยความรู้สึกที่มั่นคงเพื่อสุขภาพจิตที่ดีและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

สมจินตนา คุปตสุนทร (2547, หน้า 9) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึงความสามารถในการกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ขี้อายไม่ประหม่า มีจิตใจมั่นคง ภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจในความคิดของตนเอง และพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าตัดสินใจโดยไม่ลังเลไม่วิตกกังวล กล้าเผชิญต่อความจริง รู้จักการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

สมิธ (Smith, 1961, p. 185) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่าหมายถึงความพึงพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองหรือการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองจะมีในบุคคลมากน้อยเพียงใด สามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่างตนตามอัตภาพ (real self) กับตนตามปณิธาน (ideal self) ถ้าความขัดแย้งมากจะเป็นเหตุทำให้ตนมีความรู้สึกว่ามีค่าไม่เหมาะสมและไม่พึงพอใจในตนเอง อันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกิดความวิตกกังวลขาดความอบอุ่นและชอบพึ่งพาผู้อื่น

แบร์ (Blair, 1968, p. 134) กล่าวว่าคนที่ยอมรับสถานการณ์ใหม่ที่ตนประสบโดยปราศจากความกลัว ความล้มเหลว จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงทำให้บุคคลกล้าที่จะเผชิญกับสถานการณ์ใด ๆ ด้วยความไม่กลัวและยอมรับแน่นอนว่าสถานการณ์นั้น ๆ จะไม่ทำให้ได้รับความเดือดร้อนไม่สับสน มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าที่ตนกระทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ดี

โยเดอร์และพรอกเตอร์ (Yoder & Proctor 1988, p. 152) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่าหมายถึงการกล้าแสดงออก การเห็นคุณค่า การยกย่อง และมีความเข้าใจในตนเอง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึงการกล้าแสดงออก การเป็นตัวของตัวเองและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

2. ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

ณรงค์ สอนาม (2537, หน้า 32-33) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของบุคคลทั่วไปตั้งแต่เด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ ทำให้คนเกิดความรู้สึกกล้าซึ่งจะไปข่มความกลัวตามธรรมชาติของมนุษย์

ณรงค์ฤทธิ์ ศักดารณรงค์ (2537, หน้า 54) กล่าวว่าคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อทำกิจการใด ๆ จะประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

วาสนา เจริญสอน (2537, หน้า 20) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปตั้งแต่เด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ความสำเร็จทั้งด้านการเรียนการทำงาน การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อส่วนรวมทั้งหมดที่กล่าวมานี้ต้องอาศัยบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามความเชื่อมั่นในตนเองนั้นต้องเป็นความเชื่อมั่นในตนเองที่เป็นสัมมาทิฐิคือเปิดใจยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นเสมอ

อารี พันธุ์ณี (2538, หน้า 58) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำบุคคลไปสู่ความสำเร็จสูงสุดของชีวิตและยังประโยชน์ต่อมนุษยชาติและโลก คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนรู้จักใช้พลังงานที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวให้เป็นประโยชน์ เพราะมนุษย์มีจิตที่มีพลังงานและมีอำนาจสร้างสรรค์อย่างมหาศาล

กิตตินภา พละวัตร (2539, หน้า 10) กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อบุคคลเป็นอย่างยิ่งเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง que ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับทุกคนเพราะจะทำให้บุคคลนั้นเป็นตัวของตัวเองมีความคิดก้าวหน้า มองโลกในแง่ดี กล้าแสดงออกในทางที่ถูก มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน สามารถประสบความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและยังช่วยให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ตลอดจนสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโมทย์ เขี่ยมสวัสดิ์ (2539, หน้า 40) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะกล้าแสดงออก และกล้าตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อประสบกับปัญหาต่าง ๆ มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนสามารถประสบความสำเร็จในการงาน ยอมรับสถานการณ์ใหม่และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี ซึ่งเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง que ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเด็ก

ศุภศรี ศรีสุคนธ์ (2539, หน้า 11) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตทำให้มองโลกในแง่ดี การปูพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นกับเด็กจะช่วยให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุขรวมทั้งกล้าคิดและแสดงออก ไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคมรวมทั้งเป็นบุคลิกภาพของผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนและด้านความเป็นอยู่ในสังคมยุคปัจจุบัน

วิไลวรรณ เกื้อทาน (2540, หน้า 12) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของชีวิต ทำให้บุคคลมีชีวิตจิตใจ มีกำลังใจ มีความกล้าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือปัญหา ควรปลูกฝังให้แก่เด็กและส่งเสริมให้พัฒนาอยู่เสมอ

พิมพิกา คงรุ่งเรือง (2542, หน้า 13) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปต้องอาศัยความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญต่ออุปสรรคความยากลำบากตลอดจนการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งบุคลิกภาพเหล่านี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างยิ่งที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในสังคมต่อไป

เมทินี ด่านยังอยู่ (2546, หน้า 21) กล่าวว่าการศึกษาที่เด็กมีความเชื่อมั่นเด็กจะกล้าคิด กล้าทำและปรับตัวได้ ผลที่ตามมาเมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่เด็กจะเป็นบุคคลที่สามารถในการทำงาน การใช้ชีวิตในสังคม และประสบความสำเร็จในการทำงาน

มาสโลว์ (Maslow, 1954, p.411) ได้กล่าวว่าคนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ ความภาคภูมิใจในตนเอง (self-esteem) และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วยถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเองรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวางจะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อยหรือเสียความภาคภูมิใจในตนเองได้

สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1955, p. 185-186) แสดงความคิดเห็นไว้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เสมอ บุคคลยิ่งประสบผลสำเร็จมากเท่าไรย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้นเมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองจะรู้สึกตัวเองว่าไม่ถูกข่มขู่จากคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจลดลงไปหรือหมดไป อันเป็นผลทำให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

แบร์คเคนริดจ์ (Breckenridge, 1965, p. 80,249) พบว่าการได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความรับผิดชอบและสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วยสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้แก่ การฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นพิเศษอยู่เสมอ ๆ จนมีทักษะและความสามารถสูง ในที่สุดจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการ และกลุ่มที่เด็กร่วมเล่นหรือร่วมทำงานตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือ เด็กที่ไม่บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์ ไม่กระปรี้กระเปร่าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง

จากความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะนำบุคคลไปสู่ความสำเร็จ การวางรากฐานความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็กจะทำ

ให้เด็กกล้าคิด กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจ และสามารถที่จะแก้ปัญหาได้ มีความมั่นใจในการปรับตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะพัฒนาบุคลิกภาพได้

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน (Erikson's Psychosocial Stage of Development) (พรณี ข.เจนจิต 2528, หน้า 68-70)

อีริกสัน มีความเห็นว่า พัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นได้เนื่องจากการที่คนมีการติดต่อสัมพันธ์กับสังคมและแต่ละขั้นจะมีช่วงวิกฤตสำหรับที่จะพัฒนาการเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะในชีวิตถ้าในช่วงชีวิตใดพัฒนาการเป็นไปด้วยดีมีลักษณะทางบวกมากกว่าทางลบ พัฒนาการทางบุคลิกภาพก็จะเป็นไปในทางดี ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีย่อมสามารถเผชิญปัญหาหรือแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจได้ในทางตรงกันข้ามถ้าในช่วงชีวิตใดพัฒนาการเป็นไปในทางลบมากกว่า ผู้นั้นจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัวและอีริกสันชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลที่แต่ละขั้นมีต่อกันโดยที่พัฒนาการในขั้นหลังจะได้รับอิทธิพลจากขั้นก่อนนั้น สำหรับเด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการอยู่ระหว่างขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 3 จึงกล่าวเฉพาะพัฒนาการทั้ง 3 ขั้น ดังนี้

1. ความไว้วางใจ-ความไม่ไว้วางใจ (0-1 ปี)

วัยนี้เป็นวัยที่เด็กช่วยตนเองไม่ได้ ยังต้องคอยพึ่งพาผู้อื่น โดยเฉพาะพ่อแม่ ดังนั้นขั้นนี้เป็นขั้นที่เด็กพัฒนาความไว้วางใจ เชื่อใจ ความไว้วางใจทั้งต่อตนเองและต่อบุคคลอื่น การจัดประสบการณ์ในช่วงนี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา "ความไว้วางใจ" ในวัยต่อมาซึ่งสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องคำนึงถึงคือสัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่ ลูก ในช่วงนี้ถ้าความต้องการของเด็กได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมประกอบกับความรักใคร่ผูกพันที่เป็นไปอย่างอบอุ่นยอมทำให้เด็กคิดว่าโลกนี้ปลอดภัย โลกนี้น่าอยู่ สามารถที่จะไว้วางใจผู้อื่นได้ ในทางตรงข้ามถ้าเด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสมไม่มีความคงเส้นคงวา เด็กจะคิดว่าโลกนี้เต็มไปด้วยอันตรายไม่ไว้วางใจทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นต่อไป อีริกสันกล่าวว่า "พัฒนาการของความไว้วางใจ จะเป็นรากฐานของความเป็นตัวของตัวเอง"

2. ความเป็นตัวของตัวเอง-ความไม่มั่นใจในตัวเอง (2-3 ปี)

ถ้าเด็กได้รับอนุญาตให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระตุ้นให้กำลังใจในสิ่งที่เด็กทำได้ตามความสามารถและวิธีการของเด็กแต่ละคนแล้วก็จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองรู้สึกว่าเป็นผู้มีความสามารถพึ่งตนเองและนำตนเองได้ ตลอดจนการได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่นว่าสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้เองถ้าพ่อแม่ไม่มีความอดทนไม่ให้ออกัสเด็กหรือทำสิ่งต่าง ๆ แทนเด็กเสียหมด เด็กจะเกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความสามารถของตนในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. ความคิดริเริ่ม-ความรู้สึกผิด (4-5 ปี)

เด็กมีความสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ภาษา ซึ่งจะไปสนับสนุนขึ้นความเป็นตัวของตัวเองในแง่ของการดำเนินการ การวางแผน และริเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ถ้าเด็กได้รับอิสระในการที่จะคิดทำกิจกรรมต่าง ๆ และถ้าพ่อแม่หรือครูมีเวลาให้กับเด็กในการตอบคำถามไม่ดูหรือดัดบทเพราะเมื่อรำคาญก็ย่อมจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีแนวโน้มที่จะค้นคว้าศึกษาสำรวจ อันตรายสำหรับขั้นนี้คือความรู้สึกผิดว่าตนเองไม่มีความสามารถในการทำสิ่งใหม่ ๆ เด็กรู้สึกว่าผู้ใหญ่เข้มงวดไม่ได้รับโอกาสในการซักถามสิ่งที่สนใจอยากรู้ การกระทำของตนเป็นสิ่งที่ก่อความรำคาญใจให้ผู้ใหญ่รำคาญใจ พุทธสิ่งใดก็เป็นเรื่องไร้สาระ เด็กจะรู้สึกผิดในการที่จะคิดทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เด็กจะรู้สึกว่าตนมีความผิด

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow 's Theory of Need Gratification) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2522, หน้า 32 –33)

แนวคิดของมาสโลว์เห็นว่า มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น มาสโลว์จึงได้จัดความต้องการของมนุษย์เป็นลำดับขั้นโดยเริ่มจากความต้องการขั้นต่ำสุด ขึ้นไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการที่ถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดซึ่งได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศการหลับนอน การขับถ่าย ฯลฯ ถ้าความต้องการขั้นต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วขาดหมดทุกอย่าง ตั้งแต่อาหาร ความปลอดภัย ความรัก การตระหนักในความสามารถของตนเอง สิ่งที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมมากที่สุดคือ ความต้องการอาหาร ตราบใดที่เรายังมีความหิวตราบนั้นเราจะไม่มีความต้องการในเรื่องอื่น เช่น คนที่กำลังมีความหิวจะทำได้แม้แต่การฉกชิงวิ่งราว ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าทำแล้วถ้าตำรวจจับได้จะมีอะไรเกิดขึ้น หรือการที่เด็กในห้องเรียนเกิดความหิวย่อมไม่มีจิตใจที่จะมาให้ความสนใจกับ บทเรียนของครู แม้ว่าครูผู้นั้นจะได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้วก็ตาม

2. ความต้องการความปลอดภัย ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอมนุษย์ก็จะมีความต้องการในเรื่องอื่นต่อไปอีก คือ ความต้องการความปลอดภัย ได้แก่ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่น ความต้องการคุ้มครองปกป้องความรู้สึกปลอดภัยจากการคุกคาม ปลอดภัยจากความวิตกกังวล ความต้องการที่จะอยู่ในระเบียบ ความต้องการกฎหมายคุ้มครองตลอดจนต้องการความแข็งแกร่งของผู้คุ้มกัน ในกรณีของเด็กนักเรียนเด็กทุกคนจะต้องไปโรงเรียนแต่เด็กจะไม่อยากไปโรงเรียนถ้ารู้สึกว่าห้องเรียนไม่ใช่ที่ปลอดภัยเด็กจะหนีไปอยู่ที่อื่นซึ่งเด็กคิดว่ามีความปลอดภัยมากกว่าทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนล้วนต้องการความปลอดภัยทั้งสิ้น

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ถ้าความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง คนก็จะมีความต้องการในเรื่องความรักและความเป็นเจ้าของขึ้นมาอีก คนทุกคนต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ตนเองจะต้อง

เกี่ยวข้องกับตัวไม่มีใครทนได้ถ้ารู้สึกว่าได้ไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม มนุษย์ทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่นอยากได้เป็นเจ้าของคนอื่นและในขณะเดียวกันก็อยากให้คุณเป็นที่รักและเป็นของใครสักคน

4. ความต้องการจะเป็นที่ยอมรับ และได้รับการยกย่องเป็นความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่าในสายตาตนเองและในสายตาของผู้อื่น คนที่ยอมรับนับถือในตนเองมองเห็นคุณค่าและความสามารถในตนเองนั้นมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นคนที่มองเห็นคุณค่าของตัวเองและมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย คนประเภทนี้จะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ให้ความร่วมมือและเป็นมิตร เป็นคนที่มีลักษณะยอมรับผู้อื่นเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีในตัวผู้อื่นเช่นเดียวกับที่มีต่อตนเองดังนั้นจึงเป็นผู้สร้างสัมพันธภาพได้ดีเพราะไม่มีลักษณะข่มขู่ ลักษณะที่สองเป็นคนที่มองเห็นคุณค่าในตัวเองแต่มีความรู้สึกไม่ค่อยมั่นคงปลอดภัยดังนั้นจะเป็นคนที่มีลักษณะค่อนข้างมั่นใจตนเองเห็นคุณค่าในตนเองฝ่ายเดียวโดยที่ไม่ค่อยยอมรับหรือเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่นเป็นคนที่สร้างสัมพันธภาพได้น้อยกว่าพวกแรก

5. ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเอง หรือรู้จักตนเอง เมื่อความต้องการต่าง ๆ ดังกล่าวทั้ง 4 ชั้นได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอมนุษย์จะมีความต้องการที่จะรู้จักตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตนเองโดยไม่มีการปกป้องและบิดเบือนพร้อมที่จะเปิดเผยตนเองพิจารณาตนเองอย่างใจเป็นธรรมยอมรับได้ทั้งในส่วนที่เป็นข้อบกพร่องของตนเองเป็นความต้องการที่คนแต่ละคนต้องการที่จะเป็นคนชนิดที่เราเป็นได้ดีที่สุด

จากทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองจะเห็นได้ว่าพัฒนาการในช่วงวัยต้นของชีวิตมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะในเด็กวัย 5 ขวบ จะมีความคิดริเริ่มความเป็นตัวของตัวเอง มีความต้องการจะเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเอง ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพราะมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลในอนาคตโดยการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเองรู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นของเด็กได้เป็นอย่างดี

4. พฤติกรรมที่แสดงลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง

สุนิย์รัตน์ ฤทธิ์ชงชัยเลิศ (2530, หน้า 18) ได้สรุปลักษณะของเด็กที่ความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่าเป็นผู้ที่มีความคิดเกี่ยวกับตนในแง่ดีแน่ใจว่าตนมีคุณค่าและสามารถเป็นผู้นำที่ดีของกลุ่มได้ กล้าที่จะตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง กล้าในการแสดงออกไม่หวั่นเกรงต่อการที่จะต้องพูดแสดงความคิดเห็นหรือปรากฏตัวต่อหน้าคนหมู่มากและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมี

ความสุขเพราะสามารถเข้ากับบุคคลต่าง ๆ ได้ดีแม้ว่าจะยังไม่คุ้นเคยต่างกับเด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจเมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ มักจะเป็นผู้ทำตามมากกว่าที่จะเสนอความคิดเห็นของตนต่อกลุ่มเพราะคิดว่าตนไม่เก่ง หัวไม่ดี ไม่เชื่อว่าตนจะเป็นผู้นำได้และรู้สึกตนเป็นคนไร้ประโยชน์

ฉันทนา ภาคบงกช (2533, หน้า 1) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าโดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออกกล้าตัดสินใจและมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ มองโลกในแง่ดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2539, หน้า 584) กล่าวถึงลักษณะทางสังคมของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กเหล่านี้มักเป็นคนร่าเริง คล่องแคล่ว กระตือรือร้น มีความเปิดเผย สามารถรับฟังความคิดเห็นและคำนิยามหรือสิ่งที่ผู้อื่นเลือกยึดถือเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตได้ นอกจากนี้ยังรู้จักผิดถูกเมื่อตนเองผิดก็ยอมรับผิดจึงสรุปว่าคุณลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์แล้ว

ศุภสี ศรีสุคนธ์ (2539, หน้า 13) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นจะเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบอิสระ จิตใจมั่นคง กล้าเผชิญความจริงรวมทั้งมองโลกในแง่ดี มีความรับผิดชอบและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี

วิไลวรรณ เกื้อทาน (2540, หน้า 13) กล่าวสอดคล้องว่าเด็กที่จะมีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น กล้าแสดงออก ความเป็นผู้นำมีความรับผิดชอบ ชอบอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดีและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม

พิมพ์ภา คงรุ่งเรือง (2542, หน้า 15) ให้ความเห็นว่าเด็กที่จะมีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่มีความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงออก รวมทั้งมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

เมทินี ด่านยังอยู่ (2546, หน้า 21) กล่าวถึงลักษณะที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงความเชื่อมั่นมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. กล้าแสดงออกและมีความเป็นตัวของตัวเองด้วยความกล้าพูดกล้าทำ กระตือรือร้นกับการทำกิจกรรม สบตาคู่สนทนา
2. สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
3. มีความภาคภูมิใจในตนเอง

ไซมอนด์ (Symonds, 1964, pp.85-86) กล่าวว่าบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะไม่ชอบจำนนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยสิ้นเชิงทีเดียว ต่างกับคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือมีความขลาดกลัวและไม่แน่ใจในตนเอง ซึ่งใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในทางนี้กวาดภาพเอาเองตามสิ่งที่

ต้องการ บรรณานุกรมใดก็จะไม่ทำตามลำดับชั้นแห่งความเป็นจริงเนื่องจากเกิดความ
ขลาดกลัว หวั่นวิตกจนกลายเป็นคนไม่กล้าทำอะไรเลยอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยที่สำคัญทำให้คนเรา
ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คือ ขาดความรู้ ขาดความกล้าหาญในทางชอบธรรมและมีความเกียจ
คร้านทั้งยังเนื่องมาจากความเชื่อที่ฝังอยู่ในใจหรือบางทีก็เป็นผลของความล้มเหลวในอดีต

เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1968, p. 48) พบว่า เด็กที่มีความนึกคิดที่ดีเกี่ยวกับตนเองจะ
รู้สึกว่ามีใครชมเชย ศีรษะจะตั้งตรงเสมอเวลาพูดจึงมักจะประสานตาไม่หลบสายตาของคู่
สนทนาและผู้อื่น เสียงที่พูดดังฟังชัดเป็นการแสดงออกถึงความกล้าและความมั่นใจในตนเองที่
จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และเผชิญต่อความเป็นจริงแม้ว่าเหตุการณ์หรือความเป็นจริงที่เกิด
ขึ้นจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานก็ไม่บังเกิดความท้อถอยยังคงรับผิดชอบและตั้งใจทำงาน
นั้น ๆ ต่อไปอย่างเชื่อมั่นว่าตนสามารถกระทำสิ่งที่กำลังทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยตนเอง
ส่วนเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึงเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ไม่ดี เกี่ยวกับตนมักมี
แต่ความสงสัยในความสามารถของตนเองไม่แน่ใจว่าตนมีความสามารถที่จะช่วยตนเองได้หรือ
ถ้าทำแล้วงานจะสำเร็จด้วยดี เด็กประเภทขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความรู้สึกไม่ไว้วางใจ
หรือพอใจในตนเองตลอดเวลา ผลที่ตามมาคือขาดความกล้าและไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ หรือ
เผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น จะต้องคอยแต่พึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ

แฮริสัน และ อัลเฟรด (Harrison & Alfred, 1984, p. 8) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับผู้ที่มี
ความเชื่อมั่นในตนเองว่า เป็นบุคคลที่มีลักษณะคล่องแคล่ว ว่องไว มีความทะเยอทะยาน รู้จัก
แสดงสิทธิของตนเองมีความคิดดีมีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจกล้าได้กล้าเสีย กระตือรือร้น ดูน่า
เชื่อถือ มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน เฉลียวฉลาด กล้าพูดมีความคิดแก้ปัญหาได้ดี เข้าวินิจฉัย
ว่องไว เข้ากับสังคมได้ดี แข็งแรง มีอำนาจ ส่วนบุคคลที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองมักจะเป็นคน
ที่ทำอะไรซ้ำซาก ชอบสร้างศัตรู อ่อนแอ เชื่อคนง่าย เจ็บแค้น ไว้วางใจไม่ชอบพูดคุยกุญ เห็นแก่ตัว
ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบดินรน

โยเดอร์และพรอกเตอร์ (Yoder & Proctor, 1988, p. 4) กล่าวว่า เด็กที่มีความ
เชื่อมั่นในตนเองมีลักษณะดังนี้

1. กล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสม โดยปราศจากความก้าวร้าว
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ถึงแม้ว่าทุกคนจะค้านเขา
3. เป็นมิตรกับคนทั่วไป
4. มุ่งมั่นทำงานจนกระทั่งสำเร็จ และมั่นใจว่าสิ่งที่รู้เป็นสิ่งที่ดีพอ
5. เมื่อได้รับความสำเร็จ และถูกปฏิเสธ ก็มีความมั่นคงพร้อมที่จะลุกขึ้นสู้

ด้วยความเข้มแข็ง

6. ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี
7. เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม พร้อมที่จะเป็นผู้นำได้โดยไม่รีรอ
8. มีความคาดหวังที่จะเป็นผู้นำอย่างน้อยที่สุด 1 ครั้ง

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีพฤติกรรมที่แสดงลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง ดังนี้

1. กล้าแสดงออก
2. กล้าพูดและกล้าแสดงความคิดเห็น
3. มีความคิดอิสระ
4. มีความเป็นตัวของตัวเอง
5. ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
6. ยอมรับความจริง
7. แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
8. ขณะพูดมักประสานสายตา
9. คล่องแคล่วว่องไว
10. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วัดพฤติกรรมที่แสดงลักษณะความเชื่อมั่นในตนเอง ที่เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านโดยใช้เพลงรำโทน จากการใช้แบบสังเกต พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยซึ่งวัดพฤติกรรม 3 ด้านคือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเองและด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

5. การวัดและการประเมินผลความเชื่อมั่นในตนเอง

การประเมินพัฒนาการ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 74-81) หมายถึง กระบวนการ สังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรมแล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือ กำหนดอย่างต่อเนื่องเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลในการ พัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ การประเมินพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวันและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ด้วยเหตุนี้ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กวัย 3-5 ปี เป็นอย่างดีและต้องเข้าใจโครงสร้างของการ ประเมินอย่างละเอียดว่าจะประเมินเมื่อไรและอย่างไร ต้องมีความสามารถในการเลือกเครื่องมือ และวิธีการที่จะใช้ได้อย่างถูกต้องจึงจะทำให้ผลของการประเมินนั้นเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธีแต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติและนิยมใช้กันมาก คือ การ สังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องและบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ อาจกล่าวได้ว่าผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 หลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก

5.1.1 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก

5.1.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

5.1.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรม

ประจำวัน

5.1.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

5.1.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็กรวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

5.2 ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

5.2.1 ศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุทุกด้าน

5.2.2 วางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน

5.2.3 ดำเนินการประเมินและบันทึกพัฒนาการ

5.2.4 ประเมินและสรุป

5.2.5 รายงานผล

5.2.6 การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

5.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก

5.3.1 การสังเกตและการบันทึก

5.3.2 การสนทนา

5.3.3 การสัมภาษณ์

5.3.4 การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคลโดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio)

5.3.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวัดความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการสังเกตซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองที่เป็นพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจและด้านสังคมจากการสังเกตแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยของเมทีนี ด่านยังอยู่ (2544) แสงเดือน จูฑาริ (2546) และสมจินตนา คุปตสุนทร (2547) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยศึกษาพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง 3 ด้านคือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยกำหนดเกณฑ์ในการวัดความเชื่อมั่นเป็นค่าตัวเลข 3 ระดับ (Numerical Rating Scales) ดังนี้

2	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
1	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง
0	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

เพลงสำหรับเด็กปฐมวัย

1. ความหมายของเพลง

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ (2517, หน้า 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เพลง คือ องค์ประกอบของเสียงดนตรี ทำนอง จังหวะ และเนื้อร้อง

มานิต มานิตเจริญ (2519, หน้า 678) ให้ความหมายว่า เพลง คือ สำเนา ทำนอง ทำนองดนตรี คำขับร้อง กระบวนวิธีร่ายรำอาวุธ การร้องแก่กัน

จักรพันธ์ เพ็ญศิริจักรพันธ์ (2528, หน้า 3) ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า บทเพลงเป็น บทประพันธ์ที่มีทั้งคำร้องและทำนองเพลง

วราห์ วรเวช (2528, หน้า 5) ได้เสนอความคิดเห็นไว้ว่า บทเพลง หมายถึง เนื้อร้องซึ่งแต่งตามหลักเกณฑ์ร้อยกรอง สอดคล้องกลมกลืนกับทำนอง

ระลึก ลัทธิพงศ์ (2529, หน้า 1) ให้ความหมายของเพลงว่า เพลง หมายถึง สำเนียงการขับร้อง ซึ่งมีจังหวะและทำนอง หรือเสียงทำนองดนตรี

ราชบัณฑิตยสถาน (2530, หน้า 601) ให้ความหมายของเพลงไว้ว่า เพลง คือ สำเนียงขับร้อง ทำนอง ดนตรี กระบวนร่ายดาบ เป็นต้น

อัศวิทย์ เรืองรอง (2539, หน้า 90) ได้กล่าวว่า บทเพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง (Genre) เพราะเป็นการรังสรรค์ขึ้นจากความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ผ่านภาษาอันเป็นวัสดุในการสื่อสารเช่นเดียวกับวรรณกรรม โดยทั่วไป บทเพลงมีลักษณะเด่น 2 ประการคือ ด้านการใช้ภาษาที่ผ่านการเลือกสรรกลั่นกรอง (Diction) และเรียงร้อยอย่างมีศิลปะโดยผสมผสานกับท่วงทำนองอย่างกลมกลืนกันระหว่างวรรณศิลป์และคีตศิลป์

นงเยาว์ คลิ๊กคล้าย (2543, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของเพลงว่า เพลง หมายถึง บทร้อยกรอง สำเนา หรือเสียงของดนตรีที่สร้างขึ้นมา โดยใส่เนื้อร้องทำนองไว้ เพื่อขับร้องหรือบรรเลง หรือขับร้องประกอบดนตรีของมนุษย์นั่นเอง

นิวเฟลด์ท์ และกูราลนิก (Neufeldt and Guralnik, 1994, p. 109) ให้ความหมายของเพลงไว้ดังนี้

1. การกระทำหรือศิลปะของการร้องเพลง
2. ดนตรีที่บรรเลงหรือแต่งขึ้นเพื่อบรรเลงเพลง
3. คำประพันธ์หรือร้อยกรองที่แต่งไว้สำหรับร้อง เช่น คำโคลง หรือโคลงที่แสดงถึงความรู้สึก
4. เสียงดนตรีที่บรรเลงเพลง

จากความหมายของเพลงดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เพลง หมายถึง ลำนำ เนื้อร้อง บทร้อยกรอง ทำนอง จังหวะ เสียงดนตรี การขับร้อง หรือขับร้องประกอบดนตรีโดยเป็นความรู้สึกนึกคิดผ่านภาษาผสมผสานกับท่วงทำนองอย่างกลมกลืน

2. ความสำคัญของเพลง

สุมนา พานิช (2531, หน้า 96) กล่าวว่า การนำเพลงเข้ามาประกอบการสอนเด็กวัยต่าง ๆ นั้นจะพบว่ามีการนำไปใช้กับเด็กเล็กมากที่สุดเนื่องจากเด็กในวัยนี้ชอบความสนุกสนาน เป็นวัยที่ชอบเรียนรู้และชอบเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา เพลงจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็ก ๆ มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้นอกจากนี้เพลงจะช่วยพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ราตรี รุ่งทวิชัย (2539, หน้า 61) กล่าวว่า ในการสอนหากครูมีเทคนิคในการนำเพลงมาสอนสอดแทรกได้ทุกครั้ง นักเรียนจะมีความสุขในการเรียนมากอาจใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนบททวนหรือสรุปบทเรียน การสอนดนตรีให้กับเด็กเล็กในชั้นประถมต้นนั้นการร้องเพลงควรเป็นกิจกรรมหลักส่วนการเล่นเครื่องดนตรี หรือการฟ้อนรำจะเป็นกิจกรรมรองลงไป

นงเยาว์ คลินิกคลาย (2543, หน้า 23) กล่าวว่า เพลงมีอิทธิพลต่อชีวิตเป็นอย่างมากยิ่งทุกวงการอาศัยเพลงเป็นสื่อกลางเพื่อนำไปสู่เป้าประสงค์ ในทางการศึกษาก็เช่นเดียวกัน การนำเพลงไปใช้ประกอบการสอนเด็ก ใช้เข้าสู่บทเรียน ใช้สอนหรือสรุปจะช่วยให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและมีความสุขในการเรียน

การรัราช (Karrach, 1992, p. 61) กล่าวว่าเพลงสำหรับเด็ก ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Children's Songs หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Nursery Rhymes นั้น จัดเป็นบทกวีนิพนธ์ชนิดแรกที่คนเราได้ฟัง บทกวีนิพนธ์ประเภทนี้อาจจะไม่ใช่บทกวีนิพนธ์ที่ดีมากนักแต่ฟังแล้วให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา มีจังหวะลีลาที่เด็กเล็ก ๆ ทุกคนจะชอบฟังและง่ายต่อการจดจำจากเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์เหล่านี้จะนำมนุษย์ให้หลุดพ้นจากโลกปัจจุบันสู่ดินแดนแห่งจินตนาการ ดินแดนที่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้นแสนสุข สวยงามและชวนให้ใคร่รู้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เพลงเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิต เพลงสามารถเป็นสื่อที่สามารถทำให้ผู้ฟังฟังแล้วมีความสุขดีมีความสุข ซึ่งการสอนเพลงมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยมากเนื่องจากเด็กวัยนี้ชอบความสนุกสนานเป็นวัยที่ชอบเรียนรู้และชอบเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี

3. เพลงและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

สุมนา พานิช (2531, หน้า 97) กล่าวว่า การสอนเพลงให้แก่เด็กเล็กจะช่วยพัฒนาการเด็กในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1 พัฒนาสุขภาพพลานามัยของเด็ก เด็กได้มีโอกาสทำท่าทางประกอบและเคลื่อนไหวไปตามเนื้อเพลง

2. พัฒนาอารมณ์ ขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเพลง เด็กจะมีจิตใจร่าเริง แจ่มใส มีความสนุกสนาน คลายความตึงเครียดและเด็กที่ขี้อายมีโอกาสดูแสดงออกด้วย

3. พัฒนาการด้านสังคม เพลงเป็นสื่ออย่างหนึ่งซึ่งสามารถชักจูงให้เด็ก ๆ และครู ประจำชั้นมีความสนิทสนมกันมากขึ้นและเพลงบางเพลงต้องทำท่าทางร่วมกันทำให้เด็กได้ใกล้ชิดกันด้วย

4. พัฒนาสติปัญญา เพลงช่วยให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจสามารถจดจำ เรื่องราวต่าง ๆ และช่วยพัฒนาทักษะความสามารถด้านต่าง ๆ ด้วย

4.1 พัฒนาด้านภาษา เมื่อเด็กทำท่าทางประกอบเนื้อเพลงแล้วสามารถทายได้ว่าเด็กเข้าใจความหมายในเนื้อเพลงหรือไม่ จากท่าทางที่เด็กทำ

4.2 พัฒนาด้านคณิตศาสตร์ เพลงช่วยให้เด็กมีความเข้าใจและจดจำเกี่ยวกับจำนวนและความหมายของคำบางคำทางคณิตศาสตร์

4.3 พัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และธรรมชาติศึกษา เพลงเด็กมีหลายเพลงที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเด็ก เช่น เกี่ยวกับสัตว์ พืช ปรัชญาการณธรรมชาติ ฯลฯ เด็กจะสามารถเข้าใจธรรมชาติรอบ ๆ ตัวได้จากเพลงเหล่านี้ และจดจำได้แม่นยำ

4.4 พัฒนาการด้านสังคมศึกษา เพลงจะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เช่น โครงสร้างของสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กว่าในครอบครัวมีผู้ใดบ้างและใครเกี่ยวข้องเป็นอะไรกับใคร ให้เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติ ในด้านความมีระเบียบวินัย สามารถนำเพลงมาสอนให้เด็กร้องหรือเป็นสัญญาณว่าเมื่อได้ยินเพลงเหล่านี้แล้วเด็กจะต้องปฏิบัติตามที่ตกลงกัน เช่น เพลงยืนตรงหรือเพลงกระดิ่งโรงเรียน นอกจากนี้เพลงยังฝึกให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีมีความรับผิดชอบ รู้จักเก็บของเมื่อเล่นเสร็จแล้วหรือรู้จักทิ้งของให้ถูกที่และยังช่วยปลูกฝังให้เด็กมีความรักชาติบ้านเมืองและองค์ประมุขด้วย

ทัศนา แก้วพลอย (2543, หน้า 33-37) กล่าวว่า นอกจากเพลงจะมีคุณค่าและให้ประโยชน์ต่อเด็กอย่างมากมายแล้ว เพลงยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย การสอนเพลงแก่เด็กในวัยนี้ ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงท่าทางประกอบเพลงซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กพอใจและชื่นชอบมาก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อกล่าวถึงม้าวิ่ง นกบิน ช้างร้อง เด็กก็จะทำท่าทางตามเนื้อเพลงหรือเมื่อ เนื้อเพลงกล่าวถึง การหมุนมือ กำมือ เหวี่ยงแขน ก้มศีรษะ ฯลฯ เด็กจะทำท่าทางตามไปด้วย

2. ด้านอารมณ์จิตใจ ขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเพลง หรือดนตรีเด็กจะมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส โดยเด็กจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง ตลอดจนคำพูดของเด็ก ทั้งนี้เพราะเพลงเป็นสิ่งที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่เด็กกล่าวคือเมื่อเด็กได้ยินเสียงเพลงเด็กจะมีอารมณ์คล้อยตามอยากร่วมร้องเพลงด้วย แม้ว่าบางครั้งเด็กจะจำเนื้อร้องไม่ได้ก็ตามแต่เมื่อเห็นเพื่อนร้องเพลงและทำท่าทางเด็กจะทำตาม นอกจากนี้เพลง

ยังช่วยให้เด็กกล้าแสดงออก สร้างความมั่นใจในตนเองให้กับเด็กอีกด้วยเช่น เด็กที่อายุน้อย เด็กที่ไม่ยอมเล่นกับเพื่อน ครูจึงควรรหาเพลงที่ใช้เป็นสื่อในการแก้ปัญหาและคอยให้กำลังใจ

3. ด้านสังคม โรงเรียนนับเป็นสังคมใหม่สำหรับเด็กที่เริ่มเข้าเรียน เด็กจะรู้สึกหวาดกลัว ว่าเหว่ ไม่ปลอดภัยเนื่องจากไม่คุ้นเคยทั้งสถานที่ ผู้คนโดยเฉพาะครูและเพื่อนใหม่ อีกทั้งยังมีกฎระเบียบของโรงเรียนซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เด็กยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้จึงเป็นเหตุให้เด็กไม่กล้าพูดคุยกับผู้อื่นและไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพลงและดนตรีจึงเป็นสื่อที่จะช่วยจูงใจให้เด็กเกิดความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

4. ด้านสติปัญญา เพลงส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดและจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เด็กจึงเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการร้องเพลงซึ่งทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินด้วยเพลงที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยสามารถแยกออกได้ดังต่อไปนี้

4.1 ส่งเสริมด้านคณิตศาสตร์ เพลงจะช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการนับจำนวนที่เพิ่มขึ้น ลดลง ความสูง-ต่ำ โกล้ง-ไกล

4.2 ส่งเสริมด้านภาษา เพลงช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้แก่เด็ก เช่น การเรียกลักษณะนามของสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนเข้าใจความหมายในเนื้อเพลงโดยเด็กจะแสดงท่าทางตามเนื้อเพลงได้ถูกต้อง

4.3 ส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์ หรือธรรมชาติศึกษา ธรรมชาติศึกษาเป็นวิชาที่ว่าด้วยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กอันได้แก่ สัตว์ พืช ดิน หิน แร่ธาตุต่าง ๆ ฤดู รวมทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ฯลฯ เพลงที่เกี่ยวกับธรรมชาติดังกล่าว จะเป็นสื่อที่ช่วยให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น

4.4 ส่งเสริมด้านสังคมศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอนสังคมให้แก่เด็กปฐมวัยคือต้องการให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การมีระเบียบวินัย กิริยามารยาทที่ ดีงามในสังคมรวมถึงลักษณะนิสัยที่ดีที่พึงปฏิบัติได้แก่ การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือผู้อื่น การมีความเมตตากรุณาตลอดจนความรักชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถปลูกฝังและสอนให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจได้โดยใช้เพลงเป็นสื่อ ซึ่งมีเพลงที่มีเนื้อหาดังกล่าวมากมาย ครูสามารถนำมาประกอบการสอนได้

จากความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเพลงมีความสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการร้องเพลง การฟังเพลง การทำท่าทางประกอบเพลง นอกจากนั้นเพลงยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาได้ ครูสามารถปลูกฝังคุณลักษณะต่าง ๆ เช่นการแสดงออก การเป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยการใช้เพลงเป็นสื่อได้ดี

4. หลักในการบรรจุท่าทางประกอบเพลงสำหรับเด็กปฐมวัย

เยาวยา เดชะคุปต์ (2542, หน้า 93) กล่าวว่า หลักในการบรรจุท่าทางประกอบเพลงสำหรับเด็กควรมีดังนี้

1. ทำที่จะนำมาใช้สอนควรเหมาะสมสำหรับเด็ก

1.1 พยายามให้มีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อก่อให้เกิดพัฒนาการทางร่างกายอีกทั้งธรรมชาติของเด็กไม่ชอบอยู่นิ่งชอบการเคลื่อนไหว ครูจึงควรสร้างความสนใจตามธรรมชาติของเด็กโดยการจัดกิจกรรมที่เด็กได้กระโดดเดินหรืออาจจับมือเป็นวงกลม เป็นคู่ เป็นแถวตอนยาว หรือวิ่งวนไปรอบ ๆ

1.2 มีการใช้ตัวเอียงซ้ายเอียงขวา ก้มตัว ย่อตัว โยกตัวไปมา

1.3 ทำที่ต้องใช้มือในการร่ายรำควรเป็นไปตามธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก เช่น กอดอก ชี้มือ เท้าสะเอว หมุนข้อมือไปมา

1.4 การใช้เท้า ก้าวเท้า ย่ำเท้า ซอยเท้า กระโดดไปข้างหน้า ข้างหลัง หมุนตัว ฯลฯ

2. หัดให้ทำท่าเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ลมพัด ใบไม้ปลิว หรือกิริยาอาการของสัตว์ เช่น ทำนกบิน ปลาว่ายน้ำ ม้า กวาง กบ ฯลฯ

3. พยายามหลีกเลี่ยงไม่ใช้ท่านาฏศิลป์ซึ่งเป็นแบบแผน ถ้าจำเป็นต้องใช้ควรปูพื้นฐานนาฏศิลป์เบื้องต้นให้เด็กเสียก่อน โดยสอนจากง่ายไปหายาก เช่น สอนวิธีจับมือ ตั้งวง ล่อแก้ว ก้าวเท้า ซอยเท้า ฯลฯ

4. ทำท่าหรือท่าทางประกอบเพลง ไม่ควรมีการแปรแถวหรือสวนแถวบ่อย ๆ

5. ในกรณีที่เนื้อเพลงจำเป็นต้องใช้ท่าที่เป็นแบบแผน ไม่ควรใส่ท่าที่ยากหรือมากเกินไป อีกทั้งไม่จำเป็นต้องเข้มงวดให้สวยงามหรือถูกแบบแผนมากนักเพราะอาจทำให้เด็กเบื่อได้

6. ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการคิดท่าประกอบเพลงร่วมกับครูด้วย

ทวีพร ณ นคร (2542, หน้า 188-189) กล่าวถึง หลักการบรรจุท่าทางประกอบเพลงไว้ว่าสำหรับท่าทางประกอบเพลงนั้นเป็นสิ่งสำคัญเพราะเด็กจะจำเนื้อเพลงได้เร็วขึ้นนอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและเด็กก็จะสนุกสนานไปด้วย การทำท่าทางประกอบเพลงนั้น มี 2 ประการ คือ

1. การทำท่าทางประกอบตามเนื้อเพลง กล่าวคือถ้าเนื้อเพลงเอ่ยถึงอะไรก็จะทำท่าทางนั้น ๆ เช่น เพลงไก่ ในการสอนท่าทางประกอบเพลงนั้นครูจะสอนท่าทางไปพร้อม ๆ กับการสอนเพลงเพราะการให้เด็กทำท่าทางประกอบไปด้วยจะช่วยให้เด็กจำเนื้อเพลงได้เร็วขึ้น ขณะที่ครูบอกเนื้อเพลงให้เด็กพูดตามที่สะท้อนนั้นครูก็จะทำท่าทางให้เด็กดูและให้เด็กทำท่าทางตามไปด้วยเวลาที่ครูกับเด็กร้องเพลงกันก็จะทำท่าทางประกอบไปพร้อมกัน ซึ่งเด็กจะทำได้อย่างรวดเร็วและสนุกสนาน ฉะนั้นการใส่ท่าทางประกอบจึงสำคัญมากเด็กจะไม่รู้สึกเบื่อหน่ายและช่วยให้จำเนื้อเพลงได้เร็วขึ้น

2. การทำท่าทางบริหารประกอบเพลง คือการทำท่าประกอบเพลงโดยใช้ ท่าทางบริหารประกอบตามจังหวะเพลง การสอนท่าทางประกอบ ครูจะทำให้ดูก่อน 1-2 ครั้ง แล้วจึง

ทำท่าพร้อมกับครู เมื่อเด็กพอจะทำได้แล้วครูจะให้เด็กลองทำท่าเอง โดยครูคอยช่วยเหลือ ท่ากายบริหารที่จะให้เด็กทำไม่ควรมีท่าทางมาก ควรให้พอเหมาะกับระดับอายุเด็ก เช่น ท่ากายบริหารเพลงน้ำและไฟจะมี 4 ท่าคือ เอามือ 2 ข้างแตะผม แตะไหล่ แตะขา ประนมมือหรือชูมือขึ้น 2 ข้าง ยืนแขน ไปข้างหน้า กางแขน ยืนตรง เป็นต้น ซึ่งท่ากายบริหารนั้นไม่ตายตัวแล้ว แต่จะสอนให้เด็กทำท่ากายบริหารท่าใดก็ได้แต่สิ่งที่สำคัญคือไม่ควรใช้ท่ากายบริหารที่ยากและมากท่าเกินความสามารถของเด็ก

ดังนั้นการบรรจุท่าทางประกอบเพลงสำหรับเด็กปฐมวัย ควรบรรจุท่าทางประกอบเพลงโดยเลือกท่าที่ง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็กพยายามหลีกเลี่ยงท่านาฏศิลป์ที่เป็นแบบแผน ไม่ควรมีการแปรแถวรวมทั้งควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการคิดท่าทางประกอบเพลงร่วมกับครูด้วย

จากเอกสารดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสอนเพลงในระดับปฐมวัยจะส่งผลดีต่อการพัฒนาและส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กได้เป็นอย่างดีเพราะในการร้องเพลงแต่ละครั้งเด็กจะได้แสดงออกจากการทำท่าทางประกอบเพลง การรู้จักจังหวะ มีความเพลิดเพลินจากทำนองและมีความสุขจากการร้องเพลงเนื่องจากเพลงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย ครูสามารถปลูกฝังคุณลักษณะต่างๆ เช่น การแสดงออก การเป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมจากเพลงเป็นสื่อในการส่งเสริมพัฒนาการได้ดี

เพลงพื้นบ้าน

1. ความหมายและความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน

สุกิตร อนุศาสน์ (2525, หน้า 143) ได้ให้ความหมายของเพลงพื้นบ้านไว้ดังนี้ เพลงพื้นบ้านหรือเพลงชาวบ้านหมายถึงเพลงที่หญิงชายใช้ร้องตอบโต้กัน เป็นการขับร้องที่เนื้อร้องมีความคล้องจองกันส่วนใหญ่จะเป็นการเกี่ยวพาราสีซึ่งมีจุดเด่นอยู่ที่ไวยาหาร การชิงไหวพริบกั้น เนื้อเพลงและทำนองของเพลงพื้นบ้านโดยทั่วไปจะไม่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอนที่จะต้องใช้เสียงสูงต่ำแค่ไหนเนื้อเพลงไม่มีการแต่งล่วงหน้า สิ่งสำคัญของการขับร้องอยู่ที่ผู้ร้องหรือที่เรียกกันว่าพ่อเพลงแม่เพลงต้องคิดกลอนสดร้องแก้กันโดยใช้ไหวพริบปฏิภาณอันทำให้เกิดความสนุกสนาน ทั้งสองฝ่ายและยังทำให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานไปด้วย

พรทิพย์ ชังธาดา (2539, หน้า 17-18) ได้กล่าวถึงเพลงพื้นบ้านว่าหมายถึง เพลงที่ชาวบ้านใช้แต่ละถิ่นคิดประดิษฐ์รูปแบบเนื้อร้องทำนองขึ้นเองซึ่งทุกคนยอมรับและนำไปใช้ร่วมกัน ที่มาของเพลงพื้นบ้านเกิดจากชุมชนที่ถ่ายทอดปรัชญาความนึกคิดของชาวบ้าน ประเพณีทางศาสนาหรือวัฒนธรรมของถิ่นนั้นๆ เพลงพื้นบ้านจะมีลักษณะพิเศษตามความนิยมของถิ่นนั้นรูปแบบหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นต่อมาค่อยมีรูปแบบที่ชัดเจนมีสัมผัสคล้องจองท่วงทำนองมีลักษณะสัมพันธ์กับธรรมชาติของท้องถิ่นนั้น

เพลงพื้นบ้านมีจุดประสงค์ในการร้องดังนี้

1. เพื่อความบันเทิงใจ
2. เพื่อร้องประกอบการทำงาน
3. เพื่อวัตถุประสงค์จำเพาะที่ชุมชนต้องการ
4. เพื่อร้องในประเพณีทางศาสนาและพิธีกรรมตามความเชื่อ

ไสลรัตน์ คลออารมย์ และคณะ (2543, หน้า 2) สรุปความหมายและความเป็นมาของ เพลงพื้นบ้านไว้ว่า เพลงพื้นบ้านหมายถึง เพลงที่แพร่หลายอยู่ไม่ว่าจะในหมู่บ้านเดียวกันหรือ หลายหมู่บ้านก็ได้แต่ทั้งเนื้อหาสาระผู้ร้องผู้ฟังอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ทุกคนรู้จักกัน เพลงพื้นบ้าน จะแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะหมู่บ้านนั้น ๆ มีบทบาทหน้าที่เป็นที่รู้จักกันดีในระดับหมู่บ้าน เพลง พื้นบ้านคือบทร้อยกรองของชาวบ้านที่สืบทอดต่อกันมาจัดเป็นลักษณะศิลปะของกลุ่มชน ลักษณะเฉพาะของเพลงพื้นบ้านคือความเรียบง่ายของบทร้อยกรองและไม่ติดอยู่กับกฎเกณฑ์มี ความเป็นอิสระทางภาษาและลีลา ความเป็นมาของเพลงพื้นบ้านเพลงพื้นบ้านมีความเป็นมา จากวิถีชีวิตของคนในสังคมเกษตรกรรมเกิดจากการประกอบอาชีพ เมื่อเหน็ดเหนื่อยก็จะคลาย ความเหน็ดเหนื่อยด้วยการร้องรำทำเพลงให้หายเหนื่อย หรือร้องไปขณะทำงานให้เกิดความ พร้อม เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ ผลงานในท้องถิ่นจึงสำเร็จลงได้ด้วยหยาดเหงื่อและ รอยยิ้ม เพลงพื้นบ้านของไทยจึงมีทั้งเพลงที่ใช้ในพิธีกรรม และเพลงที่เล่นเพื่อความสนุกสนาน

ชนินฐา จิตชนะกุล (2545, หน้า 89) กล่าวถึงความหมายของเพลงพื้นบ้านว่า เพลงพื้นบ้านเป็นบทเพลงที่ชาวบ้านแต่ละท้องถิ่นได้ประดิษฐ์เนื้อร้องทำนองขึ้นตามความนิยม ของคนในท้องถิ่นและคนในท้องถิ่นยอมรับว่าเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตนเพลง พื้นบ้านเป็น บทเพลงที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าใครเป็นผู้แต่งและเกิดขึ้นเมื่อใด แต่เป็นบทเพลงที่นิยมร้องสืบทอด ต่อกันมานานโดยการท่องจำปากต่อปากมาหลายชั่วอายุคน มีท่วงทำนองที่เรียบง่ายใช้ภาษาที่ ตรงไปตรงมา และไม่จำเป็นต้องมีเครื่องดนตรีประกอบ บทเพลงพื้นบ้านมักจะเกิดจากอารมณ์ ความรู้สึก การใช้ปัญญาไหวพริบซึ่งได้สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ความเชื่อของท้องถิ่นนั้น ๆ เพลงพื้นบ้านจะให้ความสนุกสนานรื่นเริงบันเทิงใจแก่คนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการร้องในงานเทศกาลต่าง ๆ หรือการทำงานที่มีคนมาชุมนุมกันเพื่อผ่อนคลาย ความตึงเครียดให้หายเหนื่อยจากการทำงาน

สรุปได้ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่ถ่ายทอดกันมานานในแต่ละท้องถิ่นไม่ทราบแน่ชัด ว่าใครเป็นผู้แต่ง ใช้ภาษาและมีท่วงทำนองที่เรียบง่าย เนื้อเพลงของเพลงพื้นบ้านไม่มีแบบแผน แน่นนอน บทเพลงมักเกิดจากอารมณ์ความรู้สึกและสะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น การละเล่นเพลงพื้นบ้านเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการ ทำงานของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น

2. ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน

สุกัญญา สุธงษา (2543, หน้า 12-17) กล่าวถึงลักษณะเพลงพื้นบ้านไว้ว่า เพลงพื้นบ้านในเชิงคติชนวิทยา รวมความทั้งบทร้อยกรองและดนตรีซึ่งส่งทอดมาตามประเพณีมุขปาฐะ มีลักษณะทั่วไปดังต่อไปนี้ คือ

1. เพลงพื้นบ้านเป็นงานของชาวบ้าน ซึ่งสืบทอดมาโดยการเล่าจากปากต่อปาก อาศัยการฟังและจดจำไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ข้อที่น่าสังเกตก็คือแม้ว่าเพลงพื้นบ้านจะสืบทอดมาตามประเพณีมุขปาฐะดังกล่าวข้างต้นแต่ก็มิได้หมายความว่าเพลงทุกเพลงจะมีต้นกำเนิดโดยชาวเมืองหรือจากการร้องปากเปล่าเท่านั้นชาวบ้านอาจได้รับเพลงบางเพลงมาจากชาวเมืองแต่เมื่อผ่านการถ่ายทอดโดยการร้องปากเปล่าและการท่องจำนานๆ ก็กลายเป็นเพลงชาวบ้านไป ตัวอย่างเช่นเพลงกล่อมเด็กภาคกลางบางเพลงนำมาจากบทร้องส่งของละครร้อง ดังเนื้อเพลงอิเหนาชมสวนที่ศาสตราจารย์ผะอบ ไปชะกฤษณะและคณะรวบรวมจากนครปฐม มีความว่า

ตัวเอยตัวพี่	องค์ระเด่นมนตรีรุ่งฟ้า
ลอบลักบุษยามา	ลงในถ้ำมะคี่รี
เสด็จเข้าไป	แก่งสยในกรุงศรี
บุษยานารี	ก็จะไปชมสวนศรีอุทยาน
เสด็จขึ้นรถทอง	เรื่องรองฤทธิ์
เข้าในสวนศรี	เทวีแม่ก็ชมบุปผา...
เด็ดเอาดอกกระดังงา	ก็ร้อยแล้วแกมใบ
เมื่อยามจะเกิดเหตุ	ให้อาเพศพายุใหญ่
หอบเอารถทองไป	ตกลงในอรัญวา
เกิดเหตุในครั้งนั้น	องค์อัสญแดหว่า
จำแลงแปลงมา	ให้บุษยานารี
แล้วมาชูปกริชให้	อันเรื่องฤทธิ์
เปลี่ยนนามให้เทวี	ให้ชื่อว่าศรีอนุกรรม
ให้ชู้ต่อมรคา	ให้ไฉยาแม่ผายผัน
ว่าแล้วเท่านั้น	องค์เทวีก็สูญไป

บางเพลงก็นำมาจากเพลงร้องส่งของวงมโหรี เช่น เพลงกล่อมเด็กที่ว่า

เจ้าเอยลมชาย	ไปไม่ต้องลมปลิว
พี่จะชายหางคิ้ว	ให้สาวน้อยเจ้าตามมา
เจ้านวลนะเน่งเอย	ทราชมเขยที่สุตเสนาหา
อย่าทำหน่วงหนักซักช้า	วันคืนไม่ทำเจ้าเอย

ส่วนเพลงร่ำวงหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า เพลงโทน รำโทน ซึ่งแพร่หลายกันอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 แม้จะมีที่มาจากเมืองหลวงแต่ในปัจจุบันก็ได้กลายสภาพเป็นเพลงพื้นบ้านของบางท้องถิ่นอย่างเต็มตัวบางท้องถิ่นจะมีเพลงโทนสำนวนเฉพาะถิ่นและเพลงร่ำวงที่แพร่ไปจากกรุงเทพฯต่าง ๆ กัน เพลงร่ำวงเป็นเพลงที่น่าสนใจกลุ่มหนึ่งเพราะผสมผสานทั้งเพลงชาวเมืองและเพลงชาวบ้าน

ตัวอย่าง เพลงร่ำวงจากตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี นครสวรรค์

1. สาวน้อยเอวกลม	ทำผมตัดลอน ตัดคลื่น
ใส่น้ำมันหอมรีน	สวมแต่หมวกโบราณ
แต่งตัวทันสมัย	สาวไทยสมัยพิบูล
ถือกระเป๋าจันทบูรณ์	แม่คุณจะไปไหนกัน
ฉันจะไปดูโชน	ฉันจะไปดูหนัง
มะนั่งรอร่างไปด้วยกัน	
2. ขอเชิญสาวงาม	ร้องรำถวายหลวงพ่
อนิจจารูปหล่อ	รูปหล่อยักคิ้วข้างเดียว
จะพายเรือเข้าไปรับ	ขากลับกะไรน้ำเชี่ยว
รับเธอคนเดียว	น้ำเชี่ยวก็ขอพายไป
น้ำเชี่ยวก็ขอพายไป	

ในทำนองเดียวกับเพลงชาวเมืองหลายเพลงก็มีที่มาจากเพลงชาวบ้าน โดยการนำทำนองดนตรีชาวบ้านมาดัดแปลง เช่น เพลงโสมส่องแสงเป็นเพลงไทยเดิมที่แปลงมาจากเพลงลาวดวงเดือนหรือลาวดำเนินเกวียน เพลงเขมรอมตูก ได้นำทำนองจากเพลงอมตึกของชาวสุรินทร์หรือรับรูปแบบมาพัฒนาจนกลายเป็นศิลปะของชาวเมือง เช่น การขับเสภาขุนช้างขุนแผน วรรณกรรมมาจากเล่านิทานของชาวบ้าน การเล่นดอกสร้อยสัความีที่มาจากการเล่นเพลงเรือของชาวบ้าน เป็นต้น

2. เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่ไม่มีกำเนิดแน่นอน เนื่องจากสืบทอดกันมาจนไม่ทราบต้นตอที่แน่ชัด

3. เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงของกลุ่มชนคนในสังคมมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ บทเพลง ชาวบ้านร่วมกันขับร้อง หรืออย่างน้อยเคยฟังและรู้จักเนื้อเพลงเป็นต้นว่าเพลงในทุ่งนา และลานนวดข้าว เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงสงพาง เพลงพานพาง เป็นเพลงที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันของชาวนา ชาวนามีส่วนในการร้องเพลงโต้ตอบกัน เนื้อร้องจึงสั้นและง่ายต่อการโต้ตอบ คนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ร้องในขณะนั้นก็เป็นลูกคู่คอยร้องรับและให้จังหวะ

4. เพลงพื้นบ้านส่วนใหญ่เป็นเพลงที่มีเนื้อร้องและทำนองไม่ตายตัว เนื้อร้องหรือบทเพลงสามารถขยายออกไปเรื่อย ๆ หรือตัดทอนให้สั้นเข้าก็ได้ตามใจคนร้องจึงพบเสมอว่าเพลงพื้นบ้านเพลงเดียวกันแต่มีเนื้อความแตกต่างกัน เช่น เพลงกล่อมเด็กที่ชื่อเจ้าขุนทอง เป็น

เพลงกล่อมเด็กที่แพร่หลายมากเพลงหนึ่งและเป็นเพลงที่มีสำนวนแตกต่างกันมากที่สุดเพลงหนึ่งด้วย

เพลงเจ้าขุนทอง สำนวนที่แพร่หลายมาก

วัดเอยวัดโบสถ์	ตาลโตนดเจ็ดต้น
ขุนทองไปปล้น	ปานจะนี่ไม่เห็นมา
กดข้าวใส่ห่อ	ถ่อเรือไปหา
เขาก็ร่ำลือมา	ว่าขุนทองตายแล้ว
เหลือแต่กระดูกแก้ว	เมียรักจะไปปลง
ขุนศรีถือฉัตร	ยกกระบัตร์ถือธง
ถือท้ายเรือหงส์	ปลงศพเจ้าขุนทอง

เพลงขุนทอง สำนวน นางขุ่ม บัวทอง ชาวอำเภอบ้านแพ้ว สมุทรสาคร

ตาลเอย	ตาลโตนดอยู่เจ็ดต้น
นายทองไปปล้น	ปานจะนี่ไม่เห็นมา
กดข้าวใส่ห่อ	ถ่อเรือไปหา
ลือเล่าไปมา	ว่าขุนทองตายแล้ว
เหลือแต่กระดูกแก้ว	แผ้วไวกกลางดง
นายศรีถือฉัตร	ยกกระบัตร์ถือธง
ถือท้ายเรือหงส์	ปลงศพเจ้าขุนทอง
เรือก็ล่มจมคว่ำ	ปากน้ำแม่กลอง

5. เพลงพื้นบ้านส่วนใหญ่มีความเรียบง่ายซึ่งปรากฏอยู่ในถ้อยคำการร้องและการแสดงออก ความเรียบง่ายในถ้อยคำคือการใช้คำสำนวนโวหารและคำเปรียบง่าย ๆ ที่ชาวบ้านใช้โดยทั่วไป ไม่ใช่ศัพท์สูงที่ต้องแปล ดังตัวอย่าง

เพลงเรือ สำนวนหลวงพ่อบรรณ

จะเสียดสัตย์อธิษฐาน	ขอให้เป็พยานจะคลาดไป
ถ้าน้องเป็นน้ำ ตัวพี่จะตามเป็นปลา	มันจะได้เ็นอร่าพี่ชาย
ถ้าน้องเป็นข้าว พี่จะขอเป็นเคียว	พี่จะได้ตามไปเกี่ยว ฉาดไป
ถ้าน้องเป็นไม้ พี่จะขอเป็นนก	จะได้ขึ้นนอก ขึ้นใจ
เหลือเอยเอยบอย	หอมซ่อมมะเขือเปราะ
รักกันให้มันเหมือนเชือกขันชะเนาะ	สามปีสี่เดือน
ขออย่าให้เลื่อนสั๊กเปาะ	รักน้องให้มันเหมาะใจเอย

ความเรียบง่ายในการร้องก็ถือมีการร้องซ้ำคำซ้ำวรรคมีทำนองหลักเพียงทำนองเดียวร้องซ้ำไปซ้ำมาหลายเที่ยว การร้องซ้ำนั้นอาจอยู่ที่บทร้องของพ่อเพลงแม่เพลงซึ่งร้องทวนวรรคเดิมเพื่อทอดเวลาจิตวรรคต่อไป หรืออาจเป็นการร้องรับลูกคู่ก็ได้

ตัวอย่างการร้องซ้ำของลูกคู่เพลงพวงมาลัย สำนวน นายโสว วงษ์งาม

เอ้อระเหยลอยมา ลอยมาก็ลอยไป

(ลูกคู่ : เอ้อระเหยลอยมา ลอยมาก็ลอยไป)

รักจะเล่นให้เดินเข้ามา พ่อคุณจะซำอยู่โย

พวงเอ๋ยมาลัย รักกันไม่ไหวเลยเอ๋ย

(ลูกคู่ : พวงเอ๋ยมาลัย รักกันไม่ไหวเลยเอ๋ย พวงเอ๋ย พวงเอ๋ยมาลัยรักกันไม่ไหว
เลยเอ๋ย)

อนึ่งเพลงพื้นบ้านไม่มีการบันทึกโน้ตดนตรีไว้จึงไม่มีทำนองที่ถูกต้องที่สุดเพราะฉะนั้นจะพบว่า เพลงพื้นบ้านชนิดเดียวกันแต่มีลีลาการร้องแตกต่างกันได้หลายทาง ความเรียบง่ายในการแสดงออกคือในยามร้องเล่นไม่ต้องการอุปกรณ์ประกอบมากมาย เพลงพื้นบ้านภาคกลางที่มีลักษณะเป็นการแสดง เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย ฯลฯ ร้องเล่นกันตามลานบ้าน ลานวัด หรือตามเวทียกสูงที่ไม่มีการสร้างฉากประกอบ เวทีที่สร้างเพื่อช่วยในการดูการฟังมากกว่าจะสร้างเพื่อความสวยงาม นอกจากนั้นเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบก็เป็นเพียงเครื่องดนตรีเพื่อให้จังหวะหรือใช้การปรบมือประกอบก็ได้ ในด้านการแต่งกายก็แต่งกายตามแบบชาวบ้านทั่วไป มิได้มีเครื่องแต่งกายพิเศษเฉพาะ

ชนิษฐา จิตชินะกุล (2545, หน้า 92-93) ได้สรุปลักษณะของเพลงพื้นบ้านไว้ดังนี้ จากการศึกษาลักษณะของเพลงพื้นบ้านของไทยพบว่า เพลงพื้นบ้านมีลักษณะที่สำคัญหลายประการด้วยกันดังนี้

1. เพลงพื้นบ้านเป็นมรดกของชาวบ้านที่ไม่ทราบที่แต่งและที่มาได้มีการร้องสืบทอดต่อมานานโดยการฟังและจดจำ ไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
2. เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงของชาวบ้านที่ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในการสร้าง บทเพลงและร่วมกันขับร้อง เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงสงพาง ฯลฯ ซึ่งเป็นเพลงที่เกิดจากการประกอบการทำงาน ชาวนาจะช่วยกันสร้างบทเพลงและร่วมกันขับร้องโต้ตอบกัน
3. เพลงพื้นบ้านจะมีเนื้อหาเน้นความสนุกสนานเป็นหลัก โดยจะใช้ถ้อยคำสองแง่สองง่ามซึ่งเป็นการกล่าวในเชิงสัญลักษณ์หรือเปรียบเทียบที่ผู้ใหญ่วัยด้วยกันฟังเข้าใจ
4. เพลงพื้นบ้านมีความเรียบง่ายทั้งนี้ความเรียบง่ายที่ปรากฏในเพลงพื้นบ้านนั้นจะอยู่ในรูปการใช้ถ้อยคำภาษาเพราะชาวบ้านเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นมาเนื้อร้องจึงสั้นง่ายต่อการร้องโต้ตอบกันนอกจากนั้นเพลงพื้นบ้านยังมีความเรียบง่ายในเรื่องการร้องและการเล่นด้วยเพลงพื้นบ้านจะมีการร้องซ้ำคำซ้ำวรรคที่พ่อเพลง แม่เพลง หรือลูกคู่ร้องทวนซ้ำไปซ้ำมาเพื่อใช้เวลาในการแต่งวรรคต่อไป ส่วนการเล่นเพลงพื้นบ้านก็ไม่ต้องใช้เวที ฉากประกอบและเครื่องดนตรีใดๆ แต่สามารถที่จะร้องหรือเล่นที่ใดก็ได้

5. เพลงพื้นบ้านจะไม่มีเนื้อร้องและทำนองตายตัว บทเพลงสามารถขยายออกหรือตัดทอนให้สั้นลงได้ตามที่ผู้ร้องต้องการ ดังนั้นเราจึงพบว่าบทเพลงเดียวกันอาจจะมีเนื้อร้องที่แตกต่างกันได้ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงเกี่ยวข้าว เพลงพวงมาลัย เป็นต้น

6. เพลงพื้นบ้านจะมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกันซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดกำเนิด การแลกเปลี่ยน การถ่ายทอดและการประสมประสานระหว่างถิ่นกัน ความคล้ายคลึงของเพลงพื้นบ้านนี้มีอยู่ 2 ประการ ประการแรก คือ ความคล้ายคลึงทางด้านเนื้อหาและการเรียบเรียง เพลงพื้นบ้านโดยส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยพ่อเพลง แม่เพลงที่มีการขานาญในการร้องและจะสามารถร้องโต้ตอบกันได้ยาวๆ ในระยะเวลาอันยาวนานโดยจะมีบทพูดเล่นที่เหมือนกันโดยเริ่มจากบทไหว้ครู บทเกริ่น เป็นการเชิญชวนให้ฝ่ายหญิงเล่นเพลง บทปะหรือบททักทาย เป็นบทที่ร้องโต้ตอบกันและบทลาเป็นการอำลาขอยกยอพรให้ผู้ฟัง ประการสอง คือ ความคล้ายคลึงทางด้านการใช้ถ้อยคำเพราะพ่อเพลงแม่เพลงจะมีความสามารถในการร้องเพลงพื้นบ้านได้หลายประการ จึงเป็นไปได้ที่พ่อเพลงแม่เพลงจะใช้ถ้อยคำภาษาที่มีลักษณะเดียวกันนอกจากนั้นเพลงพื้นบ้านโดยส่วนรวมจะใช้กลอนห้วเดียวที่ลงท้ายด้วยสระเดียวกัน จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้พ่อเพลงแม่เพลงสามารถนำเพลงที่ร้องทำนองหนึ่งไปร้องทำนองหนึ่งได้

จากความคิดเห็นดังกล่าวสรุปถึงลักษณะของเพลงพื้นบ้านได้กล่าวคือเพลงพื้นบ้านเป็นเพลงของกลุ่มชนซึ่งถ่ายทอดกันมา ไม่ทราบผู้แต่งแน่ชัด มีเนื้อหาที่สนุกสนานและใช้ภาษาที่เรียบง่ายไม่มีเนื้อร้องและทำนองตายตัว การร้องเพลงพื้นบ้านส่วนใหญ่ประกอบด้วยพ่อเพลงและแม่เพลงโดยใช้กลอนห้วเดียวที่ลงท้ายด้วยสระเดียวกัน

3. ประวัติของเพลงรำโทน

วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี (2537, หน้า 1-3) ได้ศึกษาค้นคว้าประวัติของเพลงรำโทนไว้ดังนี้ เพลงพื้นบ้านเพลงรำโทนเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันทั่วไปทุกภาคของประเทศไทยเมื่อประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา รำโทนได้รับความนิยมสูงสุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยจอมพลแปลก พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีต้องการเชิดชูรำโทนให้เป็นศิลปะประจำชาติ จึงได้ ส่งเสริมการละเล่นชนิดนี้เป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่งไม่มีผู้ใดบอกได้อย่างแน่ชัดว่า รำโทนเกิดขึ้นเมื่อใดและใครเป็นผู้ริเริ่มมีผู้กล่าวว่าถิ่นเดิมที่พบมีการเล่นรำโทนก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้ที่นิยมเล่นรำโทน คือหนุ่มสาวชาวบ้านกล่าวกันว่าในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้คนต้องอพยพหนีภัยทางอากาศจากกรุงเทพฯ ไปยังชนบทตามที่ต่างๆ กันในภาวะสงครามนั้นยามค่ำคืนจะมีคนไปทุกหนแห่งเนื่องจากทางรัฐบาลห้ามกระทำการต่างๆ หลายอย่าง เช่น ห้ามจุดไฟ ห้ามชุมนุมและอื่นๆ ประชาชนเกิดความเหงาและเครียดการสนทนากันเพียงอย่างเดียวไม่สนุกจึงได้คิดเล่นรำโทนกันขึ้น การละเล่นชนิดนี้ชาวบ้านรู้จักและเล่นได้ทุกคนขณะที่เล่นจะจุดตะเกียงตั้งไว้ตรงกลางผู้เล่นจะยืนล้อมวงจุดประสงค์ของการเล่นคือเพื่อความสนุกสนานและเพื่อพบปะเกี่ยวพาราสีระหว่างหนุ่มสาว โดยทั่วไปแล้วจะมีเนื้อร้องที่ค่อนข้างสั้นเวลาร้องซ้ำ สอง สาม หรือสี่เที่ยวจะช่วยให้ง่ายและแพร่หลายอย่างกว้างขวาง เพลงใดถ้า

ผู้เล่นไม่ชอบก็จะไม่ค่อยนำมาเล่นหรือร้องจึงสูญหายไปคงเหลืออยู่แต่เฉพาะเพลงที่สนุกสนาน ไพเราะและมีทำนองที่เป็นที่พอใจของผู้เล่นเท่านั้น เพลงรำโทนที่นำมาร้องนั้นใช้วิธีจดจำสืบทอดกันมาไม่นิยมดัดแปลงทั้งเนื้อร้องและ ทำนอง คือ จำมาอย่างไรก็ร้องและร่ายอย่างนั้นบางครั้งการถ่ายทอดอาจได้มาเฉพาะเนื้อเพลง กรณีเช่นนี้ผู้เล่นจะคิดทำนองประกอบเองตามความหมายของเนื้อเพลง การถ่ายทอดอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งเนื้อเพลงและทำนอง จากการสำรวจพบว่าแม้เป็นเพลงเดียวกันหากคณะของผู้เล่นอยู่ต่างสถานที่หรือต่างท้องถิ่นกันทำนองและเนื้อเพลงก็อาจผิดแผกกันไปได้แต่บางเพลงยังคงเหมือนกันทุกประการ อย่างไรก็ตามเพลงทุกเพลงไม่จำเป็นต้องได้จากการสืบทอดเสมอไป ผู้เล่นสามารถแต่งเนื้อร้องและทำนองขึ้นเอง ในขณะที่เล่นก็ได้ เนื้อหาในเพลงส่วนใหญ่ช่วงก่อน พ.ศ. 2484 จะเป็นเพลงที่เกี่ยวกับ ตัวละคร ในวรรณคดี เช่น ลักษณะวงศ์ ไกรทอง พระศรีสุริโยทัย ฯลฯ แต่ที่พบมากที่สุดได้แก่ เพลงรักหรือเพลงที่เกี่ยวพาราสีกันระหว่างหนุ่มสาว เช่น ไหนเล่าดอกกรัก ยามเย็นเดินเล่นทะเลเหนือ ว่าวน้อยที่เราเคยเล่น เดือนจำเดือนสาวน้อย ฯลฯ เนื่องจากเพลงแต่ละเพลงยาวมาก ฉะนั้นการตั้งชื่อเพลงหรือเรียกชื่อเพลงก็จะเรียกชื่อเพลงตามวรรคแรกของเพลงเท่านั้นดังได้กล่าวแล้วว่าในสมัยจอมพลป.พิบูลสงคราม รัฐบาลต้องการเชิดชูรำโทนให้เป็นศิลปะประจำชาติ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขรำโทนให้เป็นร่าวและพัฒนามาตามลำดับจนเป็นร่าวมาตรฐานเช่นในปัจจุบัน นอกจากนี้การแต่งเพลงเพิ่มขึ้นโดยจัดเป็นประเภท 1) เพลงประเภทปลุกใจถูกแต่งขึ้นเป็นจำนวนมาก เพลงประเภทชักชวนให้เชื่อผู้นำ เช่น เพลงแปดนาฬิกา ไตรรงค์ธงชาติ 2) เพลงประเภทสะท้อนสภาพบ้านเมือง เช่น ลพบุรี ดินเกิดลูกเกิด หวอมอาจจะว่าอย่างไร 3) เพลงประเภทเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย เช่น สาวน้อยเอวกลม นอกจากนี้ยังมี 4) เพลงประเภทที่แสดงออกถึงความรัก การเกี่ยวพาราสีระหว่างหนุ่มสาวอีกเป็นจำนวนมาก เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่นรำโทน แต่เดิมมีเพียงโทนซึ่งทำด้วยดินเหนียวปั้นเป็นรูปโทนเหมือนปั้นหม้อตากแดดให้แห้งแล้วเผาใช้ผ้าใบหรือหนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือบาง ๆ ซึงหน้าโทน (ตำรวจ ปิ่นทอง, ม.ป.ป., หน้า 5) บางแห่งใช้กระป๋องนมซึ่งด้วยหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้หากไม่มีอะไรเลยก็ใช้กระป๋อง หรือบีบตีให้เกิดจังหวะก็ได้ เพราะการตีโทนไม่มีลีลาหรือจังหวะพลิกแพลงมากนัก ดีแล้วออกเสียงเป็นทำนอง จีบตึง จีบ ตึงจีบ ตึงตึง ใช้ตีกำกับจังหวะ ภายหลังพบว่ามีการนำระฆังมาใช้ตีแทนโทน ในบางสถานที่หรือบางแห่งเช่นที่อำเภอบ้านหมี่จังหวัดลพบุรีพบว่าใช้ถังน้ำมันแบบที่ติดกับรถจี๊ปตีแทนโทนโดยคณะผู้เล่นบอกว่าให้เสียงไพเราะกว่า อย่างไรก็ตามโทนก็ยังมิใช้อยู่ปัจจุบัน นิยมนำเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ และลูกชัต ที่ใช้กับวงดนตรีสากลเข้ามาร่วมด้วย

ก่อนยุคสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านเล่นรำโทน ชาวบ้านมีเพลงพื้นบ้านประเภทยั่วต่างๆ ให้เล่นและร่ายอยู่แล้ว เช่น เพลงสั้นจำพวกเพลงช้าเจ้าโลม เพลงสงกรานต์ เพลงรำโทนถือเป็นเพลงที่นิยมเล่นกันหลังเพลงฉ่อย เพลงปรบไก่ ฯลฯ ต่อมาในยุคปัจจุบันรำโทนเสื่อมความนิยมไป สาเหตุของการเสื่อมนั้น เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ให้ความ

เห็นว่า เพราะหนุ่มสาวหันไปนิยมเพลงร่ำวงแบบตามงามวัดและเพลงลูกทุ่งที่มีเนื้อร้องและจังหวะเร้าใจมากกว่า

ภูธร ภูมะธน และคณะ (2542, หน้า 139) ค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติรำไท่นไว้ว่า เพลง รำไท่นเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันมานาน เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่นรำไท่น คือ โทน เป็นเครื่องดีซิ่งหนึ่งหน้าเดียวมีสายโยงเร่งเสียงจากขอบหนังถึงคอ มีหางยื่นออกไปตอนปลายบานเป็นดอกลำโพง เมื่อประมาณ 50 ปีก่อนรำไท่นได้รับความนิยมสูงสุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยจอมพลป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีต้องการเชิดชูรำไท่นให้เป็นศิลปะประจำชาติ จึงได้ส่งเสริมการละเล่นชนิดนี้เป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่ง

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี (2543, หน้า 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของการรำไท่นไว้ดังนี้ การรำไท่นเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย เมื่อประมาณ 50 ปี ที่ผ่านมาซึ่งได้รับความนิยมสูงสุดในสมัยจอมพล ป.(แปลก)พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีที่ต้องการเชิดชูรำไท่นให้เป็นศิลปะประจำชาติ จึงได้ส่งเสริมให้เป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่งในสมัยนั้น โทนเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง ใช้ทำจังหวะและใช้เป็นจังหวะในการร่ำวง ลักษณะรูปร่างของโทนเป็นกลองซึ่งด้วยหนังสัตว์หน้าเดียว ตัวโทนหรือที่เรียกว่าหุ่นทำด้วยไม้บางแห่งทำด้วยดินเหนียวเผาไฟ ลักษณะเหมือนหม้อน้ำ หรือใช้อุปกรณ์ที่หาง่ายและมีอยู่ในท้องถิ่น ประยุกต์ใช้แทนโทน เช่น ใช้กระป๋องนมซึ่งด้วยหนังกบ ใช้น้ำมัน ปิ๊ป หรือกะละมังก็ได้ เนื่องจากการตีโทนไม่มีลีลาหรือจังหวะพลิกแพลงมากนักโดยตีแล้วให้ออกเสียงเป็นทำนอง จีบตึงจีบ ตึงจีบ ตึง ตึง ใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ และลูกขัดร่วมด้วย หลักฐานการเล่นรำไท่นเกิดขึ้นเมื่อใดใครเป็นผู้เริ่มยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนแต่ผู้ที่นิยมเล่นรำไท่น คือ หนุ่มสาวชาวบ้าน กล่าวกันว่าในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้คนคอยแต่จะอพยพหนีภัยกันในยามค้าคืนจะมืดไปทั่วทุกหนทุกแห่งเนื่องจากรัฐบาลห้ามจุดไฟ ห้ามชุมนุม ประชาชนเกิดความเหงาจึงได้คิดเล่นรำไท่นขึ้น วิธีเล่นคือจุดตะเกียงไว้ตรงกลางลานผู้แสดงยืนล้อมวงร้องเพลงเกี่ยวพาราสักกันด้วยจังหวะท่วงทำนองที่สั้น ๆ ง่าย ๆ ร้องซ้ำ ๆ กันหลายเที่ยว เพลงใดที่ผู้เล่นไม่ชอบก็จะไม่นำมาร้องจึงทำให้บางเพลงสูญหายไปปัจจุบันการเล่นรำไท่นมีไม่กี่คณะเท่าที่เหลื้อยู่มีคณะแม่ตะเคียน เทียนศรี บ้านแหลมฟ้าผ่า อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เป็นต้น

4. เนื้อเพลงรำไท่น

วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี (2537, หน้า 13-17) กล่าวถึงเนื้อเพลงรำไท่นไว้ดังนี้ การเล่น รำไท่นนั้นต้องร้องพร้อมกับรำโดยทำรำประกอบในแต่ละเพลงยึดความหมายของเนื้อเพลงเป็นหลักคือใช้ทำรำที่แสดงถึงความหมายในเนื้อเพลง การถ่ายทอดเพลงรำไท่นผู้รับไม่นิยมดัดแปลงแต่เมื่อผ่านมาหลายยุคหลายสมัยหรือแพร่หลายไปต่างถิ่นก็ต้องมีแตกต่างจากเดิมบ้าง บางครั้งก็มีการเปลี่ยนแปลง บางครั้งก็ขาดหายหรือบางครั้งก็มีเพิ่มเติมทั้งเนื้อเพลงและทำรำนอกจากการได้รับการถ่ายทอดแล้วผู้เล่นคนใดมีความสามารถก็แต่งขึ้นในขณะที่เล่นและ

รำประกอบได้เลยเพลงรำไท่นจึงเกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลาและในแต่ละท้องถิ่นก็มีเพลงไม่เหมือนกัน ในขณะที่เดียวกันเพลงที่ไม่ได้รับความนิยมก็ถูกลืมไปด้วย นอกจากนี้ยังมีเพลงรำไท่นที่นอกเหนือจากชาวบ้านแต่งขึ้นคือเพลงรำไท่นที่ได้รับการส่งเสริมให้แต่งโดยรัฐบาลในสมัยจอมพลป. พิบูลสงครามส่วนใหญ่เป็นเพลงประเภทปลุกใจให้รักชาติ เชื่อผู้นำ อย่างไรก็ตามก็ยังมีเพลงรักเป็นจำนวนมากเพลงในสมัยนี้ได้แก่ เพลงท่านพิบูล ดวง อภัยวงศ์ พ.ศ. 2489 ชาติศาสนา แด่นาฬิกา ดอกบัวไทย ฯลฯ เพลงดังกล่าวรัฐบาลเผยแพร่สู่ประชาชนผ่านมายังกระทรวงศึกษาธิการโดยให้ครูนำไปสอนแก่นักเรียนและผ่านไปยังหน่วยทหารนำเพลงรำไท่นเผยแพร่ให้แก่ชาวบ้านด้วย

เพลงรำไท่นที่คณะครูอาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลปบุรีเก็บรวบรวมเพื่อเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ทั้งทำรำและเนื้อเพลงนั้น มีทั้งเพลงที่เป็นของชาวบ้านแต่ดั้งเดิมและเพลงที่เกิดขึ้นในรัฐบาลสมัยจอมพลป. พิบูลสงคราม คณะรำไท่นที่ถ่ายทอดให้คือคณะของแม่ทับทิม สำริดเปี่ยม บ้านแหลมฟ้าผ่า ตำบลบางพิง อำเภอบ้านหมี่จังหวัดลพบุรี และคณะของแม่ทุเรียน เทียนแก้ว ตำบลท่าข้าม อำเภอดำรงวิทยารจันจังหวัดสิงห์บุรี เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 160 เพลง เป็นเพลงที่ซ้ำกัน 17 เพลง ในจำนวนเพลงที่ซ้ำกันพบว่าบางเพลงยังคงมีเนื้อร้องและทำรำที่เหมือนกันแต่บางเพลงมีบางช่วงของเพลงที่แตกต่างกันทั้งเนื้อร้องและทำรำ

การคัดเลือกเพลงรำไท่นเพื่อเผยแพร่ในงานศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษาสังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากรนั้น ได้คัดเลือกเพลงเพื่อแสดงจำนวน 10 เพลง โดยยึดหลักต่อไปนี้คือ

1. ความหมาย มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดลพบุรี บ่งบอกเหตุการณ์ในสมัยนั้น แสดงความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ และเกี่ยวกับความรัก จำนวน เท่า ๆ กัน

2. ทำนอง มีท่วงทำนองที่ไพเราะ แปลก และน่าสนใจ

3. ทำรำ มีทำรำที่สวยงาม แปลก และน่าสนใจ

ทั้ง 3 ข้อนี้ ถือว่า ข้อที่ 1 มีความสำคัญที่สุด เพลงที่คัดเลือกจำนวน 10 เพลงได้จัดลำดับก่อนหลังไว้แล้วดังต่อไปนี้

1. แด่นาฬิกา

แด่นาฬิกา	ได้เวลาชักธง
เราจะต้องยืนตรง	เคารพธงของชาติไทย (ซ้ำ)
เราสนับสุนน	ป. พิบูลสงคราม
เราจะต้องทำตาม	ตามผู้นำของชาติไทย (ซ้ำ)

2. ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	รัฐธรรมนูญ เทอดทูนเป็นที่บูชา
เทิดทูนใจไม่เสียดาย ชีวิตชีวา	ชาติ ศาสนา รักยิ่งชีวา ไว้เทอดทูน

3. ผู้นำของชาติ

เชื้อผู้นำของชาติ	ประกาศทั้งชายและหญิง
สตรีเอาไว้มวยาว (ข้า)	ใส่หมวกทรงทำให้ทันสมัย
นุ่งถุงกระดุงกระดิง (ข้า)	มันน่ารักจริงยอดหญิงชาวไทย (ข้า)

4. สาวน้อยเอวกลม

สาวน้อยเอวกลม	ไว้ผมตัดลอนตัดคลื่น
ใส่น้ำมันหอมรีน	สวมแต่หมวกโบราณ
แต่งตัวทันสมัย	สาวไทยแบบหลวงพิบูล
หัวกระเป๋าจันทบูรณ์	(ข) แม่คุณจะไปไหนกัน
(ญ) ฉันจะไปดูโชน	(ข) ฉันจะไปดูหนัง (ข้า)
(ข) มาขึ้นรถราง	(พร้อม) มาไปด้วยกัน

5. ศิลปากร

ศิลปากร	ฉันไม่เคยฟิอน
มาทุกเช้าเย็น	ฉันรำไม่เป็น
ฉันไม่เคยเห็น	กรรมศิลปากร
ทำนี้ใช่หรือไม่ใช่ (ข้า)	ฉันไม่เคยไปกรรมศิลปากร

6. ลพบุรี

ลพบุรีเราเอ๋ย	ไม่นึกเลย ว่าจะถูกโจมตี
สี่เครื่องยนต์ เขามาบินล้อม (ข้า)	ทั้งลูกบอมลงหน้าสถานี
ก็อกน้ำยังถูกทำลาย	หวัรตไฟยังถูกปืนกล
สี่เครื่องยนต์ เขามายิงกราด (ข้า)	ยิงถูกตลาดหน้าห้องแถวลพบุรี
(ข) สาวน้อยอย่าเพิ่งหนี	(ญ) หนูม่น้อยอย่าเพิ่งหนี
ลพบุรียังไม่เป็นไร	
เขามาข้างบนเขามาเรือบิน	เราอยู่พื้นดิน ป.ต.อ. เข้ามาตั้ง
ต่อสู้กันดุสักครั้ง (ข้า)	ป.ต.อ. เข้ามาตั้งหมายจะยิงเรือบิน

7. ลักษณะวงศ์แก้วดา

ลักษณะวงศ์แก้วดา	หนีมารดา มาอยู่กลางไพร
เล่าเรียนวิชา	อยู่กับพระเจ้าดาที่ศาลาใหญ่
โอ้เฮ้ โอละเห่ (ข้า)	เอนอนนอนแปล พี่จะเป็นคนไกว
ลักษณะวงศ์รูปงาม	มาลงเล่นน้ำกับพราหมณ์เกสร
แอบซิดัวพี่จะแอบก่อน (ข้า)	ให้พราหมณ์เกสรเที่ยวได้เดินค้นหา
กุ่มองเสียงน้องไม่กุ่มับ (ข้า)	พราหมณ์เกสรงามนัก
เธอไม่กลับคืนมา	

8. รุ่งงามกินน้ำอยู่เป็นวง

รุ่งงามกินน้ำอยู่เป็นวง	อยู่เป็นวงตรงท้องนภา
พระอาทิตย์ฉายแสงลงมา (ซ้ำ)	สว่างจ้า จากฟ้างามจริง
โน่นแฉะดาวลอยเคล้าอยู่กับเดือน	โน่นแฉะเดือนลอยเกลื่อนนภา
ลมโชย โบกพัดสะบัดมา (ซ้ำ)	หนาวอุราไม่รู้วาย
เออ เอ้อ เอย ยามเมื่อเรารักกัน โยน โยน ทิง โยน ทิง โยน ทิง	

9. เสียตายตัว

เสียตายตัว	อย่ามัวไปหลงระเรีง
รักเรานี้คือเพลิง	อย่าระเรีงไปเล่น
ลองเอามือไปจี้	คงจะมีรอยไหม้
รักเรานี้คือไฟ	จงจำไว้อย่าลืม (ซ้ำ)

10. ไหนเล่าดอกรัก

ไหนเล่าดอกรัก	ดอกรักที่เธอจะให้
เก็บไว้ทำไม	ในกระเป๋าสานะเธอ
ฉันอยากจะได้ (ซ้ำ)	ฉันกลัว รักใหม่มาเจอจะ มาเจอ
ช่างสวยจริงเออ	กลัวเธอจะไม่รักจริง (ซ้ำ)

ต่อมาทางวิทยาลัยนาฏศิลปบุรีได้เสนอเพลงเพิ่มเติมเพื่อจัดชุดการแสดงกายให้เป็นแบบมัลลนาไทย ซึ่งเป็นการแต่งกายในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้แก่

1. เพลงชักชวนสาวงาม

ชักชวนสาวงาม	มาเล่นพ็อนรำถวายหลวงพ่
อนิจจารูปหล่อ	คือต่อยักคือข้างเดียว
เอาเรือพายเข้ามารับ	ขากลับแม่น้ำมันเชี่ยว
เดือนสิบเอ็ดเดือนเดียว	น้ำเชี่ยวอุตุสำหรับพายมา (ซ้ำ)

2. เพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

ยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย	แสงกระจายสว่างนภา
เมฆน้อยลอยลงมา	สว่างนภาดูแสงตะวัน
ตัวฉันกระต่ายดำด้อย	ตัวฉันกระต่ายดำด้อย
โอ้แม่สาวน้อยเปรียบเหมือนดวงจันทร์	มาชิมารักกัน
รักกันให้มันได้ไหมเล่าเธอ	

3. เพลงควงอภัยวงศ์

ควงอภัยวงศ์	เป็นผู้ส่งเสริมผู้นำชาติไทย
พวกเราเลือดเชื้อไทย (ซ้ำ)	เชื้อผู้นำไทยควงอภัยวงศ์
เลือดเนื้อในกาย	ยอมถวายชีวิตชีพพลี

ช่วยบำรุงปรับปรุงเสรี (ข้า) ให้ไทยเรานี้ยืนยง (ข้า)

4. เพลงจากกันแล้วละหนา

จากกันแล้วละหนา	ฉันขอลาไปก่อน
จำใจจะต้องจากจร	อย่าอาวรณ์เราร้อนฤทัย
หากแม้ว่ามีความดี	โอกาสมีมาสนุกกันใหม่
ขอวอนองค์พระนารายณ์	จงให้มีความสุขเอย

5. ทำรำของเพลงรำโทน

วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ได้สรุปทำรำรำโทนไว้ดังนี้ ทำรำของรำโทนเป็นทำกรรมชาติที่ดีบทตามความหมายของเนื้อเพลง เช่น

1. ทำไหว้ เมื่อกล่าวถึงพระพุทธรูปหรือผู้มีพระคุณ ทำท่าพนมมือไว้ข้างศรีษะข้างใดข้างหนึ่ง

2. ทำเคารพธงชาติ เมื่อกล่าวถึงการทำความเคารพธงชาติ ชายทำท่าคำนับ หญิงทำท่าถอนสายบัว

3. ทำไหว้มือ เมื่อกล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือผู้สูงศักดิ์ ทำท่าไหว้มือคือยกมือข้างใดข้างหนึ่งขึ้นเหนือศรีษะ ตะแคงมือ ปลายนิ้วชี้ไปข้างหน้า

4. ทำปฏิเสธ เมื่อกล่าวว่า “ไม่เคย ไม่รู้ ไม่เห็น หรือไม่เสียดาย” ทำท่าตั้งมือทั้งสองข้างขึ้นข้างลำตัวข้างใดข้างหนึ่งระดับอก หันหน้าไปคนละทางกับมือที่ตั้งขึ้นแล้วส่ายหน้าเล็กน้อย รำโทนไม่นิยมทำท่าปฏิเสธด้วยมือเพียงข้างเดียว

5. ทำรัก เมื่อกล่าวถึงความรัก ทำท่าประสานมือไว้ระดับอกหรือประสานมือแตะที่แขน

6. ทำเท้าสะเอว ในการรำโทน ฝ่ายหญิงเมื่อมือข้างใดข้างหนึ่งปฏิบัติทำรำมืออีกข้างหนึ่งจะทำท่าสะเอวโดยใช้นิ้วชี้แตะที่สะโพก ส่วนชายทำท่าเท้าสะเอวตามปกติ

นอกจากท่ารำทั้ง 6 ท่าที่ได้กล่าวแล้วยังมีท่าอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากซึ่งแต่ละท่าตีบทตามความหมายของเนื้อเพลงดังได้กล่าวไว้ข้างต้น

จากเอกสารดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการนำเพลงพื้นบ้านมาจัดประสบการณ์ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้แก่เด็กปฐมวัยจะส่งผลต่อการฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมพื้นบ้าน เนื่องจากปัจจุบันนี้เยาวชนไทยละเลยไม่เห็นความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงกล่อมลูกต่าง ๆ โดยหันมารับเพลงที่มีท่วงทำนองตะวันตกมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ครูปฐมวัยจะต้องตระหนัก พร้อมกับช่วยส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดั้งเดิมนี้โดยสอดแทรกในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก การที่เด็กได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านจะเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ และยังส่งเสริมให้เด็กได้ชื่นชมแสดงออกทางศิลปะดนตรี ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ตระหนักถึงคุณค่ามรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกทั้งเป็นการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมไทยให้แก่ลูกหลานสืบไป

สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านหมายถึงการจัดกิจกรรมเพลงพื้นบ้านในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้เด็กแสดงออกโดยใช้เพลงรำไท้ ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีเนื้อร้องและทำรำประกอบด้วยทำนาฏยศัพท์ เช่น การจีบมือ การตั้งวง การก้าวเท้า การย่อเท้า โดยเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาทำรำด้วยตนเองจากพื้นฐานนาฏศิลป์ง่าย ๆ ซึ่งเหมาะกับวัยของเด็กโดยคัดเลือกเพลงพื้นบ้านรำไท้ประเภทละ 2 เพลงรวมจำนวน 8 เพลงได้แก่

1. เพลงประเภทปลุกใจให้รักชาติ เชื้อผู้นำ ได้แก่ เพลงแปดนาฬิกาและเพลงชาติศาสนา พระมหากษัตริย์
2. เพลงประเภทสะท้อนสภาพบ้านเมือง ได้แก่ เพลงลพบุรี และเพลงดึกเสียแล้วละหนา
3. เพลงประเภทที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ได้แก่ เพลงเชื้อผู้นำของชาติ และเพลงสาวน้อยเอวกลม
4. เพลงประเภทที่เกี่ยวกับความรัก การเกี่ยวพาราสี ได้แก่ เพลง ชักชวนสาวงาม และเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 58 – 62) มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
 2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จุดหมาย ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
 3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วนคือส่วนที่เป็นสาระความรู้และส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ
 4. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์
 5. เขียนแผนการจัดประสบการณ์
- ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์
1. ชื่อหัวเรื่อง
 2. วัน/เวลาที่ทำการสอน
 3. ชื่อกิจกรรม (ตามตารางกิจกรรมประจำวัน)
 4. จุดประสงค์
 5. สาระการเรียนรู้ (สาระที่ควรรู้และประสบการณ์สำคัญ)
 6. วิธีดำเนินกิจกรรม
 7. สื่อ
 8. การประเมินผล

สรุปได้ว่าการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยนั้น ต้องจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์สำคัญด้านอารมณ์จิตใจและด้านสังคมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531, หน้า 99 –110) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบเข้มงวดกวดขันและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง พบว่า

1.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแบบเข้มงวดที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

1.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

1.3 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

1.4 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง และแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

1.5 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลที่อยู่ในชั้นเรียนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

1.6 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบเด็กเป็นศูนย์กลางและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

จงใจ ขจรศิลป์ (2532, หน้า 82) ได้ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยพบว่า

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมแบบบริเริ่มอย่างอิสระมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมแบบครูชี้แนะ

อารี เกษมรติ (2533, หน้า 87) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งแบบเข้มงวดและแบบรักทะนุถนอม เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติ

ศรีสุดา คัมภีรภัทร (2534, หน้า 88) ได้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐานมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนปกติ

นิตินันท์ วิชิตชลชัย (2535, หน้า 86) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระในชีวิตประจำวันมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน

กาญจนา สุวรรณธาร (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่นสร้างสรรค์แบบที่ครูมีปฏิสัมพันธ์ แบบที่ครูไม่มีปฏิสัมพันธ์ และการจัดประสบการณ์การเล่นแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสร้างสรรค์แบบที่ครูมีปฏิสัมพันธ์ แบบที่ครูไม่มีปฏิสัมพันธ์ และการจัดประสบการณ์การเล่นแบบปกติมีความเชื่อมั่นและความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน

ประโมทย์ เยี่ยมสวัสดิ์ (2538, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเล่นเป็นกลุ่มแบบร่วมกันกำหนดวิธีเล่นเองที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าแสดงออกและด้านความกล้าตัดสินใจของเด็กอนุบาลพบว่า

1. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเองสูงกว่าความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเองสูงกว่าความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าตัดสินใจของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเองสูงกว่าความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าตัดสินใจของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภสี ศรีสุคนธ์ (2539, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบดนตรีไทยกับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทั้ง 2 แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรีไทยมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์

พจมาน เทียนมนัส (2539, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นประกอบการเล่นละครสร้างสรรค์และประกอบการวาดภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทั้ง 2 แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นประกอบการเล่นละครสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นประกอบการเล่นวาดภาพ

รัตนา มณีจันสุข (2539, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนชุมชนบ้านด้าย จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 21.29 และหลังการทดลอง 24.72

สมชาย บ้านไร่ (2541, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยเลือกเด็กที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 70 เดซิเบลขึ้นไป มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อนอื่น ๆ จากผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 35.75 และหลังการทดลอง 45.15 เด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยกับกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไปมีความพร้อมทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง 9.40 และกลุ่มควบคุม 2.64

นอกจากนั้น กลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยมีคะแนนเฉลี่ย 40.00 และมีกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไปมีคะแนนเฉลี่ย 28.10

วารุณี เจริญรัตนโชติ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองพบว่า

1. เด็กปฐมวัยตลอดช่วงเวลาที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองมีแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงระดับความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตลอดช่วงเวลากิจการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองเด็กปฐมวัยมีแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง

2. เด็กปฐมวัยที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำตลอดช่วงเวลาที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองมีแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงระดับความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำมีแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง

ละมุน ชัชวาล (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนบ้านโนนป่าขวาง จังหวัดเลย จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิดกับประกอบคำถามอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามอิสระ

เมทินี ดำนังอยู่ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่เกิดจากการจัดประสบการณ์การเล่นสมมุติพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่นสมมุติ ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์พบว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่การกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่า คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

วีรพงษ์ บุญประจักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนศิริรักษ์วิทยา แขวงบุดโคล เขตธนบุรี จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยก่อนจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ พบว่าจะแนพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์ และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมดซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมจินตนา กุปตสุนทร (2547, บทคัดย่อ) โดยศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยในแต่ละช่วงสัปดาห์มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านการกล้าแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเองและด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมเพิ่มขึ้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ซอร์แบน (Shoban, 1950, p. 148) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่เข้มงวดกับบุตรจะทำให้บุตรขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าตัดสินใจ

แรดเก (Radke, 1964, p. 369) พบว่า บุตรจากครอบครัวที่พ่อแม่ยอมรับจะมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคม ให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูง ไว้วางใจในตนเองและมีความรับผิดชอบสูง

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge, 1965, p. 85-249) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและความ เชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองมีความรับผิดชอบและมีความสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย

มัสเสน (Mussen, 1969, p. 261) ศึกษาพบว่าพ่อแม่ที่ให้เด็กมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองพึ่งตนเองได้ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ โดยไม่วิตกกังวล และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

กัวร์ (Goor, 1974, p. 3514-A) พบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงมีความเชื่อมั่น ในตนเองสูงจะมีความสามารถในการแก้ปัญหา กล้าแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำอีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่ควรปลูกฝังโดยเฉพาะในวัยเด็กเพราะเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพลงพื้นบ้านของไทยเป็นวิธีหนึ่งที่มีคุณค่าสามารถส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กได้โดยการร้องเพลงพื้นบ้านที่มีเนื้อร้องและทำนองที่สนุกสนานประกอบกับการทำท่าทางง่าย ๆ ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดปรัชญาความนึกคิดของชาวบ้าน ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกายของท้องถิ่นนั้น ๆ ให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้เห็นคุณค่าและเป็นการสนองต่อนโยบายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ที่มุ่งเน้นให้เด็กชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรี การเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย รวมทั้งรักธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทยได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมาจัดกิจกรรมในช่วงเวลากิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านและจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกเพลงพื้นบ้านรำไท่นประเภทละ 2 เพลงรวมจำนวน 8 เพลงได้แก่

1. เพลงประเภทปลูกใจให้รักชาติ เชื่อผู้นำ ได้แก่ เพลงแปดนาฬิกา และเพลงชาติศาสนา พระมหากษัตริย์
2. เพลงประเภทสะท้อนสภาพบ้านเมือง ได้แก่ เพลงลพบุรี และเพลงดึกเสียแล้วละหนา
3. เพลงประเภทที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ได้แก่ เพลงเชื่อนำของชาติ และเพลงสาวน้อยเอวกลม
4. เพลงประเภทที่เกี่ยวกับความรัก การเกี่ยวพาราสี ได้แก่ เพลง ชักชวนสาวงาม และเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

โดยศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่

1. การแสดงออก ได้แก่ ความสามารถในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งสังเกตได้จากการกล้าพูด กล้าแสดงท่าทาง กล้าลงมือกระทำ
2. การเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติตนที่แสดงให้เห็นถึงการกล้าตัดสินใจ รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นด้วยตนเอง พึ่งพอใจ ยอมรับการกระทำของตนเองและตั้งใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ

3. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถในการร่วมกิจกรรมกับครูและเพื่อนด้วยความเป็นมิตร รู้จักช่วยเหลือ ยอมรับสิ่งใหม่และปฏิบัติตามกติกาในการเล่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1 จังหวัดลพบุรี จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวน 251 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1 จังหวัดลพบุรี ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 35 คน

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ด้านการกล้าแสดงออก
 - 2.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง
 - 2.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

1.3 การประเมินแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

1.3.1 นำแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3.2 นำแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

2.2 ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยจากแบบสังเกตพฤติกรรมของสมจินตนา คุปตสุนทร (2547) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยและสร้างเกณฑ์ประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองได้แก่ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเองและด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยสร้างแบบประเมินค่า กำหนดตัวเลข 3 ระดับ (Numerical Rating Scales)

2 หมายถึง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

1 หมายถึง มีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง

0 หมายถึง มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

2.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม จำนวน 3 ท่าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (IOC : Index of Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 273)

เมื่อ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับจุดประสงค์

เมื่อ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

เมื่อ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดตรงจุดประสงค์ข้อนั้น

จากการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจพิจารณาได้ค่า IOC เท่ากับ 1

2.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ใช้ แบบแผนการวิจัยแบบ one-group pretest-posttest design ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โดยทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ก่อนการทดลอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านในช่วงกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที ในช่วงเวลา 9.00 – 9.20 น. และใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเพื่อนำข้อมูลวิเคราะห์ทางสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ผู้สังเกต 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้วิจัยคือ มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและมีประสบการณ์ด้านการสอนระดับปฐมวัยไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยดำเนินการดังนี้

1. เก็บข้อมูลพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยทุกตัวจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเป็นเวลา 1 สัปดาห์ก่อนการทดลอง
2. ดำเนินการทดลองและบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเป็นเวลา 8 สัปดาห์
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบข้อมูลทุกด้านเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS for windows ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานจากแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
2. หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง

- 1.1 ค่าเฉลี่ย (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 300)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- 1.2 สถิติความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 312)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามในแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (พิชิต ฤทธิ์จรรย์, 2544, หน้า 273)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ในแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (พิชิต ฤทธิ์จรรย์, 2544, หน้า 343)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเชื่อมั่นภายในกลุ่มตัวอย่างของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad df = n-1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่ของตัวอย่าง

เกณฑ์แปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านดังนี้

0 – 0.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ
0.51 – 1.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง
1.51 – 2.00	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเพลงพื้นบ้าน โดยทำการศึกษากับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะนำเสนอตามลำดับชั้น ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและสถิติความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test แบบ (t-dependent)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเพลงพื้นบ้าน

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเพลงพื้นบ้าน สามารถนำเสนอเป็นรายด้านและโดยรวมได้ดังตาราง 1 - 4

1.1 ด้านการแสดงออก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการแสดงออก
ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เชื่อมั่นในตนเอง
1.1 แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วย ความมั่นใจ	1.60	.43	สูง
1.2 แสดงออกทางท่าทาง	1.57	.41	สูง
1.3 กล้าทดลองทำกิจกรรมใหม่	1.55	.40	สูง
1.4 กระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม	1.70	.42	สูง
1.5 สบตาผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม	1.48	.41	ปานกลาง
รวม	1.58	.40	สูง

จากตาราง 1 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความ
เชื่อมั่นในตนเองด้านการแสดงออกโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ใน
ระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ย 1.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .40 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการ
สบตาผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า
เฉลี่ย 1.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .41

1.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเป็นตัวของตัวเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เชื่อมั่นในตนเอง
1. กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง	1.68	.45	สูง
2. สนุกสนานในการทำกิจกรรม ดีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ	1.77	.34	สูง
3. ยึดมั่น สนับสนุน ยอมรับพอใจกับการกระทำของตนเอง	1.68	.47	สูง
4. มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติ กิจกรรม	1.61	.50	สูง
5. ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน	1.11	.36	ปานกลาง
รวม	1.60	.33	สูง

จากตาราง 2 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเป็นตัวของตัวเองโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ย 1.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนมีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .36

1.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เชื่อมั่นในตนเอง
1. ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้	1.80	.38	สูง
2. ประเมินความสามารถของตนเองได้	1.08	.25	ปานกลาง
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง	1.70	.44	สูง
4. บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบ	1.77	.40	สูง
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.77	.27	สูง
รวม	1.62	.29	สูง

จากตาราง 3 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ย 1.62 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .29 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านประเมินความสามารถของตนเองมีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .25

1.4 พฤติกรรมความความเชื่อมั่นในตนเอง โดยรวมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมของ
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เชื่อมั่นในตนเอง
1. ด้านการแสดงออก	1.58	.40	สูง
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง	1.60	.33	สูง
3. ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	1.62	.29	สูง
รวม	1.59	.32	สูง

จากตาราง 4 พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความเชื่อมั่นใน
ตนเองทั้ง 3 ด้าน โดยรวมเฉลี่ย 1.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .32 และระดับความเชื่อมั่นใน
ตนเองอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ผลการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน สามารถนำเสนอเป็นรายด้านและโดยรวมได้ดังตาราง 5 - 9

2.1 ด้านการแสดงออก

ตาราง 5 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการแสดงออกก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	คะแนนก่อน การทดสอบ	คะแนนหลังการ ทดสอบ	t	Sig
1. แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ	1.02	1.60	5.56 **	
2. แสดงออกทางท่าทาง	.67	1.57	6.93 **	
3. กล้าทดลองทำท่าทางใหม่	.87	1.55	11.09 **	.000
4. กระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม	1.27	1.70	4.54 **	
5. สบตาผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม	.91	1.48	7.16 **	
รวม	1.01	1.58	9.80 **	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการแสดงออกหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง

ตาราง 6 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการเป็นตัวของตัวเองก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	คะแนนก่อน การทดสอบ	คะแนนหลังการ ทดสอบ	t	Sig
1. กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง	0.98	1.68	7.79 **	
2. สนุกสนานในการทำกิจกรรม ดีใจ และมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ	1.34	1.77	4.44 **	
3. ยิ้มแย้ม สนับสนุน ยอมรับ พอใจกับ การกระทำของตนเอง	1.22	1.68	5.20 **	.000
4. มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติ กิจกรรม	1.05	1.61	6.11 **	
5. ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อน	0.65	1.11	5.35 **	
รวม	1.04	1.60	7.49 **	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการเป็นตัว
ของตัวเองหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ตาราง 7 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	คะแนนก่อน การทดสอบ	คะแนนหลังการ ทดสอบ	t	Sig
1. ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้	1.31	1.80	5.36 **	
2. ประเมินความสามารถของตนได้	0.61	1.08	5.42 **	
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและ สมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง	1.08	1.70	8.28 **	.000
4. บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่น ทราบ	1.21	1.77	5.96 **	
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.10	1.77	9.47 **	
รวม	1.04	1.62	9.23 **	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยรวมก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยรวมก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

รายการ	คะแนนก่อน การทดสอบ	คะแนนหลัง การทดสอบ	t	Sig
1. ด้านการแสดงออก	1.01	1.58	9.80 **	.000
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง	1.04	1.60	7.49 **	
3. ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	1.04	1.62	9.23 **	
รวม	1.03	1.59	10.21 **	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยรวมทุกด้าน หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัด ประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับ
การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ระยะเวลา	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน	35	1.03	.32	34	10.21 **	.000
หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน	35	1.59	.37	34		

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัด
ประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านครั้งนี้ มีสาระสำคัญ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรีเขต 1 จังหวัดลพบุรี ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ด้านการกล้าแสดงออก
 - 2.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง
 - 2.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานจากแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยรวมทุกด้าน คือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูง
2. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านเป็นการเล่นที่สามารถส่งเสริมอิสรภาพแห่งตน สร้างแรงจูงใจให้เด็กทุกคนเกิดความกระตือรือร้นอยากร้องเพลงและกล้าแสดงออก ให้ความร่วมมือในการทำท่าทางประกอบเพลงในกิจกรรมอย่างมีความสุข ทำให้พบความสำเร็จได้โดยง่าย รู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะพัฒนาต่อไปเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนั้นเพลงพื้นบ้านยังช่วยส่งเสริมคุณธรรมทางจิตใจของเด็กจากการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดความสนุกสนานร่าเริง เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน มีบุคลิกภาพที่เปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1954,p 411) ที่ได้กล่าวว่า คนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ จะทำให้บุคคลนั้นมีความ เชื่อมั่นในตนเอง

รู้สึกว่าคุณเองมีค่า มีความสามารถ แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวาง ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อยหรือสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองสอดคล้องกับทิมพ์ฟิกา คงรุ่งเรือง (2542, หน้า 13) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปต้องอาศัยความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญต่ออุปสรรคความยากลำบากตลอดจนการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพเหล่านี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างยิ่งที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในสังคมต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะรูปแบบการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านซึ่งเป็นการละเล่นโดยใช้เพลงรำไท่นที่มีเนื้อร้องสั้นเวลาร้องซ้ำ ๆ จะช่วยให้จดจำเนื้อเพลงได้ง่ายและสามารถดัดแปลงทำรำประกอบตามความหมายของเนื้อเพลง (วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี, 2537, หน้า 1 - 3) และยังสอดคล้องกับทัศนากัวพลอย (2543, หน้า 33) ที่กล่าวว่า เพลงเป็นสิ่งที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่เด็กคือเมื่อเด็กได้ยินเสียงเพลงเด็กจะมีอารมณ์คล้อยตามอยากร่วมร้องเพลงด้วยแม้ว่าบางครั้งเด็กจะจำเนื้อร้องไม่ได้ก็ตามแต่เมื่อเห็นเพื่อนร้องเพลงและทำตามทางเด็กจะทำตาม นอกจากนี้เพลงยังช่วยให้เด็กกล้าแสดงออก สร้างความมั่นใจในตนเองให้กับเด็กอีกด้วย ในขณะที่จัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ได้เปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการคิดทำทางประกอบเพลงและทำตามแบบที่เด็กชอบ ซึ่งสอดคล้องกับเยาพา เดชะคุปต์ (2542, หน้า 93) ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อเด็กได้รู้จักการสังเกตและเลียนแบบท่าทางจากครู ทำให้เด็กกล้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นตัวของตัวเอง และรู้จักการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ตรงกับทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน (Erikson's Psychosocial Stage of Development) (พรรณี ช.เจนจิต, 2528, หน้า 68 - 70) ที่กล่าวว่า ถ้าเด็กได้รับอนุญาตให้ทำ สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระตุ้นให้กำลังใจ ในสิ่งที่เด็กทำได้ตามความสามารถและวิธีการของเด็กจะสามารถสร้างความเป็นตัวของตัวเองได้ กิจกรรมต่าง ๆ ถ้าเด็กได้รับอิสระในการคิดทำ ตลอดจนการใช้ภาษาจะสนับสนุนความเป็นตัวของตัวเองได้ ถ้าสภาพแวดล้อมที่เด็กประสบอยู่ ทำให้เด็กมีความสุขและมองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความไว้วางใจต่อผู้อื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1955, pp. 185 - 186) ที่แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เสมอและจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นการละเล่นที่ใช้เพลงรำไท่น ที่มีจังหวะสนุกสนาน เร้าใจ เนื้อเพลงสั้น จำง่าย การทำตามทางประกอบเพลงสามารถยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กทำให้เด็กประสบผลสำเร็จในการร้องเพลงและทำตามทางประกอบเพลง จากการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกโดยแสดงผลงานเพลงพื้นบ้านในชุมชนส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน เห็นคุณค่าของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีบุคลิกภาพที่เปิดเผยเป็นตัวของตัวเองและมีการแสดงออกได้อย่างมั่นใจและภาคภูมิใจ

2. เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยแต่ละด้านมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านพบว่า

2.1 ความเชื่อมั่นในตนเองด้านการแสดงออก หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสามารถสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความรู้สึกหรือร่าเริงอยากเข้าร่วมกิจกรรม ไม่เกิดความเบื่อหน่าย สามารถแสดงท่าทางอย่างอิสระได้ ส่งผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าทดลองทำกิจกรรมโดยคิดท่าทางอิสระตามจินตนาการสามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้เด็กพบกับความสำเร็จได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการของอีริคสัน (สมจินตนา คุปตสุนทร, 2547, หน้า 65) ที่กล่าวว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกใหม่และน่าตื่นเต้นสำหรับเด็ก ถ้าบุคคลสามารถแก้ไขภาวะวิกฤตได้ดีพอสมควรจะทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เรื่อยไปตามลำดับขั้น อันจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีโครงสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคงจนพัฒนาเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง

2.2 ความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเป็นตัวของตัวเอง หลังจากจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านนั้นส่งเสริมความเป็นอิสระภาพ เด็กสามารถคิดท่าทางตามจินตนาการได้ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเองและพัฒนาเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจินตนา คุปตสุนทร (2547) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย โดยศึกษากับเด็กอนุบาลปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน เด็กได้ร่วมกันคิดท่าทางเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และเรียนรู้การอยู่ร่วมกันได้ดี เกิดความพึงพอใจยอมรับในความสามารถของผู้อื่นสอดคล้องกับ เมทินี ด้านยังอยู่ (2546, หน้า 21) ที่กล่าวว่าเด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองจะสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ รวมทั้งโยเดอร์และพรอกเตอร์ (Yoder & Proctor, 1988, p.4) กล่าวว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีลักษณะ คือ มีความมุ่งมั่นทำงานจนกระทั่งสำเร็จและสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี

เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำได้โดยไม่รีรอและสามารถพัฒนาเป็นความเชื่อมั่นในตนเองได้

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสามารถช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้ทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากเพลงพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการคิดทำทางประกอบเพลงพื้นบ้านได้ด้วยตนเอง เน้นให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานจากเนื้อเพลงและทำนอง จังหวะที่เร้าใจ ช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มุสเสน (Mussen, 1969, p.216) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ที่ให้โอกาสเด็กได้รับการสนับสนุนความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ได้โดยไม่วิตกกังเล ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยทุกคนจึงควรได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากบุคคลรอบข้าง อันจะเป็นพื้นฐานที่ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง สามารถประสบความสำเร็จและก้าวหน้าในชีวิต ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจในการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย สามารถศึกษาและนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามความสนใจตามความสามารถ ตามวัยและวุฒิภาวะ ตลอดจนระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์สืบทอดมรดกภูมิปัญญาไทยและส่งเสริมวัฒนธรรมไทย รวมทั้งพัฒนาการด้านการแสดงออก ควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้แสดงผลงานในชุมชน
2. ในการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านครูต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น เปลี่ยนสถานที่ทำการทดลอง ใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อให้เกิดความสุข สนุกสนาน
3. ก่อนการนำแผนการจัดประสบการณ์ ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ควรทำการวิเคราะห์แผนการจัดประสบการณ์แต่ละแผนให้ครอบคลุมกับพฤติกรรมและจุดประสงค์ที่วางไว้ และควรกำหนดขั้นตอนการนำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยไปใช้ ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป ขั้นประเมินผล และนำแผนการจัดประสบการณ์ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเผยแพร่แก่ผู้สนใจในการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน อันเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นแก่เยาวชนไทยได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านที่มีต่อการพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาผลการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านที่มีต่อทักษะในด้านอื่นๆ เช่น ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านพัฒนาการทางภาษา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านกับเพลงสมัยนิยม

บรรณานุกรม

- กาญจนา สุวรรณธาร. (2537). ความเชื่อมั่นในตนเอง และความสามารถทางภาษาของ
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสร้างสรรค์ที่ครูมีปฏิสัมพันธ์
และที่ไม่มี ปฏิสัมพันธ์กับเด็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิตติณา พละวัตร. (2539). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและกระบวนการกลุ่มที่มี
ต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้าน
กุดกว้างประชาสรรค์ อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542, ตุลาคม). เมื่อลูกต้องเข้าโรงเรียนอนุบาล. วารสารการศึกษา
ปฐมวัย, 3, 55-61.
- ขนิษฐา จิตชนะกุล. (2545). คติชนวิทยา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮาส์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2522. เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้
และหลักการสำคัญบางประการ. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2540. รำโทน. กรุงเทพฯ: สำนักงานวัฒนธรรม
แห่งชาติ.
- จงใจ ขจรศิลป์. (2532). การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์และการเล่น
ตามมุมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์, พระองค์เจ้า. (2528). วันสุนทราภรณ์และ 25 ผู้ร่วมงาน
กรุงเทพฯ: ตักศิลาการพิมพ์.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. (2531). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยในตนเองของ
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกันและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรม
ทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2533). เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นและความคิดสำหรับ
เด็กปฐมวัย. เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ วันที่ 27-28 มีนาคม 2533.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ณรงค์ ฮ่อนาม. (2537, กันยายน-ตุลาคม). การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง เพิ่มผลผลิต,
33, 32-35.

- ณรงค์ฤทธิ์ คักดาณรงค์. (2537, กันยายน). การเขียนสร้างสรรค์ วิทยาสาร, 92, 53-56.
- ดำรงค์ ปิ่นทอง. ม.ป.ป. เพลงพื้นบ้านประกอบการเล่นของสิงห์บุรี. สิงห์บุรี: ศูนย์วัฒนธรรม.
- ทวีพร ณ นคร. (2542). กระบวนการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย. เอกสารประกอบ
การสอนวิชา 1073301. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ทัศนาก้าวพลอย. (2543). กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย. เอกสาร
ประกอบการสอนวิชา 1072309. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. (2539, มกราคม-กุมภาพันธ์). การเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเด็ก : ปัจจุบันและอนาคต
การประชุมสงเคราะห์, 15-20.
- นงเยาว์ คลีกคล้าย. (2543). ความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- น้องนุช เพียรดี. (2542). ผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการพัฒนาความเชื่อมั่นใน
ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคลองสวน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นาฏศิลป์ลพบุรี, วิทยาลัย. (2537). รำโทนฉบับสมบูรณ์. ลพบุรี: กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร.
- นิตินันท์ วิชิตชลชัย. (2535). ผลการใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความเชื่อมั่น
ในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประโมทย์ เขียมสวัสดิ์. (2538). ผลของการเล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเองที่มีต่อ
ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจมาน เทียนมนัส. (2539). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบ
การวาดภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- พรทิพย์ ชังชาติ. (2539). วรรณกรรมท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรรณิ ช.เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ:
อัมรินทร์การพิมพ์.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
ราชภัฏพระนคร.

- พิทักษ์ คชวงษ์. (2541, มกราคม). ดนตรี : ทัศนคติต่อพัฒนาเด็กปฐมวัย. วารสาร
การศึกษาปฐมวัย, 2, 20-34.
- พิมพ์ิกา คงรุ่งเรือง. (2542). การศึกษาลักษณะพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของ
เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแกนแห่ง
การเรียนรู้ของไฮโซโคป. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภูธร ภูมะธนและคนอื่น ๆ. (2542). มรดกวัฒนธรรมไทยเบิ้ง ลุ่มแม่น้ำป่าสัก ในเขตที่ได้รับ
ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนป่าสัก. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- มานิต มานิตเจริญ. (2519). พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- เมทินี ด่านยังอยู่. (2544). แนวโน้มอัตราการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก
ปฐมวัยที่เกิดจากการจัดประสบการณ์การเล่นสมมติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2546, มกราคม). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย วารสารการศึกษา
ปฐมวัย, 7(1), 20.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ:
เอ พี กราฟฟิคดีไซน์.
- ระลึก ลัทธพงศ์, และคนอื่น ๆ. (2529). เพลงค่ายพักแรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- รัตนา มณีจันทสุข. (2539). ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- ราตรี รุ่งทวีชัย. (2539, มกราคม-มีนาคม). เพลงกับการสอนคณิตศาสตร์ สหพัฒนาหลักสูตร,
15(124), 61.
- ละมุน ชัชวาล. (2543). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยประกอบคำถาม
ปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เลขา ปิยะอัจฉริยะ. (2539). การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก
หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วราห์ วรเวช. (2528). วันสุนทราภรณ์และ 25 ผู้ร่วมงาน. กรุงเทพฯ: ดักดีโสการพิมพ์.

- วัลนา ศรีน้อย. (2533). ผลของการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรุณี เจริญรัตนโชติ. (2543). แนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วรุณี สกุลภักษ์. (กรกฎาคม, 2547). นาฏศิลป์สำหรับเด็กปฐมวัย วารสารการศึกษาปฐมวัย. 8(3), 53.
- วาสนา เจริญสอน. (2537). ผลการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบคำถามเชื่อมโยงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิชาการ, กรม. (2537). คู่มือและสื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- วิไลวรรณ เกื้อทาน. (2540). ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติในมุมหนังสือที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่มาจากโรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิวรรณ ศรีกุลตานุกุล. (2538). ผลของการจัดกิจกรรมแนวคิดนิโฮอิแมนนิส ที่มีต่อผลความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรพงษ์ บุญประจักษ์. (2545). การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศรีสุตา คัมภีร์ภัทร. (2534). ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เห็นองค์ประกอบพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศุภสี ศรีสุคนธ์. (2539). **การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยใช้ดนตรีไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ไศลรัตน์ ดลอารมย์ และคนอื่น ๆ. (2543). **วัฒนธรรมพื้นฐาน ตำบลหัวสำโรง**. สถาบันราชภัฏนครินทร์.
- สนธยา อ่อนน้อม. (2538). **ผลของการเสริมแรงในกิจกรรมการเล่าเรื่องที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). **การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมชาย บ้านไร่. (2541). **ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีต่อความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สรินยา สมบุญ. (2548, กุมภาพันธ์ 16). **คุณลักษณะของเด็กไทยในฝัน ชั่วสวด**, 32.
- ลีปนันท์ เกตุทัต. (2538). **วิสัยทัศน์การวิจัยในอนาคต ใน รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของชาติ**. (หน้า 10-21). กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สุกัญญา สุจนายา. (2543). **เพลงพื้นบ้านศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2526). **เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอน ระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-12**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย.
- สุทธาทิพ มีชูนิก. (2533). **การเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจคำถามของเด็กปฐมวัยที่เรียนโดยใช้ปริศนาคำทายและเพลง**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนิย์รัตน์ ฤทธิ์ธงชัยเลิศ. (2530). **ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกิตร อนุศาสน์. (2525). **สมบัติไทย**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- สุนนา พานิช. (2531). **การเตรียมความพร้อมเด็กเล็ก**. ราชบุรี: โรงเรียนชุมชนราชบุรี.

- สุรพล บุตรศรีด้วง. (2539). ผลของความเชื่อมั่นในตนเอง และ ประเภทของผลย้อนกลับ
ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงเดือน จูฑาริ. (2546). ผลของการจัดกิจกรรมยามเช้าเน้นวัฒนธรรมเป็นฐานที่มีต่อ
ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. (2543). รำไท. ลพบุรี:
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี.
- อัศวินย์ เรืองรอง. (2539, ตุลาคม-ธันวาคม). ภาษาไทยในเพลง สารสถาบันภาษาไทย,
3, 90.
- อารี เกษมรติ. 2533. ผลการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมสร้างสรรค์
ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
เข้มงวด และทะนุถนอม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อารี พันธุ์ณี. (2538, สิงหาคม-กันยายน). กลยุทธ์ในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
แนะแนว 29, 58-61.
- อาภรณ์ มนตรีศาสตร์. (2517). วิชานาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Blair, G.M. (1968). *Educational Psychology*. New York: The Macmillan.
- Breckenridge, M.E. (1965). *Child Development*. Philadelphia London: W.B. Saunders.
- Child Study association of america. (1955). *Our Children Today*. New York:
TheViling press.
- Goor, A. (1974, December). Problem Solving Process of Creative and Non-Creative
Student **Abstracts International**. 37 (5), 3517-A
- Harrison, G.G., & B.H. Alfred. (1984). *The Adjective-Checklist* n.p.
- Hurlock, E.B. (1968). *Developmental Psychology*. New York: Mcgraw-Hill.
- Karrach, J.R. (1992). Nussery Rhymes In Children's Britannica, 13, 61.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Hrper.
- Mussen, P.M. (1969). *The Psychological Development of the Child*. New Jersey:
Prentice Hall.
- Neufeldt, Victoria & Guralnik, David B. (1994). *Webster's New World Dictionary of
American English*. New York: Pventice Hall.
- Piaget, & Inhelder, B. (1969). *The Psychology of the Child*. New York: Weaver,
Helen, Basic.

- Radke, M.J. (1964). **The Relation of Parental Authority to children Behavior and Attitude**. Miniapolis University of Minnesota Press.
- Shoban, E.J. (1950, September). The Assessment of Parental Attitudes in Relation to Child Adjustment. **Journal of Psychology**, 19 (07), 148.
- Smith, H.C. (1961). **Personality Adjustment**. New York: Mcgraw-Hill.
- Symonds, A.F. (1964). **Teaching Yourself Personality Efficiency**. London: The English University Press.
- Yoder, J.,& W. Proctor. (1988). **The Self-confident Child**. New York: Facts on File Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอตกลงใช้เครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๐๒/๘๓

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปิยะนาถ เกิดโกทา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความเชื่อมั่น
ในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยมี ผศ.ทัศนมา แก้วพลอย เป็นประธาน
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ยวีร์ เกียรติสกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน
การสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามแบบสอบถาม
ที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๓๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ถนนนารายณ์มหาราช

อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางจิรพรรณ นิสสกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางปิยะนาถ เกิดโกลา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความ
เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยมี ผศ.ทัศนยา แก้วพลอย
เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์วรี เกียรติกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อม
หนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ คอ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@thcpsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/ ๓๐๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายสมชาย ฟื้นรำดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางปิยะนาถ เกิดโกคา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความ
เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยมี ผศ.ทัศนยา แก้วพลอย
เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์วรี เกียรติกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อม
หนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๔-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๓๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ถนนนารายณ์มหาราช

อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย (Try out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลพบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ฉบับ

ด้วย นางปิยะนาถ เกิดโกศา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยมี ผศ.ทัศนีย์ แก้วพลอย เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์วีร เกียรติกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางปิยะนาถ เกิดโกศา ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนในสังกัดของท่าน โดยผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการแจกเครื่องมือและเก็บเครื่องมือด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๘-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๓๓๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลพบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ฉบับ

ด้วย นางปิยะนาถ เกิดโกคา นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยมี ผศ.ทัศนีย์ แก้วพลอย เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์วีรย์ เกียรติสกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขอขออนุญาตจากท่านให้ นางปิยะนาถ เกิดโกคา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดของท่าน ได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงดังรายละเอียดที่แนบมา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนโสภา)

กณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๐

คำรับรองเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์

วันที่ 25 เดือน กันยายน พ.ศ. 2549

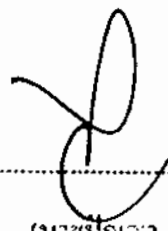
เรื่อง รับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ข้าพเจ้า นายสมเกียรติ แก้วเหล็ก ภูมิสูงตด. ๑/วิศ.๑๐๓
 สาขา วิศวกรรมเครื่องกล ตำแหน่งวิชาการ
 ผลงานวิจัย งานวิจัย เรื่อง การศึกษาผลกระทบของมลพิษทางอากาศ
 ปฏิบัติงานสอน การสอนวิชาฟิสิกส์ในภาควิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 จ. ลพบุรี โทรศัทพ์ 0-36 41-7730
 ยินดีรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ของ นาย สมเกียรติ แก้วเหล็ก
 สาขา วิศวกรรมเครื่องกล เรื่อง การศึกษาผลกระทบของมลพิษทางอากาศ
 ภาควิชาฟิสิกส์ จ. ลพบุรี โทรศัทพ์ 0-36 41-7730
 ในวันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549 เวลา 9.00 น.
 สถานที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ

(นายสมเกียรติ แก้วเหล็ก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ แก้วเหล็ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านและแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

1. ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ กศ.ด. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)
 อาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. นางจิรพรรณ นิสสกา กศ.ม. (ปฐมวัย)
 ศึกษานิเทศก์ 7
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
3. นายสมชาย ฟื่อนราดี ค.ม. (บริหารการศึกษา)
 ครู อันดับคศ.3 (ชำนาญการพิเศษ)
 วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
- แบบประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นใน
ตนเองของเด็กปฐมวัย (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
(แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน)
 สัปดาห์ที่.....วันที่.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับความคิดเห็นดังนี้

- + 1 หมายถึง **แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์**
 0 หมายถึง **ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์**
 - 1 หมายถึง **แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์**

รายการประเมิน	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
1. จุดประสงค์	1. จุดประสงค์เหมาะสมกับผู้เรียน 2. จุดประสงค์เหมาะสมกับท้องถิ่น 3. จุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหา 4. จุดประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรม 5. จุดประสงค์สอดคล้องกับการประเมินผล				
2. สาระการเรียนรู้	6. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ 7. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ 8. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น 9. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก 10. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม				

รายการประเมิน	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
3. กิจกรรม	11. การดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ 12. การกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสม 13. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม 14. กิจกรรมสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ 15. กิจกรรมเหมาะกับวัยและพัฒนาการของเด็ก				
4. สื่อ	16. สื่อสอดคล้องกับจุดประสงค์ 17. สื่อสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 18. สื่อสอดคล้องกับกิจกรรม 19. สื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น 20. สื่อสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของเด็ก				
5. การประเมินผล	21. การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ 22. การประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 23. การประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรม 24. การประเมินผลสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของเด็ก 25. การประเมินผลใช้วิธีการที่ชัดเจน				

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
(แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย)

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับความคิดเห็นดังนี้

- + 1 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามวัดตรงจุดประสงค์
0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อคำถามวัดตรงจุดประสงค์
- 1 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงจุดประสงค์

จุดประสงค์ที่	ข้อคำถามที่	ผลการพิจารณา			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการแสดงออก	1. แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ 2. แสดงออกทางท่าทาง 3. กล้าทดลองทำท่าทางใหม่ 4. กระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม 5. สบตาผู้อื่นในขณะปฏิบัติกิจกรรม				
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง	6. กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง 7. สนุกสนานในการทำกิจกรรม ตีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ 8. ยิ้มแย้ม สนับสนุน ยอมรับพอใจกับการกระทำของตนเอง 9. มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม 10. ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน				

รายการประเมิน	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
3. ด้านการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม	11. ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ 12. ประเมินความสามารถของตนเองได้ 13. ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง 14. บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับทราบ 15. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				

ตาราง 10 แสดงค่า IOC แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1.00
2	+1	+1	+1	3	1.00
3	+1	+1	+1	3	1.00
4	+1	+1	+1	3	1.00
5	+1	+1	+1	3	1.00
6	+1	+1	+1	3	1.00
7	+1	+1	+1	3	1.00
8	+1	+1	+1	3	1.00
9	+1	+1	+1	3	1.00
10	+1	+1	+1	3	1.00
11	+1	+1	+1	3	1.00
12	+1	+1	+1	3	1.00
13	+1	+1	+1	3	1.00
14	+1	+1	+1	3	1.00
15	+1	+1	+1	3	1.00

จากตาราง 10 พบว่าการประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องตามเกณฑ์ (> 0.5) ทุกข้อคำถาม

ตาราง 11 แสดงค่า IOC แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน โดยการประเมิน
ความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1.00
2	+1	+1	+1	3	1.00
3	+1	+1	+1	3	1.00
4	+1	+1	+1	3	1.00
5	+1	+1	+1	3	1.00
6	+1	+1	+1	3	1.00
7	+1	+1	+1	3	1.00
8	+1	+1	+1	3	1.00
9	+1	+1	+1	3	1.00
10	+1	+1	+1	3	1.00
11	+1	+1	+1	3	1.00
12	+1	+1	+1	3	1.00
13	+1	+1	+1	3	1.00
14	+1	+1	+1	3	1.00
15	+1	+1	+1	3	1.00
16	+1	+1	+1	3	1.00
17	+1	+1	+1	3	1.00
18	+1	+1	+1	3	1.00
19	+1	+1	+1	3	1.00
20	+1	+1	+1	3	1.00
21	+1	+1	+1	3	1.00
22	+1	+1	+1	3	1.00
23	+1	+1	+1	3	1.00
24	+1	+1	+1	3	1.00
25	+1	+1	+1	3	1.00

จากตาราง 11 พบว่าการประเมินแผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านโดยการประเมินความ
สอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องตามเกณฑ์ (> 0.5)
ทุกข้อคำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

- คู่มือแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของ
เด็กปฐมวัย
- แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของ
เด็กปฐมวัย

คู่มือการใช้แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองประกอบด้วย

1. ด้านการแสดงออก
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง
3. ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

กล่าวคือ

ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก การเป็นตัวของตัวเอง และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต โดยศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง 3 ด้าน ได้แก่

1. การแสดงออก ได้แก่ ความสามารถในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งสังเกตได้จากการกล้าพูด กล้าแสดงท่าทาง กล้าลงมือกระทำ

2. การเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติตนที่แสดงให้เห็นถึงการกล้าตัดสินใจ รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นด้วยตนเอง พึ่งพอใจ ยอมรับการกระทำของตนเอง และตั้งใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ

3. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถในการร่วมกิจกรรมกับครูและเพื่อนด้วยความเป็นมิตร รู้จักช่วยเหลือ ยอมรับสิ่งใหม่ และปฏิบัติตามกติกาในการเล่นประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านการแสดงออก

3.1.1 แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ

3.1.2 แสดงออกทางท่าทาง

3.1.3 กล้าทดลองทำท่าทางใหม่

3.1.4 กระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม

3.1.5 สบตาผู้อื่นขณะปฏิบัติกิจกรรม

3.2 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง

3.2.1 กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3.2.2 สนุกสนานในการทำกิจกรรม ดีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ

3.2.3 ยิ้มแย้ม สนับสนุน ยอมรับ พอใจกับการกระทำของตนเอง

3.2.4 มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม

3.2.5 ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน

3.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

- 3.3.1 ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้
- 3.3.2 ประเมินความสามารถของตนเองได้
- 3.3.3 ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง
- 3.3.4 บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบ
- 3.3.5 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเป็นการบันทึกในระดับคุณภาพของความเชื่อมั่นในตนเอง จัดเป็น 3 ระดับคะแนนคือ สูง ปานกลาง ต่ำ

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โดยทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย เก็บข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ก่อนการทดลอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านในช่วงกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที ในช่วงเวลา 9.00 – 9.20 น. และใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

ข้อปฏิบัติในการสังเกต

1. เขียนชื่อผู้สังเกต ชื่อนักเรียน วัน เดือน ปี ที่สังเกต
2. ผู้วิจัย 1 คนและผู้ช่วยผู้วิจัย 1 คน รวมผู้สังเกต 2 คน ทำการสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
3. การสังเกตให้ผู้สังเกตทั้ง 2 คน คือ ผู้วิจัย 1 คน และผู้ช่วยผู้วิจัย 1 คน ทำการสังเกตพร้อมกันในเวลาเดียวกัน ใช้เวลาสังเกต 10 วินาที แล้วจึงบันทึกการสังเกต 10 วินาที จากนั้นสังเกตเด็กคนต่อไปให้ครบ 35 คน

การบันทึกการสังเกต

เมื่อความเชื่อมั่นในตนเองตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองตรงกับข้อใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ถ้าเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและช่องระดับคะแนนความเชื่อมั่นซ้ำช่องเดิมให้ทำเครื่องหมาย ✓ เพิ่มลงในช่องเดิมตามจำนวนครั้งที่เกิดซ้ำ

การให้คะแนน

1. สูง หมายถึง กล้าตัดสินใจทันทีไม่รีรอแสดงความมั่นใจและถูกต้องในการทำกิจกรรมอย่างรวดเร็ว ให้คะแนน 2 คะแนน

2. ปานกลาง หมายถึง ตัดสินใจช้า ให้ 1 คะแนน

3. ต่ำ หมายถึง ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าทำ แสดงความไม่มั่นใจ ให้ 0 คะแนน

หมายเหตุ ถ้าพบเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนใดก็ให้คะแนนเท่ากับช่องระดับคะแนนนั้นและถ้าพบเครื่องหมาย ✓ ข้างในข้อ และช่องระดับคะแนนใดให้นำจำนวนที่ข้างคู่กับช่องระดับคะแนนในช่องนั้น เช่น ในช่องระดับคะแนนมากให้ 2 คะแนน ข้าง 2 ครั้ง รวมคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน เป็นต้น

คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านการแสดงออก

ข้อ	รายการพฤติกรรม	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1	แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ	พูด / ร้องเพลงด้วยเสียงดัง ฟังชัดด้วยตนเอง	พูด / ร้องเพลงด้วยเสียงที่เบา หรือต้องให้ครูหรือเพื่อนช่วย	นั่งเฉยแต่อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อน / ปฏิเสธการร่วมกิจกรรม
2	แสดงออกทางท่าทาง	แสดงท่าทางด้วยความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉงด้วยตนเอง	แสดงท่าทางด้วยตนเองแต่ครูดึงคอยกระตุ้นหรือทำตามเพื่อน	นั่งเฉย ๆ / ไม่ร่วมกิจกรรม
3	กล้าทดลองทำท่าทางใหม่	เด็กแสดงท่าทางใหม่ด้วยความยินดี กระตือรือร้นด้วยตนเอง	ทำตามเพื่อน / เลียนแบบเพื่อน / หรือครูต้องให้แรงเสริม	ไม่กล้าร่วมกิจกรรม
4	กระตือรือร้น	แสดงตัวว่าพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมทันทีด้วยตนเอง	ทำตามเพื่อน / มองดูเพื่อนเมื่อเห็นว่าเพื่อนทำได้จึงทำตาม / ครูต้องให้แรงเสริม	นั่งเฉย ๆ เป็นผู้ดู / ปฏิเสธการร่วมกิจกรรม
5	สบตาผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม	สบตาผู้อื่นในขณะที่ร้องเพลง / ทำท่าทางด้วยความมั่นใจตลอดเวลา	สบตาผู้อื่นในขณะที่ร้องเพลง / ทำท่าทางเป็นบางครั้ง	ไม่กล้าสบตาผู้อื่นในขณะที่ทำกิจกรรม

คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเป็นตัวของตัวเอง

ข้อ	รายการพฤติกรรม	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1	กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง	แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยไม่รบกวน เพื่อให้ตนสามารถร่วมทำกิจกรรมต่อได้	ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ต้องคอยให้เพื่อนหรือครูบอก / ให้ความช่วยเหลือ	หยุดการร่วมทำกิจกรรมทันที / ปฏิเสธการทำกิจกรรม
2	สนุกสนานในการทำกิจกรรม ตีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ	ร่วมกิจกรรมด้วยความสุข ยิ้ม หัวเราะ มีความกระฉับกระเฉง	ร่วมทำกิจกรรมเมื่อได้รับแรงเสริมจากครู / ได้รับการกระตุ้นจากเพื่อน	นั่งเฉย ๆ / ไม่ร่วมกิจกรรม
3	ยิ้มแย้ม สนับสนุน ยอมรับ พอใจกับการกระทำของตนเอง	ร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบด้วยความสนใจ ตั้งใจด้วยตนเอง	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับการกระตุ้นจากคนรอบข้าง	นั่งเฉย / เหม่อลอย ไม่สนใจร่วมกิจกรรม
4	มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม	มีความตั้งใจ / พอใจในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเห็นได้ชัดเจน	มีความตั้งใจ / พอใจปฏิบัติกิจกรรมโดยต้องได้รับแรงกระตุ้นบางครั้ง	นั่งเฉย ๆ / ไม่ร่วมกิจกรรม
5	ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน	พูด / บอก / ลงมือช่วยเพื่อนที่มีปัญหาด้วยความคิดตนเอง	แสดงท่าทางเชิงบอกต่อเพื่อให้ผู้อื่นช่วยเหลือต่อ / เดินมาบอกคุณครู	อยู่เฉย ๆ / ไม่สนใจผู้อื่น

คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ข้อ	รายการพฤติกรรม	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1	ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้	ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้โดยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา	ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้แต่ขาดการเคารพกติกา (ไม่รู้จักอดทนและรอคอย)	ไม่สนใจกิจกรรม / นั่งเฉย ๆ
2	ประมาณความสามารถของตนเองได้	รู้จักความสามารถของตนเองที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จและเมื่อรู้ว่าตนเองไม่สามารถประสบผลสำเร็จจากกิจกรรมนั้น ๆ ก็รู้จักปฏิเสธไม่ร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง	แสดงท่าทางด้วยตนเองแต่ครูต้องคอยกระตุ้นหรือทำตามเพื่อน	นั่งเฉย ๆ / ไม่ร่วมกิจกรรม
3	ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง	ปฏิบัติตามกฎกติกาตามความเข้าใจด้วยตนเอง	ปฏิบัติตามกฎกติกาได้เมื่อครูต้องพูดบ่อย ๆ พูดซ้ำ ๆ / ทำตามเพื่อน	นั่งเฉย ๆ / ไม่ร่วมกิจกรรม
4	บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบ	พูดและบอกเหตุผลถึงสิ่งที่ตนเองทำได้ด้วยตนเอง	พูดได้แต่เบา / ครูหรือเพื่อนต้องให้กำลังใจ	ไม่พูด / ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความยินดี	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และได้แย้งบางครั้ง	ไม่สนใจ / ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้สังเกต.....นามสกุล.....เป็นผู้สังเกตที่.....
 ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548

ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระดับคะแนน			
	สูง (2)	ปานกลาง (1)	ต่ำ (0)	หมายเหตุ
1. ด้านการแสดงออก				
1.1 แสดงออกด้วยคำพูด / ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ				
1.2 แสดงออกทางท่าทาง				
1.3 กล้าทดลองทำท่าทางใหม่				
1.4 กระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม				
1.5 สบตาผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม				
2. ด้านการเป็นตัวของตัวเอง				
2.1 กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง				
2.2 สนุกสนานในการทำกิจกรรม ดีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จ				
2.3 ยิ้มแย้ม สนุกสนาน ยอมรับ พอใจกับการกระทำของตนเอง				
2.4 มีความตั้งใจและพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม				
2.5 ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน				
3. ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม				
3.1 ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้				
3.2 ประเมินความสามารถของตนเองได้				
3.3 ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง				
3.4 บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบ				
3.5 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				

บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม

.....

ภาคผนวก ง

- คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน
- แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยสามารถจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมได้หลายทาง แนวทางหนึ่งที่สามารถกระทำได้คือ การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านให้กับเด็ก แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการทำทางประกอบเพลง ได้แสดงออก ได้ตัดสินใจด้วยตนเองจากสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลายประกอบกับเพลงพื้นบ้านรำไท่น ซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านของจังหวัดลพบุรีที่มีจังหวะสนุกสนานเร้าใจ เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่ทำกิจกรรมและสามารถประสบความสำเร็จจากการลงมือกระทำด้วยตนเอง เกิดความกล้าในการแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น โดยครูจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้เปิดโอกาสให้เด็กคิดค่าทางประกอบเพลงพื้นบ้านอย่างสนุกสนานและให้แรงเสริมด้วยการกล่าวคำชมเชย ในขณะที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยความพยายามเพื่อกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จ จนทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาไปสู่การเกิดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

เนื้อหา

การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านโดยใช้เพลงรำไท่นจำนวน 8 เพลง โดยเด็กได้ร่วมกิจกรรมที่ได้รับฟังคำอธิบายจากครูเพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

หลักการจัดกิจกรรม

1. การจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน จัดสัปดาห์ละ 4 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 20 นาที
2. จัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสัปดาห์ละ 1 เพลง รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ดังนี้
 - 2.1 ชื่นนำ (เวลา 7 นาที)
 - 2.1.1 ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐาน

2.2 ชั้นสอน (เวลา 8 นาที)

2.2.1 เด็กร้องเพลงและเคาะจังหวะประกอบเพลงพื้นบ้าน

2.2.2 เด็กปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงพื้นบ้าน

2.3 ชั้นสรุป (เวลา 5 นาที)

2.3.1 เด็กร่วมกันเล่าความรู้สึกและบอกสิ่งที่กระทำขณะปฏิบัติกิจกรรมเพลงพื้นบ้านในแต่ละวัน ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเองและด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

2.3.2 เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงพฤติกรรมที่เด็กได้แสดงออก ได้ตัดสินใจ และการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

2.2.3 ครูให้การเสริมแรงกับเด็กทุกคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน เช่น การปรบมือ การพูดชมเชย เป็นต้น

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ตาราง 12 ตารางการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่	วันที่	เวลา	ชื่อเพลงพื้นบ้าน
1	1 - 4	9.00-9.20	แปดนาฬิกา
2	1 - 4	9.00-9.20	ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3	1 - 4	9.00-9.20	ลพบุรี
4	1 - 4	9.00-9.20	ดึกเสียแล้วละหนา
5	1 - 4	9.00-9.20	ผู้นำของชาติ
6	1 - 4	9.00-9.20	สาวน้อยเอวกลม
7	1 - 4	9.00-9.20	ยามเมื่อจันทร์เจดนาย
8	1 - 4	9.00-9.20	ชักชวนสาวงาม

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงแปดนาฬิกา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคาะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงแปดนาฬิกา

เนื้อเพลงแปดนาฬิกา

แปดนาฬิกา

ได้เวลาชักธง

เราต้องยืนตรง

เคารพธงของชาติไทย (ซ้ำ)

เราสนับสุน

ป.พิบูลสงคราม

เราต้องทำตาม

ตามผู้นำของชาติไทย (ซ้ำ)

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูเปิดเพลงแปดนาฬิกาให้เด็กฟัง เด็กเคาะจังหวะตามเสียงเพลงโดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆทำจังหวะ

3.3 เปิดเพลงแปดนาฬิกาให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ

3.4 เด็กปรบมือและเคาะจังหวะประกอบเพลง

3.5 เด็กร้องเพลงพร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง

3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งนิ่งแล้วเปิดเพลงเบาๆให้เด็กฟัง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แทบับนทีกเสียงเพลงแปดนาฬิกา

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย

5.2 สังเกตการเกาะจิ้งหะ

5.3 สังเกตการทำตามทางตามจินตนาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงแปดนาฬิกา

1. จุดประสงค์
 - 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามสัญญาณได้
 - 1.2 ทำท่าตามจินตนาการได้
 - 1.3 ทำท่ารำเพลงแปดนาฬิกาได้
 - 1.4 ร้องเพลงแปดนาฬิกาได้
2. สาระการเรียนรู้
 - 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าประกอบเพลงแปดนาฬิกา
 - 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
3. วิธีดำเนินกิจกรรม
 - 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 เด็กร่วมกันร้องเพลงแปดนาฬิกาขณะเคลื่อนไหวและท่าตามจินตนาการ
 - 3.3 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้
แปดนาฬิกา – นิ้วชี้ขวาชี้ออกไปด้านข้างระดับศีรษะพร้อมกับย่อตัวลงตามจังหวะ นิ้วชี้ซ้ายชี้ที่สะโพก เอียงศีรษะไปทางซ้าย
ได้เวลาชักธง – กำมือหลวม ๆ ทั้งสองข้าง มือขวาดึงฉากขึ้น มือซ้ายตอศอกข้างขวา เอียงศีรษะไปทางซ้าย
เราจะต้องยืนตรง – ยืนตัวตรง
เคารพธงของชาติไทย – ชายท่าทำคำนับ หญิงท่าทำถอนสายบัว
 - 3.4 ฝึกปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.3
 - 3.5 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้น
4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงแปดนาฬิกา
- 5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงแปดนาฬิกา
 - 5.3 สังเกตการทำท่าร่ายเพลงแปดนาฬิกา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงแปดนาฬิกา

1. จุดประสงค์
 - 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
 - 1.2 เคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางและระดับต่างกันได้
 - 1.3 ทำท่ารำเพลงแปดนาฬิกาได้
 - 1.4 ร้องเพลงแปดนาฬิกาได้
 - 1.5 กล้าแสดงออกได้
2. สาระการเรียนรู้
 - 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงแปดนาฬิกา
 - 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
3. วิธีดำเนินกิจกรรม
 - 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานในทิศทางและระดับต่างกันไปทั่วบริเวณ
 - 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงแปดนาฬิกาที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยให้เด็กร้องเพลงและท่าทำรำประกอบเพลงตามจังหวะที่ครูเคาะ
 - 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครูต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้
 เราสนับสนุน – แบนมือหงายทั้งสองมือ ช้อนมือขึ้นสูงระดับศีรษะ ย่อตัวลงตามจังหวะ
 ป.พิบูลสงคราม – พนมมือไหว้ข้างศีรษะด้านซ้าย
 เราจะต้องทำตาม – มือขวาแบหงายระดับเอว มือซ้ายทำสะเอว
 ตามผู้นำของชาติไทย – ทำไว้มือซ้าย มือขวาทำสะเอวเอียงขวา
 - 3.5 ปฏิบัติท่ารำเพลงแปดนาฬิกาทั้งหมด
 - 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยการนั่งสมาธิ

4. สื่อ

4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงแปดนาฬิกา

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวพื้นฐานตามจินตนาการ

5.2 สังเกตการท่าท่ารำเพลงแปดนาฬิกา

5.3 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1	วันที่ 4	เวลา 9.00 – 9.20 น	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ			เพลงแปดนาฬิกา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการและสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงแปดนาฬิกาได้
- 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงแปดนาฬิกา
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เปิดเพลงแปดนาฬิกาให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้ปฏิบัติตามคำสั่งดังนี้ จับคู่ชาย - หญิง และแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คู่
- 3.3 แต่ละกลุ่มหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
- 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำเพลงแปดนาฬิกาพร้อมกัน
- 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงแปดนาฬิกาพร้อมกับปรบมือให้

จังหวะ

- 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงแปดนาฬิกา
- 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยฟังครูพูดคำคล้องจอง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงแปดนาฬิกา

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการโดยปฏิบัติตามสัญญาณ
- 5.2 สังเกตการทำท่ารำเพลงแปดนาฬิกา
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคาะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.4 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สารการเรียนรู้

2.1 สารที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

เนื้อเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รัฐธรรมนูญเทอดทูนเป็นที่บูชา

เทิดดวงใจไม่เสียดายชีวิตชีวา ชาติ ศาสนา รักยิ่งชีวาไว้เทอดทูน

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิบัติกริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูเปิดเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เด็กฟัง เด็กเคาะจังหวะตามเสียงเพลง โดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆทำจังหวะ
- 3.3 ให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลงเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 3.4 เด็กร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง

- 3.5 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบหลับตาแล้วเปิดเพลงเบาๆให้เด็กฟัง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามสัญญาณ
- 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
- 5.3 สังเกตการร้องเพลง
- 5.4 สังเกตการทำตามทางตามจินตนาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามสัญญาณและข้อตกลงได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.3 ร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กร่วมกันร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ขณะเคลื่อนไหวและท่าทำตาม

จินตนาการ

- 3.4 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

ชาติ ศาสนา – เดินย่อเท้าตามจังหวะ ทำท่าไหว้ระดับศีรษะทางขวา เอียงขวา

พระมหากษัตริย์ – เดินย่อเท้าตามจังหวะ ทำท่าไหว้ระดับศีรษะทางซ้าย เอียงซ้าย

รัฐธรรมนูญ – จีบคว่ำสองมือข้างลำตัวระดับเอวแล้วคลายจีบแบหงายระดับศีรษะ

เทอดทูนเป็นที่บูชา – ทำท่าไหว้ระดับอก

- 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งนิ่งแล้วเปิดเพลงทำนองช้า ๆ ให้เด็กฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แอบบันทึกเสียงเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวจินตนาการตามข้อตกลง
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 5.3 สังเกตการทําท่ารําเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการและตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.3 ร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตามจินตนาการ
- 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลง

ประกอบ

- 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

เทียมดวงใจ – เท้าสะเอวซ้าย มือขวาจับที่อก เอียงซ้าย

ไม่เสียดายชีวิตชีวา – ทำท่าปฏิเสธ ตั้งมือทั้งสองข้างขึ้นข้างลำตัวด้านซ้ายระดับอก

ชาติ ศาสนา – ไหว้ระดับศีรษะไปทางขวา เอียงขวา

รักยิ่งชีวา – ทำท่ารัก

ไว้อาลัย – จับคว่ำสองมือข้างลำตัวระดับเอว แล้วคลายจับทั้งสองมือ แบนหงายระดับศีรษะ

- 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเล่านิทานคุณธรรมสั้น ๆ ให้เด็กฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 5.3 สังเกตการท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการเป็นคู่และได้
- 1.3 ร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.4 ทำท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้
- 1.5 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 เปิดเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระเป็นคู่
 - 3.3 แต่ละคู่เลือกจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คู่ และหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
 - 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์พร้อมกัน
 - 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ
 - 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งฟังเรื่องราวจากครู
- #### 4. สื่อ
- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แทบับนทีกเสียงเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการเป็นคู่
- 5.2 สังเกตการท่ารำเพลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงลพบุรี

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามเสียงเพลงได้
- 1.3 เคาะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.4 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าท่าประกอบเพลงลพบุรี

เนื้อเพลงลพบุรี

ลพบุรีเราเอ๋ย	ไม่เิกเลย ว่าจะถูกโจมตี
สี่เครื่องยนต์ เขามาบินล้อม (ซ้ำ)	ทั้งลูกบอมบ์ลงหน้าสถานี
ก็อกน้ำยังถูกทำลาย	หัวรถไฟยังถูกปืนกล
สี่เครื่องยนต์ เขามายิงกราด (ซ้ำ)	ยิงถูกตลาดหน้าห้องแถวลพบุรี
(ข) สาวน้อยอย่าเพิ่งหนี	(ญ) หนูเมื่อน้อยอย่าเพิ่งหนี
ลพบุรียังไม่เป็นไร	
เขามาข้างบนเขามาเรือบิน	เราอยู่พื้นดิน ป.ต.อ. เข้ามายัง
ต่อสู้กันดุสักครั้ง (ซ้ำ)	ป.ต.อ. เข้ามายังหมายจะยิงเรือบิน

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูเปิดเพลงลพบุรีให้เด็กฟัง เด็กเคาะจังหวะตามเสียงเพลงโดยใช้อวัยวะส่วน

ต่างๆทำจังหวะ

- 3.3 เปิดเพลงลพบุรีให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ
- 3.4 เด็กปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง

- 3.5 เด็กร้องเพลงพร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งสมาธิ
- 4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แดบบันทึกเสียงเพลงลพบุรี
- 5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย
 - 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
 - 5.3 สังเกตการทำท่าทางตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงลพบุรี

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงลพบุรีได้
- 1.3 ร้องเพลงลพบุรีได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงลพบุรี
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระประกอบเพลงลพบุรีและร่วมกันร้องเพลงลพบุรีขณะเคลื่อนไหว

3.3 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

ลพบุรีเราเอ๋ย ไม่นึกเลยว่าจะถูกโจมตี – เด็กท่าทำรำวงอย่างอิสระ
 สีเครื่องยนต์ – มือซ้ายทำทำบิน มือขวาชี้ไปด้านข้าง งอแขนเล็กน้อย เอียงซ้าย
 เขามาบินล้อม – มือทั้งสองตั้งวงระดับไหล่ เอียงขวา
 มาทิงลูกบอมบ์ – มือทั้งสองแบตั้งระดับหน้าท้อง เอียงซ้าย
 ลงหน้าสถานี – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาชี้สูงระดับหน้า เอียงซ้าย
 กือกักน้ำ – มือทั้งสองแบตั้งระดับหน้าท้อง เอียงซ้าย
 ยังถูกทำลาย – มือทั้งสองข้างแบผายมือออกระดับเอว เอียงขวา
 หัวรถไฟ – มือขวากำหลวม ๆ อยู่ข้างหน้า มือซ้ายกำหลวม ๆ อยู่ข้างเอว เอียงขวา
 ยังถูกปืนกล – มือขวากำขึ้นนิ้วตั้งคอก มือซ้ายกำขึ้นนิ้วตั้งไว้ได้คอกขวา เอียงซ้าย

เขมาอิงกราด – มือขวากำช้อนนิ้วไปข้างหน้า มือซ้ายกำช้อนนิ้วต่อคอขวา งอแขนชี้กวาดไป
ทางขวา เอียงขวา

อิงถูกตลาด – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาขึ้นระดับหน้า เอียงซ้าย

หน้าห้องแถวลพบุรี – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายขึ้นระดับหน้า เอียงขวา

3.4 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.3

3.5 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนฟังนิทานคุณธรรมสั้น ๆ

4. สื่อ

4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงลพบุรี

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ

5.2 สังเกตการร้องเพลงลพบุรี

5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงลพบุรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงลพบุรี

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 สามารถเป็นผู้นำผู้ตามได้
- 1.3 ทำท่ารำลพบุรีได้
- 1.4 ร้องเพลงลพบุรีได้
- 1.5 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าประกอบเพลงลพบุรี

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
- 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
- 2.2.3 การร้องเพลง
- 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระโดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตาม
- 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงลพบุรีที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยให้เด็กร้องเพลงและท่าท่าประกอบ

เพลงตามจังหวะที่ครูเคาะ

3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครูต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

สาวน้อยอย่างเพ็งหนี – หญิงเดินตามจังหวะไปทางขวา, ชายเดินตามหญิง

หนุ่มน้อยอย่างเพ็งหนี – ชายเดินตามจังหวะไปทางซ้าย, หญิงเดินตามชาย

ลพบุรี – เท้าสะเอวซ้าย มือขวาชี้ข้างบน เอียงซ้าย

ยังไม่เป็นไร – ทำท่าปฏิเสธ ดึงมือทั้งสองข้างขึ้นข้างลำตัวไปทางซ้าย หันหน้าไปคนละทางกับ
มือที่ตั้งขึ้นแล้วส่ายหน้าเล็กน้อย

เขามาข้างบน – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาชี้ข้างบน เอียงซ้าย

เขามาเรือบิน – แขนทั้งสองข้างทำท่าบิน เอียงขวา

เราอยู่พื้นดิน – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาชี้ลงล่าง เอียงซ้าย

ป.ต.อ.เข้ามาตั้ง – มือทั้งสองข้างกำหลวม ๆ มือขวาดึงศอกขึ้น มือซ้ายต่อศอกขวา เอียงซ้าย

ต่อสู้กันดุสักครั้ง – ย่ำเท้าตามจังหวะ มือทั้งสองกำหลวม ๆ งอแขนอยู่ข้างหน้า

ป.ต.อ.เข้ามาตั้ง – มือทั้งสองข้างกำหลวม ๆ มือขวาดึงศอกขึ้น มือซ้ายต่อศอกขวา เอียงซ้าย

หมายจะยิงเรือบิน - มือขวากำขึ้นนิ้วไปข้างหน้า มือซ้ายกำขึ้นนิ้วต่อศอกขวา งอแขนชี้กวาดไป

ทางขวา เอียงขวา

3.5 ปฏิบัติท่ารำเพลงลพบุรีทั้งหมด

3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยการนั่งหลับตาฟังครูบรรยายเรื่องราวจินตนาการ

4. สื่อ

4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงลพบุรี

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบผู้นำผู้ตาม

5.2 สังเกตการร้องเพลง

5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงลพบุรี

5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงลพบุรี

1. จุดประสงค์
 - 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการโดยปฏิบัติตามสัญญาณได้
 - 1.2 ร้องเพลงและทำท่ารำเพลงลพบุรีได้
 - 1.4 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
 - 1.5 กล้าแสดงออกได้
2. สาระการเรียนรู้
 - 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงลพบุรี
 - 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. วิธีดำเนินกิจกรรม
 - 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 ให้เด็กเคลื่อนไหวตามจินตนาการตามจังหวะที่ครูเคาะ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด
ทุกคนเลือกจับกลุ่มอย่างอิสระ กลุ่มละ 6 คน
 - 3.3 แต่ละกลุ่มหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
 - 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำเพลงลพบุรีพร้อมกัน
 - 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงลพบุรีพร้อมกับปรบมือให้จังหวะ
 - 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงลพบุรี
 - 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังเพลงไทยเดิมช้า ๆ
4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงลพบุรี
 - 4.4 แถบบันทึกเสียงเพลงไทยเดิม

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวโดยปฏิบัติตามสัญญาณ
- 5.2 สังเกตการร้องเพลงและทำท่ารำเพลงลพบุรี
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงเด็กเสียแล้วละหนา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางและระดับต่างกันได้
- 1.3 ร้องเพลงและเคาะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.4 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าประกอบเพลงเด็กเสียแล้วละหนา

เนื้อเพลงเด็กเสียแล้วละหนา

เด็กเสียแล้วละหนา	ฉันขอลาไปก่อน
จำใจจะต้องจากจร	อย่าอาวรณ์เราร้อนฤทัย
หากมันวันมีความดี	โอกาสมีมาสนุกกันใหม่
ขอวอนองค์พระนารายณ์	จงให้มีความสุขเอย

(หมายเหตุ เพลงนี้สามารถปรับเปลี่ยนเป็นจากกันแล้วละหนาก็ได้)

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูแจกribbinให้คนละ 1 เส้นโดยเด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระในระดับและทิศทางที่ต่างกัน
- 3.3 เปิดเพลงให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการประกอบribbin เมื่อเคลื่อนไหวเสร็จหาอาสาสมัครเก็บribbinใส่กล่อง
- 3.4 เด็กปรบมือและเคาะจังหวะประกอบเพลง
- 3.5 เด็กร้องเพลงเด็กเสียแล้วละหนา พร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งนิ่งครูเปิดเพลงพื้นเมืองเบาๆให้เด็กฟัง

- 4 สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงดีกเสียแล้วละหนา
 - 4.4 แถบบันทึกเสียงเพลงพื้นเมือง
 - 4.5 วิทยุ
- 5 การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ
 - 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
 - 5.3 สังเกตการร้องเพลง
 - 5.4 สังเกตการทำท่าทางตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงเด็กเสียแล้วละหนา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงเด็กเสียแล้วละหนาได้
- 1.3 ร้องเพลงเด็กเสียแล้วละหนาได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงเด็กเสียแล้วละหนา
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

เด็กเสียแล้วละหนา – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาชี้สูงเอียงซ้าย

ฉัน – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายจับเข้าอกเอียงขวา

ขอลาไปก่อน – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายคลายจับออกตั้งวงเอียงซ้าย

จำใจ – มือทั้งสองจับประสานกันที่อกเอียงซ้าย

จะต้องจากจร – มือปล่อยจับออก ตั้งวงระดับเอว เอียงขวา

อย่าอาวรณ์ – ทำท่าปฏิเสธ ตั้งมือทั้งสองข้างขึ้นข้างลำตัวไปทางซ้าย หันหน้าไปคนละทางกับ
มือที่ตั้งขึ้นแล้วส่ายหน้าเล็กน้อย

เราร้อนฤทัย – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายจับที่อกเอียงซ้าย

- 3.4 ฝึกปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.3

- 3.5 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ และเด็กนั่งฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงดีกเสียแล้วละหนา
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวจินตนาการตามข้อตกลง
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงดีกเสียแล้วละหนา
 - 5.3 สังเกตการทำท่าว่าเพลงดีกเสียแล้วละหนา

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงดึกเสียแล้วละหนา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ร้องเพลงดึกเสียแล้วละหนาได้
- 1.3 ทำท่ารำเพลงดึกเสียแล้วละหนาได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงดึกเสียแล้วละหนา

2.1 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
- 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
- 2.2.3 การร้องเพลง
- 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการโดยปฏิบัติตามข้อตกลง
- 3.3 ทบทวนท่ารำดึกเสียแล้วละหนา ที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลงประกอบ
- 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

หากแม่น้ำมีความดี – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาทำท่าไว้มือ เอียงซ้าย

โอกาสมี – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายขึ้นบน เอียงขวา

มาสนุกกันใหม่ – มือทั้งสองทำท่ากวักมือเรียก

ขอวอนองค์พระนารายณ์ – ท่าท่าไหว้ มือทั้งสองไหว้ข้างศีรษะซ้าย เอียงซ้าย

จงให้มีความสุขเอย – มือทั้งสองยกขึ้นแบหงายระดับศีรษะ เอียงขวา

3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบฟังครูเล่านิทานสั้น ๆ

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงดีกเสียแล้วละหนา
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงดีกเสียแล้วละหนา
 - 5.3 สังเกตการทำท่าร่ำเพลงดีกเสียแล้วละหนา
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงเด็กเสียแล้วละหนา

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงเด็กเสียแล้วละหนา
- 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สารการเรียนรู้

- 2.1 สารที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงเด็กเสียแล้วละหนา
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เปิดเพลงเด็กเสียแล้วละหนา ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระโดย

เลือกจับคู่เอง

- 3.3 แต่ละคู่เลือกจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คู่ และหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
- 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำเพลงเด็กเสียแล้วละหนา
- 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงเด็กเสียแล้วละหนา

พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

- 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงเด็กเสียแล้วละหนา
- 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังคำคล้องจอง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงเด็กเสียแล้วละหนา

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
- 5.2 สังเกตการร้องเพลงและทำท่ารำเพลงตีกะเสียแล้วละหนา
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 5 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงผู้นำของชาติ

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคาะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงผู้นำของชาติ

เนื้อเพลงผู้นำของชาติ

เชื้อผู้นำของชาติ	ประกาศทั้งชายและหญิง
สตรีเอาไว้มวยาว (ซ้ำ)	ใส่หมวกกรองเท้าให้ทันสมัย
นุ่งถุงกระตุงกระตึง (ซ้ำ)	มันน่ารักจริงยอดหญิงชาวไทย (ซ้ำ)

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูแจกกระดาษสีให้คนละ 1 เส้นโดยเด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระในระดับและทิศทางที่ต่างกัน เมื่อเคลื่อนไหวเสร็จเด็กนำกระดาษสีใส่กล่อง
- 3.3 ครูเปิดเพลงผู้นำของชาติให้เด็กฟัง เด็กเคาะจังหวะตามเสียงเพลงโดยใช้ข้อนิ้วส่วนต่างๆทำจังหวะ
- 3.4 เปิดเพลงให้เด็กท่าทางตามจินตนาการ
- 3.5 เด็กร้องเพลงพร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งสมาธิ

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แทบับันทีกเสียงเพลงผู้นำองชาติ

4.4 กระดาษสี

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ

5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ

5.3 สังเกตการทำท่าทางตามจินตนาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 5 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงผู้นำของชาติ

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงผู้นำของชาติได้
- 1.3 ร้องเพลงผู้นำของชาติได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงผู้นำของชาติ
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กร่วมกันร้องเพลงผู้นำของชาติ ขณะเคลื่อนไหว
- 3.4 ปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

เชื้อผู้นำของชาติ – ย่ำเท้าตามจังหวะ มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาทำท่าไว้มือ เอียงซ้าย

ประกาศทั้งชายและหญิง – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายแบหงายระดับเอวแล้วผายออก เอียงขวา

สตรีเอาไว้ผมยาว – หญิง มือทั้งสองใช้นิ้วชี้แตะข้างหน้าผาก เอียงซ้าย,

ชาย มือขวาชี้ไปที่ผมของหญิง มือซ้ายเท้าสะเอว เอียงซ้าย

ใส่หมวก – มือทั้งสองใช้นิ้วชี้ที่ระดับศีรษะ

รองเท้าให้ทันสมัย - มือทั้งสองชี้ที่เท้า

- 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ และเด็กนั่งฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงผู้นำของชาติ
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวจินตนาการตามข้อตกลง
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงผู้นำของชาติ
 - 5.3 สังเกตการทําท่ารําเพลงผู้นำของชาติ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 5 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงผู้นำของชาติ

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงผู้นำของชาติได้
- 1.3 ร้องเพลงผู้นำของชาติได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงผู้นำของชาติ
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานในทิศทางและระดับต่างกันไปทั่วบริเวณ
- 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงผู้นำของชาติ ที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลงประกอบ
- 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้
 หนึ่งดูกระดุกกระดิง – หญิง มือจับกระโปรงยกขึ้นเล็กน้อย ย่ำเท้าตามจังหวะ,
 ชาย มือกำหลวม ๆ ยกแขนขึ้นเล็กน้อย ย่ำเท้าตามจังหวะ
 มั่นนารักจริง – ทำท่ารัก
 ยอดหญิงชาวไทย – หญิง มือซ้ายจับเข่าอก มือขวาเท้าสะเอวเอียงซ้าย,
 ชาย มือขวาชี้ไปที่ผู้หญิง มือซ้ายเท้าสะเอวเอียงซ้าย
- 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4
- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ ให้เด็กนั่งฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงผู้นำของชาติ
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงผู้นำของชาติ
 - 5.3 สังเกตการท่ารำเพลงผู้นำของชาติ
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 5 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงผู้นำของชาติ

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงผู้นำของชาติ
- 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.4 แสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงผู้นำของชาติ
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เปิดเพลงผู้นำของชาติ ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระโดยเลือก

จับคู่เอง

- 3.3 แต่ละคู่เลือกจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คู่ และหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
- 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำเพลงผู้นำของชาติ
- 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงผู้นำของชาติ

พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

- 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงผู้นำของชาติ
- 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังคำคล้องจองสั้น ๆ

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงผู้นำของชาติ

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการณ์เคลื่อนไหวตามจินตนาการเป็นคู่
- 5.2 สังเกตการทำท่ารำเพลงผู้นำของชาติ
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงสาวน้อยเอวกลม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าประกอบเพลงสาวน้อยเอวกลม

เนื้อเพลงสาวน้อยเอวกลม

สาวน้อยเอวกลม	ไว้มดัดลอนดัดคลื่น
ใส่น้ำมันหอมรีน	สวมแต่หมวกโบราณ
แต่งตัวทันสมัย	สาวไทยแบบหลวงพิบูล
หิ้วกระเป๋าจันทบูรณ์	(ซ) แม่คุณจะไปไหนกัน
(ญ) ฉันจะไปดูไซน	(ซ) ฉันจะไปดูหนัง (ซ้า)
(ซ) มาขึ้นรถราง	(พร้อม) มาไปด้วยกัน

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 ครูแจกribbinให้คนละ 1 เส้นโดยเด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระในระดับและทิศทางที่ต่างกัน เมื่อเคลื่อนไหวเสร็จเด็กนำribbinใส่กล่อง
- 3.3 ครูเปิดเพลงสาวน้อยเอวกลมให้เด็กฟัง เด็กเคะจังหวะตามเสียงเพลงโดยใช้วิธีส่วนต่างๆทำจังหวะ
- 3.4 เปิดเพลงให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ
- 3.5 เด็กร้องเพลงสาวน้อยเอวกลม พร้อมปรบมือหรือเคะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งนิ่งครูเปิดเพลงเบาๆให้เด็กฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงสวณน้อยเอวกลม
 - 4.4 วิทยุ
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ
 - 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
 - 5.4 สังเกตการทำตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงสาวน้อยเอวกลม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลมได้
- 1.3 ร้องเพลงสาวน้อยเอวกลมได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าประกอบเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กร่วมกันร้องเพลงสาวน้อยเอวกลม ขณะเคลื่อนไหว
- 3.4 ปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

สาวน้อยเอวกลม – มือเท้าสะเอว ย่ำเท้าตามจังหวะ

ไว้ผมตัดลอนตัดคลื่น – มือทั้งสองแตะที่ศีรษะ เอียงศีรษะตามจังหวะ

ใส่น้ำมันหอมระเหย – มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายจับเข้าจุมูก เอียงซ้าย

สวมแต่หมวกโบราณ – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาจับแก้มศีรษะ เอียงซ้าย

แต่งตัวทันสมัย – มือขวาชี้สูงระดับหน้า มือซ้ายเท้าสะเอว เอียงซ้าย

หัวกระเป๋าจันทบูรณ์ – มือขวากำหลวม ๆ งอแขนเล็กน้อย มือซ้ายเท้าสะเอว เอียงขวา

แม่คุณจะไปไหนกัน – หญิง เท้าสะเอวทั้งสองมือ ย่ำเท้าตามจังหวะ, ชาย มือขวาเท้าสะเอว

มือซ้ายชี้ไปด้านข้างแขนตึง

- 3.5 ฝึกปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ และเด็กนั่งฟัง
- 4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงสาวน้อยเอวกลม
 - 5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงสาวน้อยเอวกลม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลมได้
- 1.3 ร้องเพลงสาวน้อยเอวกลมได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงสาวน้อยเอวกลม

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
- 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
- 2.2.3 การร้องเพลง
- 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการโดยปฏิบัติตามข้อตกลง
- 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม ที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลงประกอบ
- 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กทำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

ฉันจะไปคูโชน – หญิง มือขวาชี้ไปด้านข้าง แขนตั้ง มือซ้ายเท้าสะเอว เอียงขวา,

ชาย เท้าสะเอวขวา มือซ้ายชี้ไปด้านข้าง

มาขึ้นนรธราง – ทำท่ากวักมือเรียก

มาไปด้วยกัน – หญิงเท้าสะเอวทั้งสองมือ ชายใช้แขนขวาคล้องแขนหญิง ย่ำเท้าตามจังหวะ

3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ ให้เด็กนอนฟัง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แทบับันทึกเสียงเพลงสาวน้อยเอวกลม

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ
- 5.2 สังเกตการร้องเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 5.3 สังเกตการท่าท่ารำเลียนแบบเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงสาวน้อยเอวกลม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เปิดเพลงสาวน้อยเอวกลม ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระโดย

เลือกจับคู่เอง

- 3.3 แต่ละคู่เลือกจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คู่ และหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
- 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงสาวน้อยเอวกลม

พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

- 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังนิทานสั้น ๆ

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงสาวน้อยเอวกลม

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจินตนาการเป็นคู่
- 5.2 สังเกตการทำท่ารำเพลงสาวน้อยเอวกลม
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 7 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคะะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สารการเรียนรู้

2.1 สารที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

เนื้อเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

ยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย	แสงกระจายสว่างนภา
เมฆน้อยลอยลงมา	สว่างนภาดูแสงตะวัน
ตัวฉันกระต่ายดำต้อย	ตัวฉันกระต่ายดำต้อย
โอ้แม่สาวน้อยเปรียบเหมือนดวงจันทร์	มาชมารักกัน
รักกันให้มั่นได้ไหมเล่าเธอ	

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระในระดับและทิศทางที่ต่างกันประกอบเพลงพื้นเมือง
- 3.3 ครูเปิดเพลงสาวน้อยเอวกลมให้เด็กฟัง เด็กเคะะจังหวะตามเสียงเพลงโดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆทำจังหวะ
- 3.4 เปิดเพลงให้เด็กท่าทางตามจินตนาการ
- 3.5 เด็กร้องเพลงสาวน้อยเอวกลมพร้อมปรบมือหรือเคะะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งนิ่งครูเปิดเพลงเบาๆให้เด็กฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงยามเมื่อจันทร์เจดนาย
 - 4.4 แถบบันทึกเสียงเพลงพื้นเมือง
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ
 - 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
 - 5.4 สังเกตการทำท่าทางตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 7 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉายได้
- 1.3 ร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉายได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กร่วมกันร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย ขณะเคลื่อนไหว
- 3.4 ปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

ยามเมื่อจันทร์เจดฉาย – จีบปากหน้าขวา แขนซ้ายตั้งวงกลาง เอียงซ้าย ย่ำเท้าหมุนรอบตัวไป
ทางขวา เอียงซ้าย

แสงกระจายสว่างนภา – มือซ้ายเปลี่ยนเป็นแบหงายหักข้อมือ มือขวาดึงวงบน เอียงขวา

เมฆน้อยลอยลงมา – แบมือซ้ายข้างหน้าระดับเอว มือขวาค่อย ๆ ชี้นลงบนฝ่ามือ

สว่างนภาดูแสงตะวัน – มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาชี้ไปข้างหน้าบน

- 3.5 ฝึกปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.4 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงลาวดวงเดือนให้เด็กนั่งฟัง

4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย
 - 4.4 แถบบันทึกเสียงเพลงลาวดวงเดือน
5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจินตนาการ
 - 5.2 สังเกตการร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย
 - 5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจดฉาย
 - 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 7 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

1. จุดประสงค์
 - 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
 - 1.2 ทำท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉายได้
 - 1.3 ร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉายได้
 - 1.4 กล้าแสดงออกได้
2. สาระการเรียนรู้
 - 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
 - 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
3. วิธีดำเนินกิจกรรม
 - 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการโดยปฏิบัติตามข้อตกลง
 - 3.3 ทบทวนท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉายที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลงประกอบ
 - 3.4 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

ตัวฉันกระต่ายดำต้อย – หุญ จีบที่กระโปรงทั้ง 2 ข้าง ย่ำเท้า,
ชาย เอามือขัดกันด้านหน้าระดับเอว ย่ำเท้า ก้มหน้าเล็กน้อย
ไอ้แม่สาวน้อยเปรียบเหมือนดวงจันทร์ – ชาย เท้าสะเอวไปที่หุญ,
หุญ จีบกระโปรง ย่ำเท้าตามจังหวะ

มาซิมา – ทำท่ากวักมือเรียก

รักกันให้มันได้ไหมเล่าเธอ – ทำท่ารัก ย่ำเท้าตามจังหวะ เอียงศีรษะตามจังหวะ

 - 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4
 - 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ และเด็กนั่งฟัง

4. สื่อ

4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงยามเมื่อจันทร์เจ็ดฉาย

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการ

5.2 สังเกตการร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจ็ดฉาย

5.3 สังเกตการทําท่ารำเลียนแบบเพลงยามเมื่อจันทร์เจ็ดฉาย

5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 7 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
- 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เปิดเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระ
- 3.3 เด็กจับกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน หาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
- 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
- 3.5 ฝึกปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

- 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
- 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังเพลงเบา ๆ

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวตามจินตนาการเป็นคู่
- 5.2 สังเกตการทำท่ารำเพลงยามเมื่อจันทร์เจิดฉาย
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 8 วันที่ 1 เวลา 9.00 – 9.20 น. ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงชักชวนสาวงาม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 เคะะจังหวะได้ถูกต้อง
- 1.3 ทำท่าทางตามจินตนาการได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรรู้

- 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
- 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชักชวนสาวงาม

เนื้อเพลงชักชวนสาวงาม

ชักชวนสาวงาม

มาเล่นฟ้อนรำถวายหลวงพ่อ

อนิจจรูปหล่อ

คิ้วต๋อยักคิ้วข้างเดียว

เอาเรือพายเข้ามารับ

ซากลับแม่น้ำมันเขียว

เดือนสิบเอ็ดเดือนเดียว

น้ำเขียวอุตุสำหรับพายมา (ซั)

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 2.2.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- 2.2.2 การร้องเพลง

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระในระดับและทิศทางที่ต่างกันประกอบ

จังหวะที่ครูเคาะ

- 3.3 ครูเปิดเพลงชักชวนสาวงามให้เด็กฟัง เด็กเคาะจังหวะตามเสียงเพลง

โดยใช้วิธีวาระส่วนต่างๆทำจังหวะ

- 3.4 เปิดเพลงให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ
- 3.5 เด็กฝึกร้องเพลงชักชวนสาวงามพร้อมปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบเพลง
- 3.6 เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนั่งสมาธิ

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชักชวนสาวงาม
- 5. การประเมินผล
 - 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ
 - 5.2 สังเกตการเคาะจังหวะ
 - 5.3 สังเกตการทำท่าทางตามจินตนาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 8 วันที่ 2 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงชักชวนสาวงาม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงชักชวนสาวงามได้
- 1.3 ร้องเพลงชักชวนสาวงามได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชักชวนสาวงาม
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
- 3.2 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระตามข้อตกลง
- 3.3 เด็กร่วมกันร้องเพลงชักชวนสาวงาม ขณะเคลื่อนไหว
- 3.4 ปฏิบัติท่ารำตามครูดังนี้

ชักชวนสาวงามมาเล่นเพื่อนรำถวายหลวงพ่ - รำวงอิสระ ย่ำเท้าอยู่กับที่

อนิจจารูปหล่อ - ชาย มือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาใช้นิ้วโป้งชี้ที่อก

หญิง มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายชี้ไปที่ผู้ชาย

คิ้วต่อ - มือซ้ายเท้าสะเอว นิ้วชี้ขวาชี้ที่ระหว่างคิ้ว

ยกคิ้วข้างเดียว - มือขวาจับที่หางคิ้วขวา พยักหน้าขึ้นเล็กน้อย

- 3.5 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.4

- 3.6 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยครูเปิดเพลงทำนองช้า ๆ และเด็กนั่งฟัง

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ

4.2 เครื่องบันทึกเสียง

4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชักชวนสาวงาม

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจินตนาการ

5.2 สังเกตการร้องเพลงชักชวนสาวงาม

5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม

5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 8 วันที่ 3 เวลา 9.00 – 9.20 น

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เพลงชักชวนสาวงาม

1. จุดประสงค์

- 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
- 1.2 ทำท่ารำเพลงชักชวนสาวงามได้
- 1.3 ร้องเพลงชักชวนสาวงามได้
- 1.4 กล้าแสดงออกได้

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชักชวนสาวงาม
- 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การร้องเพลง
 - 2.2.4 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน

3. วิธีดำเนินการกิจกรรม

- 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณและข้อตกลงที่กำหนด
- 3.2 ทบทวนท่ารำเพลงชักชวนสาวงามที่เด็กปฏิบัติแล้วโดยร้องเพลงประกอบ
- 3.3 เปิดเพลงและให้เด็กปฏิบัติท่ารำตามครู ต่อจากเนื้อเพลงวันที่ 2 ดังนี้

เอาเรือพายเข้ามารับ – แมมือหงายทั้งสองมือทางด้านซ้าย แล้วค่อยเคลื่อนมือทั้งสองมาทางขวา

ขากลับ – คว่ำมือ เคลื่อนมือจากขวามาตรงกลางระดับหน้าท้อง

แม่น้ำมันเขียว – จีบขวา หงายซ้ายพก ข้ายตั้งวงล่าง ย่ำเท้าตามจังหวะ

เดือนสิบเอ็ดเดือนเดียว – เท้าสะเอวซ้าย นิ้วชี้ขวากระดัดตา โดยหงายเข้าหันหน้า

น้ำเขียวอุดสำหรับพายมา – กำมือหลวม ๆ ทั้งสองมือ ไปด้วยซ้ายและด้านขวาตามจังหวะ

- 3.4 ปฏิบัติซ้ำตามข้อ 3.3

- 3.5 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังเพลงลาวจ้อย

4. สื่อ

- 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชักชวนสาวงาม
- 4.4 แถบบันทึกเสียงเพลงลาวจ้อย

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการ
- 5.2 สังเกตการร้องเพลงชักชวนสาวงาม
- 5.3 สังเกตการทำท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

แผนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 8 วันที่ 4 เวลา 9.00 – 9.20 น ชั้นอนุบาลปีที่ 2
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลงชักชวนสาวงาม

1. จุดประสงค์
 - 1.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนดได้
 - 1.2 ทำท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม
 - 1.3 ปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
 - 1.4 กล้าแสดงออกได้
2. สาระการเรียนรู้
 - 2.1 สาระที่ควรรู้
 - 2.1.1 การปฏิบัติตามสัญญาณที่กำหนด
 - 2.1.2 การร้องเพลงและท่าทำประกอบเพลงชักชวนสาวงาม
 - 2.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.2.1 การแสดงออกอย่างสนุกสนาน
 - 2.2.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย
 - 2.2.3 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. วิธีดำเนินกิจกรรม
 - 3.1 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามสัญญาณที่กำหนด
 - 3.2 เปิดเพลงชักชวนสาวงาม ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอย่างอิสระ
 - 3.3 เด็กจับกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มหาพื้นที่เฉพาะกลุ่มของตนเอง
 - 3.4 เปิดเพลงให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม
 - 3.5 ปฏิบัติซ้ำครั้งละ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เหลือร้องเพลงชักชวนสาวงามพร้อมกับปรบมือให้จังหวะ
 - 3.6 เด็กและครูร่วมกันสรุปท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม
 - 3.7 ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมสงบโดยนอนราบไปกับพื้นฟังนิทานสั้น ๆ
4. สื่อ
 - 4.1 เครื่องเคาะจังหวะ
 - 4.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 4.3 แถบบันทึกเสียงเพลงชักชวนสาวงาม

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจินตนาการ
- 5.2 สังเกตการท่าท่ารำเพลงชักชวนสาวงาม
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 5.4 สังเกตการแสดงออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ

รายชื่อกลุ่มทดลอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตาราง 13 แสดงรายชื่อกลุ่มทดลองและจำแนกผลค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเอง
ทุกด้านจากแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ก่อนจัดประสบการณ์ เพลงพื้นบ้าน	หลังจัดประสบการณ์ เพลงพื้นบ้าน
1	เด็กชายพรพงศ์ ผดุงเกียรติพงศ์	1.46	1.76
2	เด็กชายจตุรงค์พันธ์ นิลพงษ์	1.26	1.60
3	เด็กชายณัฐนนท์ สิงหา	0.30	1.06
4	เด็กชายชาคริต สุกใส	0.73	1.83
5	เด็กชายนันทพันธ์ วิริยะธาร	1.10	1.80
6	เด็กชายจิรายุ จันทรเจริญ	1.03	1.60
7	เด็กชายธนาธรณ์ ไยทอง	0.73	1.83
8	เด็กชายวรวิทย์ มั่นทอง	1.36	1.90
9	เด็กชายพิชณุตม์ ปล้องอ้วน	0.83	1.60
10	เด็กชายฤทธิศักดิ์ สิมมา	0.30	0.73
11	เด็กชายพงษ์เทพ มานิตย์	0.83	1.60
12	เด็กชายอิทธิกร มีทองดี	1.26	1.63
13	เด็กชายพลวัต ไชยรัตน์	0.90	1.73
14	เด็กชายอนันต์พร ปล้องทอง	1.13	1.73
15	เด็กหญิงพินิตรา รุ่งเรือง	1.70	1.80
16	เด็กหญิงสุนันท์ มีชัย	0.76	1.30
17	เด็กหญิงชมพูนุท คำวงษา	0.83	1.60
18	เด็กหญิงจิรัชญา ประหา	1.66	1.93
19	เด็กหญิงกมลชนก ขาวนา	0.46	1.43
20	เด็กหญิงกรรณิกา โตประเสริฐ	1.20	1.76
21	เด็กหญิงมิถุนา ไชยสิทธิ์	1.26	1.56
22	เด็กหญิงอภิษฐา เพ็ชรรัตน์	1.26	1.66
23	เด็กหญิงภาควรรณ พวงแก้ว	1.20	1.90
24	เด็กหญิงพรภินันท์ ขรรทมาศ	0.50	1.23
25	เด็กหญิงสิรินยา โคตตา	1.43	1.86
26	เด็กหญิงกัญญานันท์ จันทรเที่ยง	0.56	1.10
27	เด็กหญิงชลิดา จุณศิริ	1.10	1.86

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ก่อนจัดประสบการณ์ เพลงพื้นบ้าน	หลังจัดประสบการณ์ เพลงพื้นบ้าน
28	เด็กหญิงธิดาพร อัจฉิน	0.70	1.03
29	เด็กหญิงสุจิตตรา เก้าสกุล	0.80	1.06
30	เด็กหญิงมนัสวี เงามาม	1.06	1.73
31	เด็กหญิงปาริชาติ ศรีจันทร์	1.03	1.83
32	เด็กหญิงวรรณิษฐา บัวศรี	1.66	1.00
33	เด็กหญิงปวันรัตน์ ไชยเลิศ	1.60	1.93
34	เด็กหญิงชฎานิส ฉันทะชาติ	1.03	1.90
35	เด็กหญิงเกณิกา ดิษบรรจง	1.03	1.86
รวมคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)		1.03	1.59

จากตาราง 13 พบว่า ก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 1.03 และหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้าน

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์การวัดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองจากแบบสังเกต
พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านคือ ด้านการแสดงออก ด้าน
การเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

เลขที่	ด้านการแสดงออก		ด้านการเป็นตัวของตัวเอง		ด้านการปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อม	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	1.4	1.9	1.4	1.6	1.6	1.8
2	1.3	1.6	1.4	1.6	1.1	1.6
3	0.2	1.1	0.1	1.1	0.6	1.0
4	0.9	1.9	1.1	1.8	0.2	1.8
5	1.2	1.8	1.2	1.8	0.9	1.8
6	1.0	1.4	1.0	1.8	1.1	1.6
7	0.6	1.9	0.8	1.8	0.8	1.8
8	1.8	2.0	1.2	1.9	1.1	1.8
9	1.0	1.5	0.6	1.6	0.9	1.7
10	0.2	0.7	0.2	0.7	0.5	0.8
11	0.9	1.3	0.9	1.7	0.7	1.8
12	1.4	1.8	1.4	1.2	1.0	1.9
13	0.7	1.6	0.7	1.8	1.3	1.8
14	1.1	1.6	1.0	1.8	1.3	1.8
15	1.9	2.0	1.8	1.8	1.4	1.6
16	0.3	1.0	0.8	1.3	1.2	1.6
17	1.0	1.8	0.7	1.7	0.8	1.3
18	1.8	2.0	1.8	1.8	1.4	2.0
19	0.0	1.2	0.6	1.7	0.8	1.4
20	1.6	2.0	1.4	1.8	0.6	1.5
21	1.5	1.7	1.1	1.4	1.2	1.6
22	1.0	1.5	1.2	1.7	1.6	1.8
23	1.6	2.0	0.9	1.9	1.1	1.8
24	0.2	1.0	0.4	1.0	0.9	1.7
25	1.4	2.0	1.8	1.8	1.1	1.8

ตาราง 14 (ต่อ)

เลขที่	ด้านการแสดงออก		ด้านการเป็นตัวของตัวเอง		ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
26	0.1	1.0	0.6	1.0	1.0	1.3
27	1.0	2.0	1.3	1.8	1.0	1.8
28	0.3	1.0	0.8	1.0	1.0	1.1
29	0.7	1.0	0.8	1.0	0.9	1.2
30	1.0	1.6	1.1	1.8	1.1	1.8
31	1.0	1.7	1.0	1.8	1.1	2.0
32	1.5	1.0	1.9	1.0	1.6	1.0
33	1.6	2.0	1.7	2.0	1.5	1.8
34	1.1	2.0	1.0	1.9	1.0	1.8
35	1.1	2.0	1.0	1.8	1.0	1.8
เฉลี่ย	1.01	1.58	1.04	1.60	1.04	1.62

จากตาราง 14 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยทุกด้านคือ ด้านการแสดงออก ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หลังได้รับการจัดประสบการณ์เพลงพื้นบ้านมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาคผนวก จ

**ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
SPSS 12.0 for Windows**

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	after	1.5923	35	.32386	.05474
	befor	1.0300	35	.37399	.06322

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 after & befor	35	.573	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		
					Lower -	Upper	
Pair 1	after - befor	.56229	.32562	.05504	.45043	.67414	10.216

Paired Samples Test

	df	Sig. (2-tailed)
Pair 1 after - befor	34	.000

T-Test

ด้านการแสดงออก

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	after	1.5886	35	.40349	.06820
	befor	1.0114	35	.52512	.08876

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 after & befor	35	.749	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		
				Lower	Upper	
Pair 1 after - befor	.57714	.34818	.05885	.45754	.69675	9.807

Paired Samples Test

	df	Sig. (2-tailed)
Pair 1 after - befor	34	.000

T-Test

ด้านการเป็นตัวของตัวเอง

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	after	1.6000	35	.33694	.05695
	befor	1.0486	35	.44283	.07485

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	after & befor	35	.402	.017

Paired Samples Test

		Paired Differences					t
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		
					Lower	Upper	
Pair 1	after - befor	.55143	.43547	.07361	.40184	.70102	7.492

Paired Samples Test

		df	Sig. (2-tailed)
Pair 1	after - befor	34	.000

T-Test

ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	after	1.6200	35	.29980	.05068
	befor	1.0400	35	.31548	.05333

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 after & befor	35	.271	.115

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		
					Lower		Upper
Pair 1	after - befor	.58000	.37164	.06282	.45234	.70766	9.233

Paired Samples Test

		df	Sig. (2-tailed)
Pair 1	after - befor	34	.000

ภาคผนวก ข

รูปภาพการแสดงเพลงพื้นบ้าน

การแสดงเพลงพื้นบ้าน (รำโทน) ของเด็กปฐมวัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางปิยะนาถ เกิดโสภา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 29 พฤษภาคม 2503
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 32 ถนนพระโหราธิบดี ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บรรจุเข้ารับราชการ 19 พฤษภาคม 2523 ปัจจุบันทำงานอยู่ที่โรงเรียน อนุบาลลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2519 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย พ.ศ. 2521 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเทพสตรี พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (การอนุบาลศึกษา) วิทยาลัยครูเทพสตรี พ.ศ. 2526 ครุศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์) วิทยาลัยครูเทพสตรี พ.ศ. 2549 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี